1. szám. Nagy-Kanizsa, 1881. szerdán, január 5-én. VIII. évfolyam.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ujvárosház utcza. 513. szám.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetmények: 5 hasábos petitsor egyszer 7 kr. többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdij 30 kr.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI ÉS GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TÖBB MÁS EGYLET HIVATALOS KOZLONYE.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Uj városház utcza 513. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el:

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nyilttér: Petitsora 10 kr.

873. 185 873

Előfizetési felhivás

a

„ZALA"

czimü

megyei érdekü, társadalmi, ismeretterjesztő és gazdasági hetilap; a Zalamegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye

1881-dik évi **8-dik** évi folyamára

Lapunk a jelen számmal a nyolczadik évfolyamba lép. Tekintve azt, hogy e szerény közlöny, mely a rendelkezésére álló eszközökkel csüggedetlen törekszik az eléje kitüzött czél felé, a legsanyarubb anyagi körülmények között kezdette meg pályafutását, és terhes viszonyok között képes volt magát fentartani, azon biztos reményünknek adhatunk immár a betöltött hetedik év végével kifejezést, hogy ez továbbra is szivesen látott vendége lesz azon családoknak, hová eddig bejutott, s hogy müvelt közönségünk ezután sem vonandja meg anyagi támogatását tőle.

Társadalmi, közmüvelődési, szépirodalmi közleményeink és hireink mellett nem fogunk megfeledkezni a megyénket és városainkat annyira közel érdeklő gazdászati viszonyokról sem.

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület" t. tagjai lapunk utján értesülnek a gazdasági egyesület közgyülési határozatairól, miután e jegyzőkönyveket időközönkint egész terjedelmükben közöljük, és e tekintetben lapunk tartalmát még bőviteni is fogjuk, birván e tekintetben néhány munkatársnak szives igéretét.

Lapunk többi tarlalmát is minél érdekesebbé iparkodunk tenni, s igy bizvást igérhetjük t. olvasóközönségünknek, hogy lapunkat minél inkább kor szinvonalára emelni folytonosan buzgólkodunk, a mi t. munkatársaink buzgalma mellett, kik a lap kiállitására önzetlenül hozzánk csatlakoztak, Isten segitségével sikerülni is fog.

Előfizetési feltételek:

Negyed évre . . .	1 frt. 50 kr.
Fél évre	3 frt. —
Egész évre . . .	5 frt. —

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület" tagjai részére:

Negyed évre . . .	1 frt.
Fél évre	2 frt.
Egész évre	4 frt.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, kik lapdijaikkal hátralékban vannak, hogy mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás legyen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Társadalmunk felvirágoztatásának ölő betüje.

(H. M.) Lapunk ez évi első számában igen alkalmasnak tartjuk, hogy társadalmi állapotainkra futó pillantást vessünk s a jövendőre nézve némi consequentiákat vonjunk; az önmegismerés tudvalevőleg az első lépés a javulás felé, s ha ez egy meg van téve, a többi bizonyára könnyebb. Az emberi tapasztalás igen szomoru állitást tesz bizonyossá, ez pedig az, „hogy az emberek csak azért látszanak existálni, hogy egymást kinozzák *és* megsemmisitsék. Kezdettől fogva igy cselekedtek és igy fog nak tenni, mig a világegyetemben valamely szerencsés katasztrófa e földgömb boldogtalan existenciájának majd véget nem vet. Az emberiség nem képes elviselni az észt, békét, szabadságot és szerencsét, nincs erre teremtve." Igy irja ezt Scherr János és számos történelmi bizonyság nagyon is igazolja ezen sötétnek látszó állitást.

Pedig ha magunk körül nézünk, és elfogulatlanok vagyunk, a nélkül, hogy nagyon is sötéten látnánk is, be kell ismernünk ezen kevés vigasztalást tartalmazó állitás igazságát. Mindenütt a többnyire rosszul felfogott érdekek harczát látjuk, egyeseknek, testületeknek a másiknak rovására, kinozására, megsemmisitésére s a legritkábban van alkalmunk tapasztalni a meggyőződés harczát valamely magasabb igazabb eszme érdekében; s a hol ilyen előtérbe is tolatik, a harcz fejleményében mégis kilátszik a lóláb, mely mindjárt más szinben tünteti fel az annyi elkeseredéssel és oly sok eszközökkel vivott harczot.

No de, az emberiség már ilyen s ezen változtatni talán emberi erőnek nincs is adva. És ily szempontból foghatjuk fel a nagy tudomanyu főpapnak Haynald Lajosnak egy őt meglátogatott franczia hirlapiróhoz intézett azon örökigazságu szavait, hogy az egész élet folytonos kompromissum az emberi gyarlóság és az isteni könyörület közt, – és valóban az, mert az utóbbi nélkül az emberiség 11-tizenketted részének élete majdnem hiába való volna, s egyebet nem eredményezne, mint a bölcsőtől a sirig puszta nyomoruságot.

S ez valóban egész a kétségbeesésig szomoru dolog volna, ha az érem csak ezzel az egyik oldallal birna. Az éremnek másik oldala is van s erről az oldalról legalább némi vigasztalásunkra azt olvashatjuk le, hogy mindezen példátlan nyomoruság, páratlan gonoszság, állat védelmi intézmények mellett mindig ujabb és ujabb emberkinzási intézkedések, végtelen ostobaság, feneketlen butaság, sárga irigység, sehonnai élhetetlenség, a melylyel az emberek életében elégszer van alkalmunk találkozni, s mely gyakran gondolatban azon kérdést kelti fel elménkben, hát ilyen az isten képmására teremtett lény? mondjuk, hogy mindezen szép dolgok mellett, melyek a haladást és békés fejlődést akadályozzák, gyakran visszatartják, az emberiség mégis halad, s ha vannak is korszakok, melyek fél vagy egész századok erkölcsi és anyagi vivmányait tönkre teszik, mindig jön idő, melyben a kizajlott szenvedélyek nyugalomra fordulnak, a butaság és ostobaság oduikba rejtőznek, a gonoszság és lelki vákság a megérdemlett megvetésben részesülnek, s melyben a jobbakat az erkölcsi undor töltvén el az emberkinzó nyomorúltság fölött, erős lélekkel és erős kézzel épitenek tovább az emberiség épületén, melynek legerősebb oszlopai az ember erkölcsi rendeltetésének alapján nyugosznak.

A cselekvéseiben folyton végletekben mozgó ember ritkán képes megtalálni az arany középutat, azon utat, melyben a k a r a t a és e r e j e teljes tudatában a kettőnek arányos működése által megteremti magának azt a boldogságot, melyben legalább a jó és a rosz napok egybevetése után az eredmény az előbbiek javára dől el, mert tiszta napsugár aligha van egy ember életében is.

Ép ugy áll az a nemzetekről is.

Ugy mint az egyeseknél, ugy itt is szükséges az erők surlódása, és ez a surlódás mindig hasznos, a mig mindkét részről az erő kifejtését fokozza, de mihelyest a két ellentétes erő egymás megsemmisitésére tőrekszik, nem pedig egymás erejének fokozására, az állapot mindig betegségnek a jele, mely rövidebb vagy hosszabb ideig tart, a szerint a mint a társadalom intéző tényezői megtalálják a helyes utat vagy nem.

Doktorokat, kik az ily betegségek gyógyitására vállalkozni szeretnek, sokat produkál a tásadalom maga.

Hamis prófétáik, a kik ijesztő szavakkal hirdetik a veszedelmet, voltaképen csak arra várva, hogy maguk halászhassanak a zavarosban, pedig mint prófétáik is a nép zsirján táplálkoznak.

Csodatevő kuruzslók, a kik az idő vén könyvéből olvassák ki a baljóslatu sententiákat, pedig ezek nem mások, mint saját agyuk káprázatos rémei.

Vigyorgó bábák, kik a kor minden szülöttjét vakká lett pápa-szemüvegükön keresztül sántának, bénának látják.

„S mert ők nem tudnak olvasni az idők vén könyvében, s mert gonosz lelkük nem fogékony többé annak szemlélésére, mi körülöttük történik, mindent olyannak látnak a milyennek ők agyukban képzelik. Veszedelmet jobbról-balról, pusztu-

A „Zala" tárczája.

Quem dii oderunt.

— A kit az istenek gyülölnek. —

Szalay Sándortól.

V. Levita-fogás.

(Folytatás.)

A paraszt, mintha gyorsasággal akarná leplezni könyeit, lovai közé vágott, természetes: eredmény nélkül. Körülbelül esti 10 óra lehetett, mikor a két szerencsétlen tengelydobált atyafinak tudtára lőn adva subán átszürt tompa hangon, hogy még csak kétszer kell a kocsit tolnjok; mert ott túl a hegyen, túl a völgyön Antalfalu házai gubboszkodnak az ég felé kéményt nem ismerő tetőikkel.

Ezekből a mi derék Kopasz és Hajas barátaink egy hangot se értettek, mert lelkeik ott jártak, a hol pénz nélkül is bel sokszor jöllakik az ember; a hol van ludlábs, sonka, kalács, tokaji, champagnei, sör, széplányocsók, a ki a gyomra mellett asszonyt is szeret; a hol koszorú terem két kaszáló területén a poétának; előfizetők ostromolják a kiadót; honorariumot dobálnak a desperatus szerkesztő fejéhez; kibocsátót fog a váltó acceptans; egy tucat patvaristával dolgozik a fiskális; a hol nagyon „Sanyi kulacs és Están pelpa": — az álmok birodalmában.

Hanem az emberre magára nézve az sohasem olyan fontos, hogy mit álmodott, hanem hogy mire ébred.

Mély hegyi uton haladott a fogat; a hol is a rudas egyet dobott magán balra, a nyerges meg gondolván, hogy ő megfizetett a sintérnek, hát odább iparkodott pajtása szives támogatása elől. Ennek következtében a rudat kirántották a rendes irányból, s a kocsi igazi nagy lelkinyugalommal az út balfelére dőlt.

Valahol a kalbász-felhők regiói közt repkedő két urfi erre a különös kerékgymnasztikára olyanforma szeretetteljes közelségbe jutott, hogy bizony semmiben sem mutatták egyebet egy határ szalmával behányt üléskasnál.

A parasztot nem vette ki nyugalmából ez a kis rázkódtatás, a hogy kiesett, fel is kelt. — És e nemes higgadtságából ki nem zökkenté a kettő urfinak kondásnyelven szérkesztett „miatyánk"-ja.

A kocsit feltámogatták.

A parasztnak igaza volt; kétszer kellatt a lovak tisztjét átvenniök és rövid fél óra alatt már Antalfaluban valának.

Hanem itt nagyon különösen tűnt fel, hogy a késő esti óra daczára a falu közepe tájau egész sereg ember állott.

„Van-e fogás? — Van-e levitá? — Nem jött üresen, biró uram?" — Ilyen kérdésekkel ostromolták jobbról-balról a gubájába huzódott parasztot, a ki elég okos volt mindezekre feleletet nem adni; hanem egy kicsit könyörögvén különféle módon hajdanában tüzes vérü gebeinek, egy rozzant viskó előtt, hol a nép legcsoportosabb vala, megállt.

Itt azután övé vala a dicsőség, a győzelem; mert felváltván eddigi hunyászkodását, utánozhatlan paraszt-göggel mutatott a kettős hozományra, igy kiáltott!

„Ime, — álljátok el az utat! Hoztam levitát."

Erre a szóra nem kellett Hajas és Kopasz urainak leszállással vesződni, mert egy-néhány markos suhancz a legkiméletesebb nyakonragadással emelte ki őket a kocsiból.

„Megálljatok! — kiáltja a levitafogó, a község birája, — Ugy gondolom legjobb lesz őket reggelig itt a levita-lakásban hagyni; azután majd kipróbálhatjuk mind a kettőt." —

Az inditvány tetszett a gyülekezetnek. Enni, inni valót hoztak a két kiéhezett kandidatusnak, s azzal a megnyugtatással hagyták ott őket, hogy készüljenek a holnapi választásra.

A két kalodásitott kanditatus engedve a sors intő szavának, s miután a bort utolsó cseppig, az elemozsinát utolsó morzsáig elfogyasztották, fekhely után láttak. Körülnéztek. A szoba egészen ugy volt, a hogy nagyrabecsült és a nemes gyülekezet könyevel megáztatott elődjök hagyta. Az ágyban csupán egy kis szalma, leteritve valami ménivadék szolgálta pokróczczal, melynek lyukain át nagy életunalommal kandikáltak az időviselt szalmaszálak. Az ágyfejben hevert a gondolatterhes, öreg biblia; valószinüleg vánkos minőségben. — Az asztalon rengeteg kalamáris kiszáradt kebellel, mellette az álomra kárhoztatott toll; szétszórtan irományok; mind csupa töredék, kettévágott gondolatai a teremtő észnek.

— „Hallod-e — szólal meg a kellemetlen eredményü vizsgálódás után Hajas — én ugy gondolom: jó volna valami szent beszédet kisütni, mert megteszik ám ezek a bugrisok, hogy eszünk nélkül megtánczoltatnak. Az már bizonyos: ha egyikünk megszabadul is, a másikat a biblia se menti meg".

— „Hátha mind a ketten ugy beszélünk, hogy inkább könyörögnek: csak a nyakukon ne maradjunk", válaszolt Kopasz.

— „Gyerekbeszéd, barátom, az egyszeri katholicus pap azt a thémát vette, hogy „a szenthárom ság titka és a paraszt álnoksága megfoghatatlan." De igaz is. Megteszik azt is, hogy esetleg azt fogják itt, a ki roszabbul beszél; mert észreveszik, hogy tettetés rejlik a dologban. Hanem várjunk! Itt irományokat látok; ezek valószinüleg a szerencsétlen elődd kinszülött beszédjei. Talán lesz köztük nekünk való is."

A két kandidátus egy csomag papirt fölemelt. Biz az nem volt predicátio, hanem egy kitünő mű. „A t e r m é s z e t m i n t n e v e l ő." Ez volt a mű homlokán. Forgatják; a hátuljához érnek; ott volt a szerző neve; a miből majd mindaketten hanyat estak. A munka utoljára ez a név volt irva; „H o r v á t h E n d r e."

Most már kezdték a dolgot érteni. — Csak egy minden tekintetben a közönségestől elütő, hóbortos lángész lakhatott ilyen szobában, élhetett olyan nyomorban munkás kézzel, teremtő észzel.

Hanem a két kandidatus nem valami sokáig okoskodott a dologgal. Az ágyfejben olyan vágyat keltőn aludt az agg sz.-irás; ők sem bajlódtak thema-kereséssel, hanem azon jó reményben, hogy másnap ugy kergettetnek ki e dicső gyülekezetből, — elaludtak.

VI. Jól talált.

Szeptember 29-ike volt.

Az első vér, az első dicsőség napja.

A magyar sereg három pontot foglalt el. A jobb-szárny a csalai szőlőkben foglalt állást a Székes-Fehérvártól, Bicskébe vezető út mellett. Mühlböck ezredes vezérlete alatt. A közép-hadtest állott Suboró előtt az országuton. Vezére: Holtsche, tábornok. A balszárny a sukoró i országutól keletre, balfelével a velenczei tónak fordulva ütött tanyát.

Móga kiadta a szigoru rendeletet, hogy a magyar tábornak nyugodtan kell viselkednie, ha mindjárt egészen közelbe jönne is az ellenség. Hadd kezdjen Jellasich.

Jellasich nemsokára kirohant Fehérvárról hadteste egész zömével.

A jobb-szárny szuronyokkal fogadta a rohamot. A harcz a hol leghevesebb volt, ott látjuk kigyult arczczal Horvát Endrét, csákóját valami kósza-golyó leverte fejéről; zilált fürtjei hol leesnek homlokára, hol szétrepülnek onnan, amint előre rohan véres kardjával.

Mindenütt nyomába jár egy öreg vitéz. Olyan nyugodtan használja kezében azt a szuronyt.

Ha ugy jön a keze ügyébe, szúr; ha pedig azt megunja, csupa unalomból olyat vág az elébe jövő ellenségre, hogy három bukik el tőle.

A közben egyre tanitja a mellette harczoló fiatal vitézt: „Csak a fejét öcsém, ott nem ütnd meg!" „Majd meg az előtte harczoló Horvát Endrőhez szól oda: „Vitéz kapitány uram, hagyjon nekem is azokból a korobot tökökből!"

E kis vitéz csoportban harczol Andódy hadnagy is. Egyszer egész közel jut Endréhez, hogy azzal osztozzék a dicsőségben vagy a halálban. Az öreg vitéznek nem tetszik az. Már minek menne oda az ő vitéz századosa keze ügyébe; se hogy se állhatja szó nélkül; „Hadnagy uram, vigyázzon! rá csik az a langaléta horvát!" E közben ő maga kettőt üt le; egykedvüen oda veti: „Kelj föl szógám, maj fölveszlek!"

Endre a leghevesebb harczi hevében van; nem törődik a körülötte hulló ellenséggel, s a feje körül sivitó golyókkal. Az öreg ezt sem állja szó nélkül: „Vitéz százados uram, ne töltse meg az egész poklot! Elég német van még a világon."

Abban a pillanatban a vitéz százados melléhez kapott, s Andódihoz fordulva, mosolygva jegyzé meg: „Jól talált!" A következő pillanatban összerogyott, mellét elboritotta a vér.

„Százados uram, az árgyélusát! — kiált az öreg vitéz — egy rakás német pöki ki ezért a máját."

Azzal odaugrott, s az előre rohanó ellenség közül a legelsőt keresztül szurta.

— „Mutasd komám, tiszta-e a nyelved." Ezt jegyezte meg, mikor az átszurt nyelvét kiölté kinjában.

Drága volt akkor minden csepp magyar vér. (Folyt. köv.)

Egy csésze theára.

(Rajz.)

Brrr . . . infámis hideg van, — már harmadszor csengettem és még sem nyitnak ajtót. —

... Csak ne dülne legalább igy az eső, végre is — nem Reithoffer kaucsuk az én bőröm!

Ha megfogadom, veszett egy eszme is tulajdonképen valakit egy csésze forró theára meghivni, és még a hűvösebb őszi, — mondjuk — langyosnál is jóval szellőcskékkel traktálni.

lást, elszegényedést, romlást és erkölcstelenedést.

Pedig ha tudnának olvasni, az idők könyvéből olvasnák ki, hogy a sajnálatos kinövések, az eltagadhatatlan sok baj daczára a magyar társadalom fölött a vészharangot meghúzni annál oktalanabb, mert elegendő az egészséges elem benne, hogy azokat a szemfényvesztő kufárokat, kik közéje furakodnak, hogy a viszály magvát elhintsék, ökölbe kergesse vissza oda, hova csak a méltó megvetés követi. És annál ha zafiatlanabb, mert csak a vak nem látja, hogy a magyar társadalom évtizedek mulasztásainak helyrepótlásán fáradó munkája daczára, mely itt-ott még készületlenül is találta mégis halad, s nem egy téren örvendetes haladást is mutat.

Persze, könnyebb munkája van annak, ki süvegét félre vágva neki busulja magát, s hazánknak szükséges átalakulási processusát, melynehéz vajudások nélkül nem történhetik, a kétségbeesés szemüvegén keresztül nézi, ahelyett, hogy maga is, a maga helyén megfogná a szekér rúdját, résztvegyendő a nagy munkában, melyre minden hazafi köteles.

Pedig oldalvást a politikai zavaroktól, kijutott ám mindenkinek a munkából.

Az egész haza egyes helységekből, községekből, városokból áll. Az önkormányzati elv mindenkit munkára szólít, mindenkit, hogy azon, kisebb körben, melyben él, ereje és tehetsége szerint, e helység, község vagy a város felvirágoztatásán közreműködjék.

Itt a helység, a község vagy a város tanácstermében, hol saját erkölcsi és anyagi jólétetek fölött határoztok, jöjjetek össze buzgó akarattal, szerető szivvel és tenni akaró, ne a zsebben ökölre fogott, kézzel, hogy egymást megértve, egyesült erővel munkálkodjatok a saját magatok üdvén, mert a ti üdvetek a haza üdve.

Karczolatok.

I.

A gyémántról és drága kövekről.

A czim után itélve, az olvasó bizonyára azt hiszi, hogy czikkünk valami olyan tudományos értekezésféle lesz, mely a szakemberekét kivéve, mindenkit untat.. Ne higyje! Esztünk ágában sincs a tudósok feladatában kontárkodni.

Egyedül csak néhány percznyi szórakozást kívánunk szerezni az olvasónak jelen irka firkáinkkal.

Ha a rózsa a virágok királynéja, úgy a gyémántot nem kevésbbé lehet az ásványok királyának mondani: mert habár nem is bír a rózsának sokoldalusságával, költöiségével; de van reális értéke, és pedig oly mesés, hogy mellette a rózsának összes kellemei eszrevehetlen csekélységekként tünnek el. Ha tért akarnánk tárgyainknak kijelelni; hát ilyen formán határozhatnánk meg azt: a rózsáé a romantikus lovagkor, melyben a népnek még az illusiók világában, a költészet meleg sugarainál fütkerezve találták boldogságukat; míg a gyémántnak szükségkép a jelen materiális világban kell adnunk a vezérszerepet.

Vajjon melyik uralkodása alatt volt boldogabb az emberiség?

Nem szükséges pessimistáknak lennünk, hogy az arany és a drága kövek létezését az emberiségre károsnak valljuk s hogy a világ süllyedését fokozatos elterjedésük kifolyásaként tekintsük. Történelmi tények állanak meggyőződésünk támogatására. Csaknem egész határozottan elmondhatjuk, hogy még eddig minden állam bukásának a fényüzés volt közvetett vagy közvetlen okozója.

A fényüzés megrontja az erkölcsöket, elsatnyitja az egész emberi organizmust, a szellemet tunyává és a lelket érzéketlenné teszi minden szépre, jóra és nemesre. Képzeljünk most már egy ilyen szellemileg és testileg tönkre ment embert, hogyan volna az képes akár a nyers phisikai erő, akár pedig a tudomány támadásaival szemben megállani a maga helyén? Sehogy sem. Sőt nem csak hogy ezekkel harczba nem bocsátkozhatik; de önön képtelenségében kell összeomolnia. Ilyen emberhez hasonlíthatjuk az állodalmat is, melyet meglepett a fényüzés, az emberiségnek ez a gonosz mániája, mely egyedül az arany és a drága kövek tulságos bálványozásából származik.

Ezen fényüzési mánia ép oly gyógyíthatlan nyavályája volt az ókorban az emberiségnek, mint jelenleg; csakhogy nem volt annyira általános és ismeretes.

Spartában már Kr. e. 900 évvel annyira el volt terjedve a fényüzés és kapzsiság, hogy az egész államot a megsemmisülés örvénye fenyegette: minek következtében Lykurg megrettenve a veszélytől, mely hazája fölé tornyosult, megalkotá szigorú törvényeit, melyek sok részben ép oly bolesek mint ostobák, s ép oly nemesek, mint vadállatiasak voltak; de a melyek, tekintve az akkori világnézletet és korszellemet: az államéletet fönntartására és biztosítására jótékonyan hatottak. O megtiltá az észnélküli dobzódásokat, büntette a henyéséget és egyszerű életmódot s munkát parancsolt. Számüzött minden aranyat, ezüstöt és drágakövet, melyet a görögök ekkor már ismertek, noha nagyon hiányosan és kismértékben. Számüzött minden ékszert, mely a népnek sem anyagi, sem erkölcsi hasznot nemcsak hogy nem hozott, sőt mind anyagi mind erkölcsi tekintetben káros: a mennyiben felébreszti a luxusot s ezzel együtt a kapzsiságot és egyéb társadalmi veszedelmeket, melyek az általános anyagi és szellemi versenyekre minden körülmények közt bénitólag hatnak.

A rómaiaknál Tiberius alatt hozatott törvény a fényüzés ellen és pedig a mi sajátságos, nem a nők, hanem a férfiak ellen.

Különben nem egyedül csak az ókorban kellett a luxusnak törvények általi szabni határt; korunkban is elég gyakoriak az ilyen esetek. Alig van néhány hete például, hogy Nürnberg város tanácsa egy a fényüzés ellen hozott határozatában megtiltá a nőknek az uszályok hordozását. Azonkivül jó isten a megmondhatója hány t a k a r é k o s s á g i s hasonczélu egylet létezik a föld kerekségén, a melynek mindnek a fényüzés elleni czélja van. Nálunk meg a luxust adóval akarják gátolni; de persze hogy nem igen van sikere. Az ókorban a görögöknél és a rómaiknál volt a fényüzés leginkább elterjedve: jelenleg azonban az egész világ abban a nyavalyában sinlődik.

A gyémánt és a drága kövek különösen XIV. Lajos alatt Franczia-országban a figyelem legmagasabb tárgyát képezték: azért is ezt a kort sokan g y é m á n t-k o r n a k is gunyolják. A gyémánt akkor az etiquette minden paragrafusában bennfoglaltatott. E nélkül nem volt ember az ember. Az akkori dandyk nem elégedtek meg azzal, hogy a gyémántot gyűrűkben, vagy óráikban hordják, hanem még czipőcsatjaikat is gyémántba és drága kövekbe foglalták. Egy ilyen czipőcsat igen gyakran több százezer frankot képviselt s nem egy esetben tulajdonosának összes vagyonát képezte.

Jelenleg az összes ismert világban a török nők az ékszerekben a legnagyobb bolondjai, mely ékszer-mániájok, a tisztelt pasáknak leglerbégeknek és egyéb kisebbnagyobb müzülmán uraknak, nem csekély bosszuságára szolgál. Nem is csuda! Mi egy feleségünk luxus igényeinek is csak nagy ügygyel-bajjal tudunk meglelelni: hát hogyha még egy pár tuczat csipaszkodnék a karjainkba követeléseivel! Igazán kritikus helyzetök lehet a mi jó török barátainknak s pedig azért is, mivel Törökország sem a kincsek Eldorádója többé.

Különben, ha tekintetbevesszük a török nők helyzetét, nem fogunk csodálkozni eme gyengeségükön. A hárem-élet elzártsága, az élvek határtalan ingere és a szellemi élvezetek tökéletes hiánya, leginkább megmagyarázza a török nők gyermekes rajongását a csillogó ékszerek iránt. A lélek soha sem merülhet tespedésbe, neki mindig kell tárgyának lenni, a melyel bibelődjék, s ha munka által le nem köttetik, igen természetesen azon tárgyakra irányul figyelme, a melyek a tekintetet leginkább megragadják. Erre pedig legalkalmasabbak a káprázatosan ragyogó ékszerek: A török nő egyedüli boldogságát a szemében, de a legrealisabb értelemben véve- és ékszerei képezik, mely utóbbiak gyakran igen magas értéket képviselnek. Mesés dolgokat beszélnek e tekintetben arról a lakodalomról, midőn ezelőtt két évvel az egyptomi alkirály legifjabb leányát férjhez adta — E lakodalmon egy-egy törökn ő, milliókat érő ékszereket viselt.

Az afrikai benszülöttek is tulságos rajongással viseltetnek az ékszerek iránt. Lábaikat, karjaikat, nyakukat, orrukat és füleiket ékszerekkel rakják meg; de ezen ékszerek leginkább értéktelen kagylókból és üveggyöngyökből állnak, melyeket az utazóktól kapnak ajándékba.

A drága kövek ismeretét egész az ókorig lehet visszavezetni, sőt az araboknak van egy gyönyörű meséjük, mely szerint már a paradicsomban létezett egy templom az Ur tiszteletére, mely csupa drága kövekből volt épitve. Persze hogy erre nem lehet mint hiteles adatra támaszkodni. Van azonban Ceylon szigetén egy S a l m a l a nevezetű, mintegy 2200 méter magas hegy, melynek csúcsán egy lábnyom alaku melyedés van, melyet a buddhisták Siva isten lábnyomának tartanak s mint szent helyet, roppant számu zarándok látogatja évenként indiából.

Ez a melyedés ernyővel van fedve és köröskörül gyémánttal van kirakva, mely kirakat többek véleménye szerint régi ókori mü. Az is bizonyos, hogy a rómaiak és görögök is ismerték e drága köveket.

A gyémánt aránylag a legmagasabb értéket képviseli a világon az összes fémek és drága kövek közt. A legkeményebb test, mellyel csak a jegecződött bórany mérkőzhetik, — önnön porán kivül egyébbel nem csiszolható.

A termény-gyémánt nem bir elég fénynyel, gyönyörű fényét és jellemző szinjátékát köszörülés által nyeri. Leginkább szintelen, átlátszó, néha áttetsző jegeczőket képez, nem ritkák azonban a kék, zöld, s egyéb szinűek sem, melyek szinüket a közéjök keveredett idegen anyagoknak köszönhetik.

Legtöbb találtatik Brazilában az ugynevezett „g y é m á n t o k k e z ü l e t é b e n" a hol kivétel nélkül kimotoztatik mindenki, mielőtt azt elhagyhatná. Lelhelye ezenkivül még Kelet-India, Borneo sziget és a Jóremény foka. Európában az Ural folyó iszapából kerül elő néhány.

A világ legnagyobb gyémántját Borneo szigetén Matánban láthatni, a második pedig a portugál királyi kincstárban őriztetik. Ez utóbbi galambtojásnagyságu s még köszörületlen, — azonban azt többen topáznak átlitják. A gyémánttal sok csalást követnek el, mivel legujabban Párisban meglepő hűven tudják utánozni.

Végül pedig megemlíthetjük a mi — m á r m a r o s i g y é m á n t u n k a t az a m e t i s z t — is, mely habár nem valódi gyémánt; de legalább névrokona annak. Ez világos lilaszinü kovag, melyet csekély értékénél és szépségénél fogva gyűrűkben és ékszerekben eleget láthatunk.

A többi drágá kövekről midőn külön megemlékezni itt nincs terünk, de meg nem is akarunk. Mi itt azoknak csak általános hatását az emberiségre akartuk röviden vázolni és nem természettanilag megfigyelni azokat.

Redey István.

Fővárosi levél.

(Csevegés.)

„Köd előttem, köd utánnam" ez most nálunk a jelszó, nem mintha valamely különös büverőt tulajdonitanánk e mondatnak, hanem egyszerűen azért, mert ki sem jövünk a ködből és a sziporkázó csőből.

Reggel köd, este köd és délben: „Egy sugár a nap szemében, büszke diadalmosoly," melynek daczára állitani merem, — hogy infámis tél az idei. —

Reggel a fodrászom complimentirozza, hogy a háziurának a mandolatája ujra virit, délben pedig azt meséli egy botanikus barátom, hogy kökörcsin termett a Gellértheggy déli oldalában, amit szentül hiszek, de ezek után már egy cseppet sem fogok csodálkozni, ha hazajövetelemkor egy ananász fejlett, — tintatartóm iszapos fenekéből. —

A város csendes, nincs premiere, nincs tracs; — nincs botrány. — A nemzetiben a régi operákat adják s a régi drámákat felfrissitve azaz uj szereposztással. A héten is két darabot vettek ujra elő „Könyves Kálmán" és a „Vicomte Letorierest, még pedig mondhatom igen jó sikerrel. A népszinházban Blaháné, Hegyi Aranka és Szíklai Emiliácska váltakozva brilliroznak, a közönség obligát elragadtatással fogadja őket a legroszabb opperetteben is ergó egész mellékes, hogy mit játszanak..

A propos.. Blaháné.. az a komoly hir kering, hogy örök ifjuságú primadonnánk egy fiatal báróval fog nősmokára az oltár elé lépni... Mindenesetre gratulálunk... mindkettőjöknek...

A német „sauspiller"-eket is megemlitsem? Szegények! — A fényes reclám-után melyet az értük folyt nagy vitának köszönhetnek, igen jól érzik magukat, hogy meddig tart e „d i c s ő s é g" azt tudja a jó — Thalia.

E hó 6-án kezdődik a farsang és tart huslagyó keddig, azaz „sage" 55 napig... Mondhatom csinos időtartam, már régen nem volt ily hosszú carnevale.

Terpsichore legszenvedélyesebb imádója is agyontánczolhatja magát ha, minden éjjel csak 6 óra reggelig járja is. Én az idén egy tapodtat se tánczolok már, — fölfogadtam, de azért el-el látogatok hivatalos reporterminőségben egy-egy sokat igérő bálba, csakhogy directe mint observátor és nehogy kisértetbe vigyen valami jó rez ő magyar nóta — nem borotválkozom már egy hete s — úgy biztos vagyok, — hogy ha akarnék is, nem tánczolna velem senki.

Jaj pedig — ifjuságomban de szerettem a tánczot, szomoruan rázom vén fejemet s elgondolom magamban amit előttem is mormogtak sokan és utánam is fognak mondogatni: — *Tempora mutantur* stb. stb..

A karácsonyfa már elfonnyadt, — az obligát sylvester schwips már elszlott, — az ujév beköszöntött... Mindenki várakozástelje sen fogadta, s kivánom, hogy ne csalja meg várakozásainkat... Az uj évvel eljöttek az uj bankók is. Nem intem kedves nagyságu, hogy fogadja őket vendégszeretőleg, mert tudom, hogy ezek mindig és mindenütt jó fogadtatásban részesülnek, még ha csomó számra molestálnának is.

...De valóban csinos apró kis kék czédulák azok az uj tizes bankók, gyönyörű ideális nőfejekkel, szinte vágyakozik az ember őket közelebbről megismerni.

Ámde ne higyje hogy tán kapzsiság szól belőlem. — Isten látja lelkemet — nem ez az a tulajdonság a mit szememre lobbánthatnak, — nem! én csak imádom a szép nőfejeket és nem csak t ü z e s e n hanem t i z e s e n is!...

Tartózkodtam eddig a divatról véleményt adni, mert tudom, még nem vagyok elég hidegvérű, hogy a ruhát csodáljam a hölgyeken... a ruha számomra mellékdolog; minél kevesebb... jaj!... bocsánat!... majd mondtam volna valamit.....

De mivel már a k é k s z i n ü czédulákról szóltam, megjegyzem, hogy sok sötét és világos kék szinü ruhát látok a vácz utczai déli séta alkalmával, csakhogy valószinüleg ezek nem erősítik annyira a szinüket, mint azok az uj — bankók... kükinben ki tudja?...

Ez ugyan nem volt sok a divatról nemde? miért raboljam el a „Bazar vagy a „Hölgyek lapja" themáit, és ezzel kedves olvasóit is. Hagyjuk meg mindenkinek magát. A hölgyek nem foglalkoznak politikával, — én velük tartok — a férfiak ne foglalkozzanak a divattal... — nem is teszik azaz pardon, most jut eszembe, hogy még beszélnem kell a dologhoz... De ne higyjék hogy a fentebb mondottak megczáfolására — ellenkezőleg — les exceptions confirment la régle

Tehát B. papa megunja 18 éves fiacskájának tudományszomját, mely havonkint annyi és annyi o. é. frtjába kerül... Feljön Dabasról a fővárosba és tudományszomjas fiacskáját meglepi egy 12 órai déli statusvisittel... A fiunak csinos szobácskája van, külön bejárattal, mely azonban csak hosszas várakozás után nyittatik meg a kopogó atya, és annak dobogó kebele előtt. —

Jancsika kissé zavart, hebegve és nem épen elragadtatva üdvözli papácskáját, ki szemmel szájjal majd megeszi örömében csinos kis magzatát, habár az egész uton komoly dorgatoriumra készült. Zavartságát Jancsi barátunk az által akarta elpalástolni, hogy consequensen a padozatot vizsgálva, ugy cselekedett mintha valamit keresett volna; a papa azonban beszél, — beszél a Muki kutyáról, a Ferkó béres feleségе tyukjának a tojásáról, a Tini csikóról, a családról és

---

Filozofikus reflexioimból kulcsnyikorgás és Károly barátom szives „Istenhozott"-ja ébresztett fel.

„Na te ugyan jól bedugtad füleidet" szólék szemrehányólag, „talán csak nem készültél valami ágyu lövöldözésre!?"

„Bocsáss meg kedves barátom, hogy oly soká várattalak" felelt a megszólitott látszólag zavartan — de belső szobában ültözködtem, és igy Midás füleimmel sem hallhatám dörömbölésedet.

Ez ellen nem szólhattam, habár barátom épen nem úgy nézett ki, mintha öltözékét gondozta volna, mert ruhái pongyolán fógtak le róla, haja ugy állt mintha egyenest az égbe óhajtana jutni, szemei bágyadtak, s arcza halovány volt. — „Neked valami bajod van, szólj kérlek őszintén, — talán segithetek rajtad" . . — Barátom nem felelt, és meggyujta a szamovár gömbölyü lámpácskáját.

A melegedő viz sistergése, a kandaló kedélyes mormogása, a lámpa szelid fénye, oly kellemes otthonias hatással birtak, hogy hideg kebelem lassankint melegedni kezdett, s a jégkéreg mely a hosszu várakozás folytán szivemen képződött egy lelkes tüszenésben oszlott fel végképen.

„Károly, Károly! kiáltók fel, barátom idegesen reszkető kezét megszoritva, mégmindig a régi ideálista vagy?" „Ne vonulj vissza őszinte barátod elől, tárd ki kebled rejtett kapuit, és én kész vagyok feled örülni és veled busulni is."

„Ám legyen" szólt Károly sóhajtva, „örülök hogy egy kissé elfecseghetek veled, hadd szóljak arról kit szerettem, kit még most is szeretek, és imádni meg nem fogok szünni soha!"

„Be kell tehát vallanom barátom, hogy mielőtt neked ajtót nyitottam egy édes boldog álomból, keserű valóra kellett ébredtem.

De hiszen miből is áll az ember élete? Az ifjuság az álmadozás korszaka, a férfikor az ébredés a csalódás és fájdalom szinhelye; s az öregség? — az öregség — megint álmodozás, melyből az ébredés — halál. — Hogy mint szerettem őt, azt lehetetlen leirnom, imádtam mint indus a napot, mint anya egyetlen gyermekét, s hű valék hozzá mint eb — gazdájához. — Midőn még kis gyermekek voltunk, mindketten virágokat tépdeltünk kertjükben s én egy-egy virágért egy csókot kaptam jutalmul!..

„Oh boldog idők"!

O serdülő lányka lett, — én reménydús gymnasista. Oh Cornelius Nepos! hányszor voltál naponkint ablaka alatt? A legnagyobb forróságban s a legcsikorgóbb hidegben, hányszor fedted el piruiasomat szende tekintete elől? és te ó Syntaxis, mondd meg hány „Ilona" volt oldalaidra firkálva? Annyi mint az egen a csillag vagy mint benned a — paragrafus. — — —

A sors elválasztá utunkat, sokáig nem láttuk egymást, s ezek az édes emlékek mint drága ereklye maradtak szivembe vésve, — elannyira, hogy nem volt egy pillanat sem, melyben ne gondoltam volna ő reá, — szivem bálványára, — az én felejthetlen Ilonámra. Végre egy kies magyar fürdőhelyen viszont láthatám őt. Már akkor ünnepelték, szép szende szőke lányka volt, kék szemei feneketlenek mint a tengerszem, melyben elvész a buvár, ha gyöngyöt keres. Sokan forogtunk körülötte s ő engem kitüntetett. Egyszer a szinpadon is fellépett, sikere fényes hatása volt, s a tapsvihar és virágzápor közepette egy kis rózsa csokrot szemelt ki magának Ilona, melyet kaczéran emelt bibor-piros ajkaihoz s csókot vetett vele a közönségnek, arra mely felől a rózsák jöttek, s merre egy kis barna legény állott, majd pirosabb a málvarózsánál, majd ismét halványabb a falnál, — A halandók legboldogabbjának képzelte magát.....

Ez a legényke én voltam; kisiettem a szinházból, egy lombos fa alá huzódtam, s amint felnéztem az aréna fényesen kivilágitott ablakaihoz szemeim könyeztek! A szokatlan fény okozta? vagy azon kétes öröm, mely egész lényemet ellogta!

„Hej! de azóta sok viz folyt le a Dunán! O egyike lett a főváros legszebb szüzeinek, én egyike legszerénybb, hogy ne mondjam legtelénkebb ifjának....

De azért annál jobban szerettem őt, szerettem egy ifju legnagyobb szenvedélyével, — szerettem — őt mint csák szeretni lehet!..

Ha véletlenül találkoztunk vér szökött arczomba, s alig birtam lekapni fövegemet, míg ő nyájasan mosolygott, — bár én kissé elhalványultnak képzelém őt.

Az idő kereke gyorsan forgott, és már egy párszor buktam meg a vizsgákon azóta, midőn egy reggel ujságolvasásnál mintha kék egekből czikkázó villám káprázztatta volna szemeimet; Ilonám közelgő menyegzőjének hirét olvasám. — Menyegzője?!.. az ő menyegzője!... Lázas ingerültséggel felugrottam ülőhelyemről. A csalódott szerelem borzasztó gondolatokat ébresztett agyamban. Agyon akartam őt lőni azon pillanatban, midőn vőlegényével az oltár elébe lép... hogy ő utánna mellemen keresztül röpitsem a golyót..... később higadtabb lettem, — és hangos zokogásba kitörve, sirattam reményteien szerelmemet.... De:

„Nem törik a szenvedő szív
Oly könnyen darabbá
Csak ellágyul s az örömre
Lesz fogékonyabbá."

Hogy fogékonyabb lettem-e az örömre, azt nem tudom, de jóval halványabb lettem, s ez, mint hölgyismerőseim mondják, igen jól áll a fekete frakkhoz, melyet kötelességemül róttak fel, az idén gyakran kifeszíteni. — Nem hiszem, hogy eleget fogok tenni ezen kötelességemnek, pedig szenvedélyes tánczos voltam — valamikor!..."

„A multak mult idejét használod!?" Kiáltók fel, mosolygást erőltetve, mely alól meghatottságom mégis elárulta magát.

„Colléga ur! 20 év még nem lépte át a — Rubicont!—...

Ne csüdözz, mert jól mondta azt Musset Alfréd: „Il ne faut jurez d e r i e n."

„Csak egy vigaszom van" — folytatá Károly — s épen ez az egy talán mást boszantand.

Ilona esküvőjére meghivást nem kaptam — ezt ő maga tarthatta vissza. — Talán csak szánalomból de talán... Chi lo sa?

Károly csak most kezdett eszmélni. — Megható szomorusággal vont elő kebléből egy ujdonatuj Rembrandt arczképet, ajtatosan érinté ajkaival s azután feledvén engemet, feledvén az egész világot — zokogott szive szakadtából.

A szamovár már nem sistergett, a théa már kihült ..... Kalapom után nyúltam s érzém, hogy arczomon végig gurult valami... a minek olyan sós ize volt.

—cz —i.

Élcz és tréfa.

Divatképek.

I.

Köcsögkalap,
Éles t a r a k.
Hegyessarku k a m á s l i,
C z v i k e r szemén.
Kesztyü kezén,
Nyakán lobog a m á s l i.

U j m ó d i a n
Fésülve van,
Csepeg, haja bajusza;
Füle megett
Kefett-fenett
Ruczafarku hunczutka.

Mintha kutya —
Peczér volna:
Z a s i n ó r o n, a p i n c s e r l i;
A kezében
— Illik szépen —
Hosszu, karcsu r e j t p e j c s l i.

A korcsmában,
Kávéházban
Éjjel, nappal heverész:
Ad a t á t i
Vagy a m á m i
Ha elfogy az apró pénz.

II.

Oh beh szép teremtés!
Ki lehet a kincsem?
Mint ő, csinosabb még
Hét falúba' sincsen.

Ékes a lépése,
Délczeg a járása,
Az ifjurak, hej, beh'
Bomlanak utánna!

Majdhogy el nem reppen
A pillangó termet,
Kecse, lába milyen
Parányinak termett!

Hajlik karcsu tagja,
Mint a nádszál, könnyen;
Mint egy kis halacska
Sikamlik az ölben.

Tejszinü az arcza,
Piros rózsa rajta,
Mint két feslő bimbó
Nyilik bibor ajka.

Olyan kedves, édes
Angyalmosolygása;
Filemile-ének
Bájos dalolása.

Szépen tud éltözni,
Sétálni meg gyöngyen,
Benne hibát lelni
Nem lehet egy könnyen.

Avvagy ezt ki véli
Önála hibának,
Hogy a rokkát nézi
Furcsa masinának?

S hogy nem akad dolga
Konyhán és szobában,
Ilyesmit ki róna
A mai világban?...

Dabronczi Gyula.

nak nak mérő... míg fiacskája ájtatosan hallgat, mintha saját se tudná kinyitni...

Egyszerre... (hát ne vigye el az ördög azt az asztalost!) kiszakad a ruhaszekrény ajtója, és alatta láthatóvá lesz két icizi piczi kis láb...

Azután nagy varásztérre kinyílik a „kassni" és kibújik rajta egy herczig szőke, megtermett mucsika, — akin és rögtön felismertem volna, hogy „masamód"....

Ijedés? mindhárom részről. A papa haragosan néz „Jánosra" (többé nem Jancsi.) a lány gúnyosan a bocskoros öregre, ki vígre egy „mi ez?..." felkiáltással könyébe lelkén!

„Divatárusnő" — felel Jennike, a kis lány, „nővérem üzletében..."

— „És mit akar itt?..." — dörög rá az öreg.

— „Tanítom ezt a fiatal embert!„ hangzik a gyors válasz.

— „Mire?" kiáltott a felbőszült szülő — falusi naivsággal. (Ne tessék csodálkozni fiatte, hisz Dabasról való).

Jancsi szomorúan függeszté mellére fejét....

Jennike zsebkendője egyik csucsát harapdálja és sotto voce felel... — „Divatárusmére."

A papa a pipát majd elejtő e tudományos kitejezés hallatára... és Jennire tekintve nagyot sóhajtott.. (ez hisztorikus tény.) hogy miért húzta olyan mélyen lélekzetét magába és ereszteté azt ismét oly szenvedélyesen kifelé... azt ő tudja legjobban . . . . — Vagy tán Jennike ezt is megmondhatná?...

Nem hivom meg nagyságát 4-ére az Europába, tudom, sajnos nem jöhet el, pedig a dominóestély nagyon szép lesz. Tiz kedves házi asszony gondoskodik a tánczolók üdítőéről, és — ha van pezsgő — van kedv is — van csárdás, újra!! három a tánczt!!! donc succès complet.. a házi asszonyok egyletje megelőzi a farsangot is, — de ez jó kedvet — a mult évről emlékszünk hasonló estélyük fényes sikerére....

A kereskedők, tisztviselők, és önkénytesek, továbbá a tanuló ifjuság báljai már mind ki vannak tüzve, a lady petronesseket jelenteni fogom annak idejében.

Kanizsa sokkal fesebb város, mintsem hogy kételkedném az ideí hosszu farsang díszes és érdekfeszitő programmja felett.

És ha vannak sorsomban résztvevő kedvelek? hívjanak meg kérem: egy valami csárdás murira... talán még nem felejtettem el a nótámat?...

Fáradt vagyok, fölek, meglátszik firkámon, bocsássanak meg, — de a mult hét eseményei végtelenül igénybe vették kitartásomat.

Végig futom naplómat: „Karácsonest, ...diversi édességek!... fogtájás, — ebből eredő pessimismus, — kétségbeesett szakálnövesztés,... sylveszter est — uj év... gratulátnók .. bankett... szelid és vad toasztok — rövid álom — vasárnap váczi utcza, sugárut — családi tánczleczke... szinház..., obligat bépezgözések...

„Elég!" mondja nagyád irtózva, — „elég!" mondom én is, — messze hajitva magamtól a tollat.. Amde felveszem mégegyszer, hogy megmondjam miszerint maradt valami a héten is, ami édes, ami kárpótol, ami tán nagyád előtt szintén ismeretes, ha pihegő kebellel letiport uszálylyal tér haza a — bálból. — Nemde Ounek is édesek a — reminiscentiák!...

Svarcz Józsi.

Helyi és megyei hirek.

— **A képviselőválasztások** oly érdeklődés mellett minőt már régen láttunk ejtettek meg m. hó 30-án városunkban és a várossal most már egyesült Kis-Kanizsán. — A két város 7 kerületre volt osztva, melyből kettő Kis-Kanizsára esett. A választás esti 6 óráig folyt. A pártok mindkét oldalról résen álltak és kemény harczot folytattak egymással.

Másnap (31-én) reggeli tiz órakor volt az alakuló gyülés. Pont tiz órakor lépett be a polgármester és főjegyző kiséretében alispán ur, ki lelkes éjenekkel üdvözöltetett a városház nagytermet megtöltött közönség által.

Rövid de emelkedett szellemü beszédben üdvözli a képviselőtestületet, üdvözli, különösen örömet fejezve ki Nagy és Kis-Kanizsa városok egyesülése fölött, mely oly sok tanácskozás után végre testté lőn; — a képviselőtestületet megalakultnak nyilvánitván, felhivja a főjegyző urat, hogy a megválasztott képviselőket ugy a virilisták névsorát felvassa fel. Ez megtörténvén alispán ur ujra meleg szavakkal fordul a képviselőkhöz, biztositván őket, hogy Kanizsa városa iránt mindig a legjobb érzelmekkel viseltetett és viseltetni fog ezután is, —

Utánna Plihál Ferencz, kir. közjegyző ur szólal fel, — ezen napot, melyen a két város egyesülése tényvé vált, örömnapnak nevezve el, inditványt terjeszt elő, mely oda megy ki, hogy a megye első és kitünő tisztviselőjének Svastits Benó alispán urnak, a város iránt eddig is tanusitott szives jóérzelmeiért, s azon indokból, hogy ő figyelemmel kiséri a városnak haladását s annak javát a maga részéről is szivesen előmozditja, a képviselő testület nekü jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzon.

Ez igen meleg szavakkal előadott inditványt a jelenvoltak mind lelkes éjenekkel fogadták s az inditvány elfogadása jelül felállottak.

Alispán ur megköszöni e megtiszteltetést s ismétli, hogy Kanizsa városa iránti érzelmei csak életével együtt fognak megszünni.

Délben a képviselők egy része az alispán urral együtt egy kis közebédre gyülteb össze a Szarvas vendéglőben. Csakhamar megeredtek a pohárköszöntések is, melyek elsejét Dr. Laky Kristóf ur mondta az alispánra, kinek a két város közötti egyesülést létesitení sikerült, mig az előttevevők fáradozásai sikertelenek maradtak.

Alispán ur az egyetértés szellemében emelte poharát, melytől remélli, hogy az elég erős lesz, hogy fenn is maradjon és a legszebb sikereket eredményezze.

Simon Gábor ur szintén az egyetértésre ürité poharát.

Kovács János ur Babóchay György polgármesterre emeli poharát, kinek nem kevés érdeme van abban, hogy Kanizsa, testvérét vehette fel ismét körébe.

Plihál Ferencz közjegyző ur a polgári szellem ápolására emelé poharát, melynek fenntartására az összes közönség közreműködésére van szükség.

Svastits Benó alispán ur még egyhány szót mondj elteti a jelenvolt képviselőket és bucsut vesz tőlük.

— **(Sylvesteri mulatságok.)** — Nem sompolygott el nálunk észrevétlenül a Sylvester est, megülték azt két helyen is, habár családjaink egy része csendes családi körben mondot bucsút a nem nagyon sok jót hozott évén 1880-nak. Sylvester estéjén két rendbeli mulatság tartatott nyilvánosan. Az egyiket a „Társaskör" rendezte, s ez a legfényesebben sikerült. Szép és tesztelenül mulatni vágyó közönség gyült egybe a „Kör" helyiségeiben, melynek egyik részében az értékes és becses tombolatárgyak nagy száma volt felállitva. Már 9 órakor kezdődött el a tánez, mely vigan és fáradatlanul folyt egész tizenegy óráig, oly vigan, hogy el nem tudjék határozni, vajon a jelenvolt hölgyek ragyogó kedve vagy az ez alkalommal a táncra kiválóan disponált urak mulató vágya volt-e nagyobb. S a tánez folyt 11 óráig. A négyeseket 32 pár tánczolta. Tizenegy óra után kezdődött a tombola, mely ép oly vigan folyt, s tombola közben verte el az óra a tizenkettőt, s e pillanatban suhogott keresztül a termen az a vén boszorkány, melyet 1880-nak neveztünk, hogy bevonulását tarthassa az ifju év, mely nőmös Mokány Bernát szerint jobbról és balról olvasva csak 1881. Legyen hát ez jó omen erre az esztendőre nézve, melyet a Körben mulató társaság is lelkes éljenekkel üdvözölt. Azután ismét tánczraperdült a tánczkedvelő közönség, s hogy ha a hasadó hajnal szét nem üzte volna, talán még most is ott mulatnának, pompás jó kedvben kezdve az uj évet, mely mentül több vig napot és éjszakát hozzon. A jelenvolt hölgyek közül felemlitjük: Blau Nándorné, Clement Lipótné, Dauscha Ottóné, Ditrichstein Dávidné, Dr. Blau Simonné, Erdödy Lajosné, Ebenspanger Lipótné, Fürst Ignáczné, Guttmann Vilmosné, Dr. Horváth Ferenczné, Istlné, Mussetné Ujnépről, sógornőjével Margit k. a., Makay Benóné, Pressburger Jakabné, Prager Béláné, Rosenfeld Adolfné, Schertz Zsigmondné, Somssich Lőrinczné, Ulmann Istvánné, Varga Lajosné, Weiss Samuné, Welisch Józsefné, stb. urhölgyek. Blau Kamilla, Breyer N., Fischman k. a. Prágából, Nentwich Nina, Gözony Marcsa, Pressburger Ottilia, Rosenfeld Adél, Scherz növérek, Weiss Sabina, Welisch Betti stb. kisasszonyok.

Habár kisebb, de nem kevésbbé vig társaság ünnepelte a Sylvestert a „Korona Vendéglő" étermében. Ezt a mulatságot a kanizsai fiatalság több tagja rendezte. Itt is a vigság zajától hangzottak a terem falai, s a kis társaság virradtig mulatott fáradatlanul, fesztelenül.

A mi szerény nézetünk az, hogy ez a két társaság együtt is lehetett volna, hogy miért nem volt együtt, ahoz az én astrologiai tudományom kevés.

— **(Hymen.)** Krausz Jakab ur és Reichenfeld Lika kisasszony, e hó 6-án reggeli 8 órakor esküszenek egymásnak örök hűségét a helybeli izr. imaházban. — Zavartalan boldogságot kivánunk e szép frigyhez.

— **Egy levél**, mely irónak és czimzettnek egyaránt becsületére válik. — Német Károly zalavári veterán néptanitót, kinek a tanügy terén hosszu évek során tett szolgálatai legfelsőbb helyen is elismerésre találtak, legközelebb névnapja alkalmából Modrovics Gergely zala-apáti ur sajátkezüleg irt, következő üdvözlősorokkal lepte meg. „Különösen tisztelt tanitó ur! Általán elfogadott elv az: hogy érdemet megilleti a tisztelet. — Ha ezen elvnek alapességát kétségbevonni nem lehet, ugy valóban nincs oly elismerés, mely a közművelődés ősz bajnokát meg ne illetné. — Ezen alapigazságon elmélkedvén: Tisztelt Német ur tünik elénbe, ki éveknek hosszu során törhetlen buzgalom, példás türelem, ritka lelkiismeretesség és avatott ügyességgel viseli a nap terhét a közmivelődés pályáján, haza oltárára áldozván egész valóját, egész életét. — Részemről örvendek, hogy tanuja lehetek e szép tulajdonnak; ismertem Német urat ifju erőben, ismerem hanyatló korában — a külső alak változékonyságát észlelem ugyan; de ugy látom, hogy a lankadt testben az ép lélek változatlan maradt. — Mai napon, mint névünnepén én vagyok, mint régi jó barát hivatva: hogy névünnepe alkalmából nagyérdemeit elismerve, őszinte tiszteletemnek kifejezést adjak — csekély jelentőségü ugyan egy magános jellegü tisztelet akkor: midőn a legfelsőbb királyi kegy az érdem elismeréseül azt czüst érdem-keresztel jutalmazta — de engem önhöz még az ifjukor emléke is kötöt; engem önhöz az őszinte barátság érzelmei is fűznek; — ezen érzelmektől inditatva emelem ki sorsimban őszinte érzelmeim óhaját: hogy Isten Ont a nevelés ügyének még sok évekig éltesse — és érdemeinek jutalmául kegyelmeiben részesitse. — Ezt kivánva maradok: Tisztelt Német urnak őszinte tisztelője, Zala-Apáti, 1880. novemb. 3-án. Modrovits Gergely apát." Ezekhez mi még azt fűzzük, hogy e derék, ritka kegyes főpapot az Isten igen soká éltesse!! (Lapunk előbbi számaiból kiszorult.)

— **A január 7-iki bál**, melytől még csak pár nap választ el bennünket, az eddig is mutatkozó részvét után itélve, az eddig megtartottakat mind felül fogja multni látogatottság és fény tekintetében. Hogy csak egyet is emlitsünk a t. közönségnek tudomására juttathatjuk, hogy a karzati jegyek eddig már mind elfogytak, ilyenek tehát nem kaphatók többé. A vendégekről is rendkivül élénk az érdeklődés és készülődés e bálra, mely hivatva lesz fényesen igazolni a rendező bizottság fáradhatlan buzgalmát és tapintatos eljárását. Hogy a cotillion jelvények és egyáltalán minden, a mi bálnak fényessé tételéhez tartozik; e bálok jó hirnevéhez méltón lesz beszerezve, azt fölösleges bizonyitani is, biztosságot nyújt erről a rendező bizottság izlése. Rácz Pali hirneves bandája pedig már kení a vonóját, hogy mentül nagyobb tüzzel húzhassa talp alá. Siessen tehát tánczkedvelő fiatalságunk, hogy erről a hét megyére szóló tánczmulatságról el ne maradjon.

— **(Közgyülés.)** A nagy-kanizsai kereskedő itjak önképző egylete ma, január 4-én esti 7/8 órakor tartja rendes évi közgyülését, melynek tárgysorozata a következő: 1.) Elnöki megnyitó beszéd. 2.) Titkári évi jelentés az egylet működéséről. 3.) A könyvtár és számvizsgáló bizottságok jelentései. 4.) Az igazgató választmánynak leköszönése 5.) Uj választás. 6.) Netáni inditványok.

— **Nyilvános köszönet.** E városból való távozásom alkalmából általában a t. közönségnek s különösen a t. szülőknek és a mindkét nembeli ifjuságnak, kik engem szives bizalmukkal kitüntettek, ezennel hálás köszönetemet nyilvánitom, tisztelettel kérve, hogy engem szives hajlamukban továbbra is megtartani szivéskedjenek. Teljes tisztelettel N.-Kanizsa, 1881. január 4-én. *Krausz Gyula* tánez és illemtanitó.

— **(Öngyilkosság.)** Vidra János mészáros legény Letenyén, — mint bennünket értesitenek — tegnap reggel agyonlőtte magát. A szerencsétlen 18 évig szolgált egy helyen.

— **(Gyászhir.)** Novák Paczifikus, szent-ferenczrendü szerzetes a napokban multi ki hirtelen halállal. Temetése 2-án volt általános részvét mellett. Az élete delében elhalt férfiu 43 évet élt. Béke hamvaira.

— **Iskolai takarékpénztár** létesült Türjén, mint bennünket onnan Hock Pál türjei főtanitó értesit. — Eddig 20 befizetője van.

— **A délzalai takarékpénztárral** egyesült önsegélyző szövetkezetnek tagjait lapunk utján is értesitjük, hogy a befizetések 1880. január hó 6-án kezdődnek.

— **Uj tizforintos bankjegyek** kerülnek január 3-tól fogva forgalomba. Az uj jegy 132 millimeter hosszu és 80 millimeter magas, vizjel nincs benne s kettős nyomást mutat, az egyik oldalon német, a másikon magyar szöveggel. Közepén világos barna alapszinü irásmező látható, sötétkék kerettel s e keret nyolcz mezőre való felosztást ismertet fel; — az oldalrészeken világos szinüékitményben az arab szám „10" olvasható s oldalt a német szövegbe „Zehn Gulden," a magyarban „Tiz forint". Mindkét oldalon korálaku keretben a középmezőben ugyanaz az eszményi női fő látható, ugy hogy e fő a jegyen négyszer tünik az mbe. A jegyen aztán még a szokásos feliras olvasható. A most forgalomba levő tiz forintosok 1881. szept. 30-ig még elfogadtatnak, azontul 1881. decz. végéig a bank becseréli, 1881. decz. 31-én tul a régi jegyek elvesztik érvényességüket.

— **Külföldi sorsjegyek vétele.** A hazai lárlapok hirdetési rovatában, hamburgi lottógyüjtők és banczégek mindutalán felhivják a közönséget, külföldi, különösen hamburgi osztálysorsjegyek megvételére. ezen sorsjegyek vétele és eladása a pénzügyi törvények és szabályok hivatalos összeállításának 12. füzete é. és 55. § e) pontja értelmében lottójövedéki kihágást képezvén, m. kir. pénzügyminisztérium figyelmezteti a közönséget, hogy ily tilos külföldi sorsjegyek megszerzésétől óvakodjék, mert tetten érés esetén a sorsjegyek elkoboztatnak és megsemisittetnek és a tettes az idézett törvények és szabályok hivatalos összeállitása 58., 62., 64. és 74. §-ai értelmében a betétek tizszeres összegétől ötvenszeres összegéig terjedő pénzbirsággal, — behajtlanság esetén a megfelelő fogságbüntetéssel — fenyittetik.

— **North-British und Mercantile** tüzkárbiztositó részvénytársaság január elsejétől kezdve felhágy magyarországi üzletével s a tolyó biztositásait ezen naptól fogva a Magyar-Franczia biztositó társaságra ruházta át. — Ebből kifolyólag a North-British helybeli főügynökei Goldstein testvérek czég a Magyar-Franczia ünnálló főügynökségét vették át, hogy az üzlet menete semmi akadályt ne szenvedjen. — A Magyar-Franczia nézve ezen transactió jó hatással birhat a mennyiben a North-Britishnek terjedelmes és egészséges üzlete volt az országban.

— **(Tolvajlás.)** A legközelebb mult orsz. vásár alkalmával, a pozvai korcsmában, egy csáfordi embernek, éjjeli álma közben nadrág szárát fölmetszvén, s az abba belevart pénzes zacskóját eltolvajolták. Ez eddig ugyan nem nagy baj volna, de nagyobb baj az, hogy az eltolvajlott zacskóban esetleg 160 frt. volt elhelyezve. *Delí.*

— **Türjén**, a legközelebb megejtett megyei bizottsági tag választás alkalmával, ilyennek Stráka Gábor, premontrei rendü nyúg. tanár, ottani kormányző lett megválasztva.

— **Megrendítő** szerencsétlenség történt Vasmegyének — Zalamegyével határos — Bögöte nevü községében. A falu közepén levő gémes kut kiigazitását határozá el a község, mely czélból a szomszédságban levő Káldról egy értelmes kőmivest hivtak meg. — A mintegy 8—9 öl mélységü kutba, az illető kőmives minden kötél vagy létra segélye nélkül, egyedül a kövekbe kapaszkodva szált alá. — Le is ért szerencsésen, meg föl is, azonban midőn fenn a kut kávájat megakarta fogni, hogy kiemelkedjék,ába alatt megcsuszván egy kő, a szerencsétlen a zátongó mélységbe hanyatlott. — A fenn levők rémes borzalommal telték el. Lenn a vizben lubickolás hallatszik, egyszerre egy velőt szaggató roppanás hangja tölti be a teret, azután kinos, rémületes csend . . . A kut emlett összé iszonyu robajjal, — behantolván a fiatal, erőteljes vállalkozónak gyászos sirját. — A szerencsétlenek három fivére hirét vevén e gyászos esetnek, rögtön a helyszinére siettek, hol a falabelieknek segélye mellett egész éjjel szakadatlanul folytatott lázas tevékenységü munka után, sikerült nékik reggelre a roppant mennyiségü követ és földet — mely rendes körülmények között 2—3 napi munkát vett volna igénybe — a kutból eltávolitani, s a kut fenekén találtak egy hullát az ő gyászos végét ért testvérüknek, éktelenül összezuzott hulláját.

Végedi Gyula.

— **Országos nő-iparkiállitás.** Az országos nő-iparkiállitás végrehajtó bizottsága a mai napon az ország összes tanfelügyelőihez a következő átiratot intézte: „A kiállitás sikere első sorban attól függ, hogy a leányiskolák és nőintézetek minél tömegesebben részt vegyenek abban. Mert ezen iskolák és intézetek első sorban vannak hivatva a női kézimunka tanitása által egyrészt gondoskodni arról, hogy minden nő házi körében mint nő minden irányban megfeleljen hivatásának s a női kézimunka okszerü gyakorlása által az otthon kormányzatát a háztartás igényeinek megfelelőleg vezesse, másrészt arról, hogy a középosztálybeli leányainak, kik támasz nélkül lépnek a világba, egyes kézimunka-ágak gyakorlati elsajátitása által alkalmat szolgáltassanak lételük biztositására. Ebből a szempontból a kiállitás legirtékelebb részét a nőneveldék és leányiskolák kiállitása kell hogy képezze, melynek fesztet várakozással néz eléje a főváros és az ország közönsége. Legyen szabad tehát Nagyságodat felkérnünk, hogy a felügyelete alatt álló leányiskolák a kiállitáson való részvételt lehetőleg előmozditani sziveskedjék. — A vallás és közoktatási minisztérium és a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium, a főváros hatósága erkölcsileg és anyagilag támogatják a kiállitás ügyét; a főváros legelőkelőbb és legtelkesebb nőközönsége áll az ügy élén s buzgósággal fáradozik a kiállitás biztositása érdekében. Ily körülmények között reménljük, hogy a legközvetlenebbül érdekelt körök is hasonló érdeklődéssel és megfelelő buzgósággal fogják az ügyet támogatni, mely a hazai hölgyközönség és társadalom ügye lesz, mihely az a kellő támogatásban fog részesittetni. Ezért ajánljuk kérésünket Nagyságod legjobb indulatába és pártfogásába. Minden felvilágositással és válaszszal készséggel szolgál a kiállitási bizottság. Kelt Budapesten stb. Gr. Zichy Jenő elnök, gr. Dessewffy Aurelné, V. Kovach Lászlóné, Békefy Imréné, Zsilinszky Mihály alelnökök, Gellérv Mór titkár, Tarnóczy Gusztáv pénztárnok, Pulszky Polixena ellenőr.

— **Rövid hirek.** A kormánypárt tagjai a miniszterelnöknél és a képviselőház elnökénél tisztelegtek; a kormányelnököt Csáky László gróf, a képviselőház elnökét pedig Falk Miksa üdvözölte. — A porta nem fogadta el a választott biróságot ajánló tervet. — 700 forintot vesztett el az ungvári kincstári uradalom pénztárnoka: Szegelethy János. Szegelethy már 30 év óta van államszolgálatban és sikkasztás vádja nem érheti. — Sipos Sándor, debreczeni távirdatiszt neje oly számológépet talált fel, mely minden eddig létezőt előnyökre nézve felülhalad; az uj találmányra az egész monarchiában szabadalmat nyert a királytól. — Az amerikaiak vasutat akarnak épiteni Amerikából Európába. — Egy „Hymen" czimü, a házaséletet megkedveltető folyóirat indul meg Budapesten. — Verhovay Gyula január 12-én kezdi meg két heti fogságát a váczi államfogházban a Majtényival való párbajáért. — A báró pedig hat hétig fog ott ülni. — Veszprém vármegye alispánja Bezerédj Gyula ur deczember 30-án este 55 éves korában meghalt. Az elhúnyt tisztviselő közszeretetnek és becsülésnek örvendett. — Losonczon nem kevesebb mint hét bálra készülnek. — Egy kis erdélyi községben, mint a „Székely közl." irja egy asszonyak 3 fábu, 4 kezü, 4 szemü s rendkivül nagy fejü gyermeke született. — Muraközben egy horvát menyecske nemsokára megünnepli férjétől való szökésének 25 éves jubileumát.

Irodalom.

Az e rovat alatt felemlitett művek kaphatók és megrendelhetők Nagy-Kanizsán Fischel Fülöp könyvkereskedőnél.

— **A „Kereskedelem és Ipar"** czimü közgazdasági és társadalmi hetilap 1880. január 1-től kezdve, mint a debreczeni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közlönye 1—2 ivnyi tartalommal jelenik meg, és a kereskedelmet meg az ipart érdeklő reform kereskedések és napi ügyeken kivül közli forgatmi tudósitásokat és árjegyzéseket, valamint a kézi és gyári iparban előforduló nevezetesebb jeleségekről is tudósitásokat. Melléklet gyanánt közli a kamarai jegyzőkönyveket, valamint a kamarától eredő nevezetesebb körözvényeket és közérdekü tudósitásokat, valamint a hivatalos rovatban a kamarákoz érkezett mindennemü miniszteri köriratot és hatósági rendeletet. Kereskedő és iparos olvasóinknak a legmelegebben ajánlhatjuk e tartalmas lapot, mely kizárólag az ipar és kereskedelem érdeketi szolgálja. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a „Kereskedelem és Ipar" higgóhivatalának Debreczenbe czimezendők és legczélszerűbben postautalvány által küldetők be. Előfizetéseket elfogad Debreczenben ifj. Csáthy Károly és Telegdi K. Lajos könyvkereskedése, valamit bármelyik hazai könyvkereskedés vagy postahivatal is. Mutatványszámokat kivánatra bárkinek is bérmentve küld a lap kiadóhivatala. Fazekas Sándor, felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

— **Gross G.** „Magyar ifjuság könyvtára" II. évfolyamának 1. száma megjelent. A mü szerkesztője Dr. Kapossy Lucián, győri fő.gym. tanár. A kötet tartalma: „Az árvák atyja". Eredeti elbeszélés az ifjuság számára. Irta Mtr. Stádler Károly. — Minden hó elején egy 130—140 oldalra terjedő kötet kemény félvaszon kötésben és szép acélmetszetü képekkel jelenik meg. Ára egész évre 4 frt 50 kr. Egyes szám 50 kr.

Vasuti menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám	bonnet	Ó.	Perc	Idő.
207 Kozár, Mohács, Dombóvár		5	10	reggel
215 „ „		2	30	délut
209 „ „		11	1	éjjel
202 Buda-Pestre	(gyorsvonat)	5	55	reggel
204 „	(postavonat)	2	6	délut.
212 „	(vegyes vonat)	11	20	éjjel
313 Bécsbe (Szombathely, Sopron felé)		6	15	reggel
301 „		11	50	éjjel
215 Sopronba		3	40	délut
205 Pragerhof, Kottori, Csáktornya		4	55	reggel
203 „		2	47	délut
201 „	(gyorsv.)	10	40	éjjel

Érkezik Kanizsára:

210 Zalaegerszegi	5	27 reggel
316 „ „	1	41 déli
208 „ „	11	1 éjjel
211 Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15 reggel
203 „ (postavonat)	2	5 délut
201 „ (gyorsvonat)	10	30 éjjel
302 Bécsből	4	1 reggel
314 „ „	10	15 éjjel
316 Sopronból	12	5. déli.
202 Pragerhof felől (gyorsvonat)	5	37 reggel
204 „ „	1	20 délut
206 „ „	10	50 éjjel

Felelős szerkesztő:
HOFFMANN MÓR.

HIRDETÉSEK:

FLEISCHNER LAURA
Hölgy-divat-terme
37. Annenstrasse Gracz. 37.
Ajánlja magát a legujabb séta, estély és szalontoilettek fényes és olcsó kiállitására és szállitására (807 1—3)

Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre
a hivatalos napi árfolyam szerint 8 frtos havi részletekben.
Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre
egyszersmindenkorra 2 frtnyi ráfizetéssel
tehát 13 részlet à 8 frt. és marad. fizetés 5¾ frt. körül.
Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre
(792 4—5). Már az I. részlet lefizetése biztositja a játékjogot
a legközelebbi január 15-iki huzásra.
Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre
Főnyeremény 100000 frt. adómentes
Legkisebb nyeremény 110 frt., emelkedik 120 forintig.
Igérvények 4%-os tiszai sorsjegyeknél
csak 2 frt. és bélyeg. 10 darabra 1 ingyen.
Bécs, Wolizeile 13 — A MERCUR — Ch. Cohn. Wolizeile 13.
kiadóhivatalának váltóüzlete.

Uj sorsjegy-papir!

3% Záloglevél-sorsjegy

a földhitel intézettől

évenkint 6 húzás,

Febr. 15. Junius 15. October 15.
Aprilis 15. Aug. 16. Decz. 15.

főnyeremény **50.000 frt.**

Különös előny a 3% Záloglevél-sorsjegyeknél:
A legkisebb nyereményt csináló sorsjegyek (100 frt.) további húzásoknál is résztvesznek és igy alkalom nyujtatik

egy és ugyanazon sorsjegyjegyel két nyereményt *csinálhatni.*

egészen a hivatalos napi árfolyam szerint.

Ezen díjas kötelezvények a törvény szerint, községek, testületek, alapitványok, továbbá a Pupillar és letéti pénzek, végre a katona házassági kaució letétemenyezésénél, igen czélszerüen használhatók a tőke kamatoztatására.

Első húzás február 15-én 1880.

Csak Bécs. Wollzeile 13. **„MERCUR"** Ch. C-ha. Wollzeile 13.
váltóüzlet kiadóhivatala.

A Windischgrätzi sorsjegyek fényeremény decz. 1-én az általunk kiadott hivatkozojegyjegyel nyert. (799 2—4)

Pályázati hirdetmény.

Az alulirt igazgatóság közhirré teszi, miszerint Nagy-Kanizsán a fóuteczában létező telkén egy 188,844 frtra előirányzott két emeletes házat épiteni, s ezt árlejtés utján foganatositani szándékozik.

Az árlejtés határnapjául 1880. évi jan. hó 8-ik napjának reggeli 10 órája a társulat helyiségébe kitüzetik és nemcsak szóval, hanem zárt ajánlatok utján is fog eszközöltetni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen épitkezésre vállalkozni hajlandók, hogy a kijelelt napon személyesen megjelenni vagy a költség előirányzatban megállapitott épitési ár 5%-val akár készpénzben, akár óvadékképes papirokban ellátott és bánatpénzül szolgáló zárt ajánlataikat 1881. évi január hó 8 ig dél előtti 10 óráig benyujtani sziveskedjenek.

A közelebbi árlejtési feltételek, tervek és épitkezési leirás előre bármikor a hivatalos órák alatt a társulati helyiségben betekinthetők.

Kelt N.-Kanizsán 1880. évi deczember hó 19-én.

806 3—3 **A dél-zalai takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.**

Nincs többé köhögés!!!

Egger-féle mellpasztillák.

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokbajok, és mindennemü nyákbajok ellen. — Eredeti dobozokban 25 kr. — 50 kr.

Egger-féle gilisztachokoládé

Igen kellemes szer gilisztában szenvedő gyermekeknél, valamint felnőtteknél is. Eredeti tabletta-kban minden nagyobb gyógyszertárban kapható. Szétküldés postán utánvét mellett a készitő által naponta. — Kevesebb mint 1 frt. értékü mennyiség nem küldetik.

Egger A.
789 7—10 *Budapest, Erzsébettér 9. szám.*

Kapható *N.-Kanizsán*: Belus József, Prager B. gyógyszerész uraknál. *Zala-Egerszegen*: Holjosy József. *Csáktornyán*: Göncz L. gyógyszt. uraknál.

Minden kiállitáson az első érdemérem-mel kitüntetve.

Ezüst érem Paris 1878.

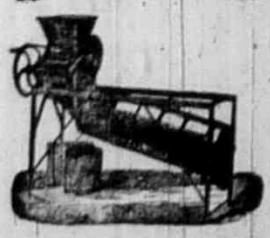

Brogle J. és Müller

gép- é rosta-lemez gyára
Budapesten.

a Margit-hid közelében, készit
Trieuröket (konkoly választó) 5 különféle nagyságban.
Trieur hengereket malmok számára.
Koptatókat.
Szelelő rostákat.
Szitákat és rostákat czéplógépek számára. 702. 46—50.

11. Évfolyam. „MERCUR" **11. Évfolyam.**

Authentikus kisorsolási jelentés.

Osztrák-magyar és külföldi sorsolási-értékek, kisorsolható állami és magán-kötvények, vasuti-, czéhajózási- és iparvállalati részvények és elsőbbségi kötvények, zálogleveleiről stb. Bank-, pénzügyi- és vasuti ügyek folyóirata.

1881. Január 1-én nyitunk uj egész éves **előfizetést** a **„tizenegyedik" évfolyamra.**

A **„MERCUR"** magyar-német szövegben 3—4-szer jelenik meg havonkint, megkirántató esetben **többször** is, és pedig minden jelentékeny húzás után; authentikus húzási lajstromokat czélszerü tabellar s átnezetben könnyen érthető rövidességgel közöl, valamint közli, a **visszamaradottakat**, vagyis a kihuzott és meg fel nem vett nyereményeket, ennél fogva az érték-kel biró közönség részére nélkülözhetlen közeg.

Előfizetési ár bérmentve házhoz hordva vagy postaküldéssel egész évre csak **2 forint.**

A „MERCUR" kiadóhivatala Budapest, Dorottya-utcza 12. szám BUDAPEST.

Ezennel meghivásunkat tesszük előfizetésre és a czimnek és utolsó postának pontos és világos megjelölését. Az előfizetési pénz beküldése *legjobb és legolcsóbban eszközölhető postautalványnyal.* 802 2—3

Férfiui gyengeség, megrongált idegzett. Titkos ifjukori vétkek és kicsapongások.

Dr. WRUN-féle

Peruin-por

(perui növényekből készitve.)

Egyedül csak a peruin-por alkalmas a mennő és szülőszervek mindennemü gyengeségének elhárítására, s igy a férfiaknál a tehetetlenség (férfiui gyengeség) s a nőknél a magtalanság eltávolitására. Nemkülönben pótolhatlan gyógyszer az idegrendszer minden bántalmainál. A nedv és vérvesztesek altal előidézett elerőtlenedéseknél s nevezetesen a kicsapongások önfertőzés és az ujjeli magömlések (mint a tehetetlenség egyéb okozói) által előidézett férfiu gyengeségi állapotoknál, valamint a kéz és lábak ideges reszketésénél, ezáltal oly szer van nyujtva, mely által az elmaradhatatlan eredmény okvetlen eleretik.

Ára egy dobozának járassal együtt 1 forint 80 kr.

Kapható Nagy-Kanizsán Prager Béla gyógyszertarában. Főügynökség: Becsben Gischner A. okleveles gyógyszerész II. ker. Heiner József Strasse 14
783 10—30

T. F. LORBER

Lotteriegeschäft.
Braunschweig, Leopoldstr. 16.
hält sich zur Abnahme von Loosen bestens enpfohlen.
(801 3—3)
Beginn der Ziehung den
13. Január 1880.
Preis der Loose für erste Classe
1/4 Loos 4 Mark, 1/2 Loos 8 Mark.

Igérvények.

Huzás már január 1/15-én.

Hitelsorsjegyekre csak 5 frt. Bécsi sorsjegyekre csak 2 1/2 frt. Tisza sorsjegyekre csak 2 1/2 frt.

már bélyeggel együtt. Mindháromra csak 9 frt.

SORSJEGYEK RÉSZLETFIZETÉSRE:

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 frtos 15 havi részletre, főnyeremény 20,000 frt, évenkint 2 huzás.
Iusbrucki sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 3 frtjával, főnyeremény 30,000 frt, évenkint 2 huzás.
Krakói sorsjegyek eladom 14 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000 frt, évenkint 3 huzás
Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 frtjával, főnyeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.
Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 frtjával főnyeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.
Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 frtjával, főnyeremény 100,000 frt, évenkint 3 huzás.
Braunschweigi sorsjegyek eladom 15 havi részletfizetésre csak 5 frt, évenkint 6 huzás, főnyeremény 240,000 V. R. Mark ezüstben.
Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 12,000 frt, évenkint 6 huzás. 245 123

Az első részlet befizetése után a sorsjegy átvonal a vevő tulajdonát képezi s az illető már a legközelebbi huzásnál január hóban valamennyi nyeremenyre egyedül játszik.

Löry J., bank- és váltó-üzlete

804 2—* **Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.**

Figyelemreméltó melléklet.

Minden rangu egyének, üzletem képviselete által nagyobb mérvü provisiót szerezhetnek.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS. 1881. évi január hó 1-én egy egész évi előfizetést nyitunk a

„MAGYAR MERKUR"-ra,

mely *magyar-német szövegben* havonkint 2-szer jelenik meg és, pedig közvetlen minden *jelentékenyebb huzás* utan, könnyen érthető és czélszerü tabellas áttekintéssel, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a hátrametszés, t. i. a *kisorsolt*, de *még át nem vett nyereményeket*, ennélfogva a sorsjegybirtokosra nézve *nélkülözhetlen közlony.*

Előfizetési ár bérmentesen hazhoz küldve egy a postai utjan egy **egész evre csak 2 forint.**

A „MAGYAR MERKUR" kiadóhivatala.
Hatvani-utcza 17. sz. BUDAPEST Hatvani gasse Nr. 17.

Singerstrasse 15. rum gold. Reichsapfel **PSERHOFER J.** gyógyszerész **Bécsben.**

Vertisztitó-labdacs

előbb egyelemes labdacsnak nevezettetett, és ez utóbbi nevet megtartotta, mert már alig van betegség, melyben ezen labdacsok valamelyikének hatást ne gyakorolnak volna, számtalan betegségekben, hol már más gyógyszer nem használt, ezen labdacsok csodás hatásukat tették és a beteg tőle felgyógyult. **1 dobor 15 labdacscsal 2 kr. 1 tekercs 6 doborral 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr.** (*Kevesebb egy tekercsnél nem küldetik.*) Küldemények a vidékre biztositott pénzbeküldés vagy utánvét mellett.

Számtalan köszönetiratok küldettek be hozzám, melyekből néhányat nyilvánosságra hozok, csakhogy teljesen meggyőződött. Más szerencsés kérésére ismét kérek 3 csomagot.

Mély tisztelettel
Alaszt, szept. 11. 1878.

Wagner J.

Csesey, május 17-én 1879.

Tek. ur! Miután önnek „Vertisztitó labdacs"-ával, ki több évig gyomorfájás és tagszaggatásban szenvedett, nemcsak az életének adta vissza, hanem uj ifju erőkkel czélszerü szokt. Más szenvedők számára kérek meg 2 csomaggal a czélszerü utánvét mellett.

Mély tisztelettel
Spiritek Bélyegen

Rajsk nov. 22. 1879.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Köszönjük szépen szerszám — mint több más szer, — kiknek az ön „Vertisztitó-labdacs" egészségemet adta vissza, legszivesebb köszönetemet iránta nyilvánitani. Több betegségben szenvedtek az ön labdacsai itt, ahol más szer hiába volt. — Vértolvadás nőknél, gelitikusnál gyomorgyengeség és gyomorgörcsök, szédülés a tüdő-e fölé betegségeknél. Küldjön bizalommal kérek 12 tekercset küldeni.

Zwilling F.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgörcsben, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülcsengés stb. stb. ellen 1 frt 20 kr

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb a szappangyártás terén. Használta után a bőr bársony simaságu lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiakerspor, általános ismert jeles házszer hurut, rekedtség, fojtókih stb. ellen, 1 dobor 36 krajczár.

Lendtner testvérek hires tyúkszemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr, 3 darab 18 krajczár.

Élet essenczia (prágai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés minden nemü alkati bajok ellen, kitünő házszer, Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megtisztitva a legkitünőbb minőségü. Egy üveg 1 frt.

Mia Poko, valódi chinai (Pa-Ho-nak is nevezetik.) fő-, arcz- és fogfájás ellen sok orvos ajánlta. Egy cseppel a homlokot bekenve, a fájás nehány perczs multa elenyészik. 3 nagyságban 80 kr., 1 frt., 1 frt 50 kr. (Csomagolás 10 kr.)

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábszagot, s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, ejnektartja a lábbelit, és ártalmatlan szerrel van helyettesitve. Egy dobor ára 50 kr.

George Pate pektorale-ja, sok évi tapasztalás, kihűlés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok gyógyitásának ellen legjobb és legkellemesebb szegfűszernek általánosan elismerve. 1 dobor ára 50 kr.

Tannonchinin hajkenőcs, Pserhofer J-nél évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer közül a legjobbnak elismerve, 1 csomban kiállitott vagy szelencze 1 frt.

Egyetemes tapasz, Stoudel tanártól vágott és szürt sebek, mérges kelevények, a lábak régi, időszakonkint felujuló kelései, makkos nőgykelések, fájó pukedrac, sebes és gyulladásos mell, megfagyott tagok könnyü és komoly bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr.

Egyetemes tisztitó só, Hulbeck A. W.-féle. Kitünő háztszer megtavart emésztés minden következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, arany-dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mindennemü francia különlegességek vagy raktárakban tartatnak, vagy kérésre gyorsan és olcsón eszközöltetnek. (788 8—12)

Tiszavölgyi sorsjegyek

kibocsátása szállitásra, **havi részletfizetés mellett.**

1890-ig **évenként három huzás** és pedig **1881-ben jan. 15., május 15. és szept. 15 én.**

Főnyeremény 100,000 frt. legkisebb nyeremény **110 frt**, 10 év alatt **120 frtra emelkedven.**

Névérték 100 frt, kamat 4% a névértékről, kamat, törlesztések s nyeremények minden időre adó, bélyeg és illetékmentesek.

Biztositék nyujtva a tiszaszabályozási társulatok, Szeged városa, valamint a magyar kir. kincstár által is.

Összehasonlitva más sorsjegyekkel, ezek legtöbb kamatot nyujtanak legmagasabb nyeremények mellett.

Az alulirt *magyar leszámitoló és pénzváltó bank tiszavölgyi sorsjegyeket* szállitásra ajánlt el *havi részletfizetésekben* törlesztendő **112 forintért**, a folyó kámatok azonban a kiállitó bankot illetik. Ezen vételar **10** *frinak előre fizetése*, továbbá 1881. februártól ez év novemberéig terjedő időközben 9 egyenként **10** *forintas s egy utolsó* **12** *forintos* részletfizetésben *egyenesen az alólirt bankhoz* küldendő be. A feltételek pontos teljesitése esetében a *nyereményjog* a fizetések tartama alatt is a vevőt illeti.

Bővebb feltételek a tervezetből, valamint a szállitó jegyen láthatók.
Ezen sorsjegyek mindig pontosan a napi árfolyam szerint is kaphatók
Budapest, 1880. december 8. (803 2—4)

Magyar leszámitoló- és pénzváltó bank
Dorottya-utcza 8.

Ily szállitójegyek kaphatók **Nagy-Kanizsán** Nagy-Kanizsai bankegyesület *részvény* társaságnál.

Családi csokoládénk

Victor Schmidt & Sohn
k. k. Hof-Lieferanten
Wien.

csak akkor valódi, ha minden csomagon fenti aláirásunkon kivül még ezen védjegy van alkalmazva.

Ára a jó minőségütek sárga papirban 1 cs. 50 kr
„ „ finom „ rózsaszin „ 1 „ 70 „
„ „ finomabb „ kék „ 1 „ 80 „
„ „ legfin. „ fehér „ 1 „ 1— „

Raktár Nagy-Kanizsán: **Rosenfeld Adolf** és **Strem & Klein** urak kereskedésében.

Keskeny (791 7—52)

utifü-mellczukorkák,

a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtókihögés, rekedtség, és tüdőhurut biztos gyógyszerei

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett jótéteményes keskeny utifü azon már eddig fel nem derített titkot foglalja magában, miszerint a gége és légző rendszer gyulladt nyákhártyájára való szomszédi gyors és szybitő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyogyulását minden tekintetben kétségtelen elősegiti.

Miután gyártmányunknál a czukor és keskeny utifüből fiatra vegyitésről kezeskedünk, különös figyelembe ajánljuk hamisitatlan bejegyzett védjegyünket, sat. dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

Schmidt Victor & fiai.
cs. k. szab. gyárosok Bécs, Wieden Allegasse 48.

1 skatulya ára 30 kr.

Kaphatók: Prager Béla gyógyt. Belus J. gyógyt. N.-Kanizsán, Kálivoda J. Letenyén, Kis A. gyógyt. K.-Lendvan, Dorner Kaj. vas- és fűszerkereskedő Sümegen, Werli M. gyógyt. Kaposvárott, Hibl. Morité F. Vasvárott, Hollósy József E. gyógyszt. Z.-Egerszegen, Bergey Mór (Sonnay) Sopron, Simon Gyula Szombathelyt, Stolzer Lipót Perlan.

4%-OS TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK.

Főnyeremény 100,000 forint.

Évenként 3 huzás, a legközelebbi már január 15-én.

Ezek a legjobb s legbiztosabb sorsjegyek, köszé tartoznak és ennélfogva biztos tőkegyarapitásra alkalmasak, miután nemcsak kettősen biztositott 4%-ot kamatozik, hanem még jelentékeny főnyereményeket, egész **100,000** frtig hozhat.

Ennélfogva elhatároztu magat alulirott bankház egyelőre

1000 darab 4%-os tiszavölgyi sorsjegyre

aláirást nyitni olyformán, hogy

1 darab 4% tiszavölgyi sorsjegyet

5 forint előleg és további **24 havi 5 forintos** részletfizetés mellett elad.

Az első 5 forint beküldése után a vevőnek egy szabályszerűen bélyegzett, sorszám és számmal ellátott, egy **4%-os tiszavölgyi sorsjegyre vonatkozó átvételi jegy** azonnal megküldetik, és már a legközelebbi huzásnál január **15-én tartandó huzáson egyedül játszik.**

(797 5—6) **LÖRY J.** Budapest, Bankház hatvani-utcza 17. sz.

Főüzlet és központi iroda: **IV. váczi-utcza 14. sz.** „Peking városához"

Fiókok:
VI. kerület, kigyó-tér. „A theanövényhez." **VII. ker. király-utcza 17. sz.** a „Moszkva városához."

DIETRICH és GOTTSCHLIG

cs. k. cs. kir. és magyar kir. udvari **thea- és rum-kereskedőik Budapesten** ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktarából közvetlenül importalt

Chinai Théát

787 9—10 (legujabb 1879—80-diki termés.)

Különösen:

	frtól	frtig		frtól	frtig
Congo legfinomabb . . . fél kilója	2.—	3.—	Orosz karaván virágos thea fél kilója	8.50	12.—
Souchong	3.—	5.—	Udvari thea-vegyiték	12.—	— —
Orosz családi thea	3.—	4.—	Victoria thea vegyiték . . .	8.—	— —
Fekete orosz karaván tea . .	6.—	12.—	Király thea-vegyiték . . .	6.—	— —
Fekete karaván virágos thea . .	5.—	6.—	Moszkvai thea-vegyiték . . .	5.—	— —
Pécco virágos thea legfinomabb . .	4.—	6.—	Császár thea-vegyiték . . .	4.—	— —
			Mandarin thea-vegyiték . . .	3.—	— —

Ugyanezen fajták csomagokban és diszes chinai szelencékben is kaphatók.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, **közvetlenül** importálva.

1 sz. nagy üv. barna (fél pint) 2 frt. 20 kr.	2 sz. kis üv. barna (fél mess.)	— frt 40 kr.
1 sz. közép üv. barna (1 messely) 1 frt 10 kr.	3 sl. nagy üv. barna (fél pint)	1 frt 20 kr.
1 sz. kis üveg barna (fél mess.) — frt 56 kr.	3 sz. közp. üv. barna (1 mess.)	— frt 60 kr.
2 sz. nagy üv. barna (fél pint) 1 frt 50 kr.	3 sz. kis üv barna (fél mess.)	— frt 30 kr.
2 sz. közép üv. barna (1 mess.) — frt 75 kr.	4 sz. nagy üv. barna (1 pint)	1 frt 50 kr.

5 sz. nagy üveg barna (1 pint) 1 frt 20 kr.

Brazilai-Rum

(birodalmi deponált védjegyzéssel)

1 nagy butélia üvegestül (1 pint)	1 frt — kr.
1 kis „ „ (fél pint	— „ 85 „

Mindennemü külföldi likőrök, pezsgők, sherry, francia borok, czukorkák, ang. thea-sütemény, minden alaku és nagyságu thea-edények.

Legczikkelyebb próbamegrendelések is pontosan teljesittetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Kereskedőknek megfelelő engedmény

Kereskedőknek megfelelő engedmény

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál, Nagy-Kanizsán 1881.

2. szám. Nagy-Kanizsa, 1881. szerdán, január 12-én. VIII. évfolyam.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ujvárosház utcza. 513. szám.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmények: 5 hasábos petitsor egyszer 7 kr. többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdij 30 kr.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI és GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TÖBB MÁS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Uj városház utcza 513. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el:

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nyilttér: Petitsora 10 kr.

Előfizetési felhivás

a

„ZALA"

czimü

megyéi érdekü, társadalmi, ismeretterjesztő és gazdasági hetilap; a Zalamegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közlönye

1881-dik évi **8-dik** évi folyamára

Lapunk a mult számmal a nyolczadik évfolyamba lépett. Tekintve azt, hogy e szerény közlöny, mely a rendelkezésére álló eszközökkel csüggedetlen törekszik az eléje kitüzött czél felé, a legsanyarubb anyagi körülmények között kezdette meg pályafutását, és terhes viszonyok között képes volt magát fentartani, azon biztos reménynünknek adhatunk immár a betöltött hetedik év végével kifejezést, hogy ez továbbra is szivesen látott vendége lesz azon családoknak, hová eddig bejutott, s hogy művelt közönségünk ezután sem vonandja meg anyagi támogatását tőle!

Társadalmi, közművelődési, szépirodalmi közleményeink és hireink mellett nem fogunk megfeledkezni a megyénket és városainkat annyira közel érdeklő gazdászati viszonyokról sem.

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület" t. tagjai lapunk utján értesülnek a gazdasági egyesület közgyülési határozatairól, miután e jegyzőkönyveket időközönkint egész terjedelmükben közöljük, és e tekintetben lapunk tartalmát még bővíteni is fogjuk, birván e tekintetben néhány munkatársunk szives igéretét.

Lapunk többi tarlalmát is minél érdekesebbé iparkodnnk tenni, s igy bizvást igérhetjük t. olvasóközönségünknek, hogy lapunkat minél inkább kor szinvonalára emelni folytonosan buzgólkodunk, a mi t. munkatársaink buzgalma mellett, kik a lap kiállitására önzetlenül hozzánk csatlakoztak, Isten segitségével sikerülni is fog.

Előfizetési feltételek:

Negyed évre . . .	1 frt. 50 kr.
Fél évre	3 frt. —
Egész évre . . .	5 frt. —

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület" tagjai részére:

Negyed évre . . .	1 frt.
Fél évre	2 frt.
Egész évre	4 frt.

Tisztelettel felkérjük azon t. olvasóinkat, kik lapdijaikkal hátralékban vannak, hogy mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás legyen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

Egyletek és tevékenységük.

(H. M) Korunkban mitsem fejtett ki annyira a társadalmi tevékenység, mint az egyleteket. Mai napság a társadalmi tevékenység terén alig találunk már foglalkozásnemet, melynek munkásai közös érdekeik előmozditására ne egyesültek volna. A legegyszerübb és legkezdetlegesebb érdekektől kezdve egész a legmagasabb érdekekig mind megtalálták már képviseletüket az egyesülés czime alatt. És valóban az egyesülési eszmének ezen rendkivül nagy elterjedését szükséges fejlemények tartjuk a társadalom haladásának a műveltség és polgárosodás ösvényén.

Az oly igények kielégitésére, a milyeneket akár az ipar, akár a kereskedelem, akár a szellemi haladás bármily terén, akár pedig a jótékonyság mezején a társadalom jelenleg megkövetel, egyesek ereje most már elégtelen; de a hol a különvált erő tenni és hatni nem bir, ott az egyesült erő kétségen kivül rendkivüli eredményeket képes szülni.

Azért a mint már elébb emlitettük, társadalmunk haladása természetszerü fejleményének tartjuk az egyleti életnek kifejlesztését, általában az emberi és különösen társadalmi tevékenység minden terén.

És igy alig van már most kisebb város, sőt falu, a hol valamely a közügy érdekét czélzó egyesülés ne léteznék. Az embereknek, kik együttvéve egy kis társadalmat, képeznek, egy helységben laknak, és igy kétségenkivül közös érdekeik vannak, be kellett látniok, hogy ők egymás támogatására szorulvák, hogy nem kevés az a tér, a hol nekik találkozniok kell, hogy a közös ügygyel saját érdekeiket ne veszélyeztessék.

Az egyleti élet tehát társadalmi haladásunknak virágja és egyszersmind üdvös gyümölcse. De valamint nincsen virág, melyet a darázs meg ne szállna, és valamint ritka az a gyümölcs, melyet a féreg meg nem rágna, ugy azon üdvös működés is melyet az egyleti élet minden téren hivatva van kifejteni, nincs híjában a sajnálatos kinövéseknek, melyek az egyesült erő hathatós tevékenységét nemcsak megbénitják, de sokszor megsemmisitéssel is fenyegetik.

Ha tehát azt kérdezzük, honnan van az, hogy sok egylet a rendelkezésére álló értelmi és anyagi erő daczára oly kevés eredményt képes felmutatni, csak azon kinövésekre kell utalnunk, melyek a nagy test egyes tagjait megzsibbasztani képesek; melyek az életnedvet a gyökértől elvonják, melyek a természetes fejlődést megakadályozzák és mindezek következtében az életerőt elölik.

Az üdvös egyleti tevékenységnek két nélkülözhetetlen tényezője van: buzgó és komoly akarat a vezetők, nem szalmatüz lángu lelkesültség a tagok részéről. A hol az egyik vagy másik hiányzik, ott az egylet nem él, hanem csak teng, bármenyiire iparkodjanak is azt nagyszáju szószátyárok tagadni. Nem kisebb veszedelem az egyletekre nézve, mikor olyan elemek iparkodnak tulsulyra vergődni, melyeket nem a közczélok iránti buzgólkodás, hanem személyes becsvágy és más, nem tiszta érdek vezet azok körébe. Ime, ezek azon okok, melyek érthetővé teszik előttünk, ha széles e hazában sok egylet tevékenységének eredményül egy nagy „semmit" találunk.

Az is megszokott történni, hogy a jobb és komolyabb erők, nehogy személyes ambitióval, vagy pedig népszerüség hajhászással vádolják; az egyleti tevékenység mezejéről visszavonulnak, kétségtelen kárára a közérdeknek, mely szolgálatukra számot ér igényt tarthatna; inkább átengedve másoknak a tért, és ezzel az olcsó dicsőséget.

Az is megszokott történni, hogy az egyesületet alkotó elemek, nem ismervén fel jól saját érdekeiket, inkább a külsőségek után indulnak, és azt választják meg vezetőjükké, a ki éreztük éppen legkevesebbet tehet. Az egyleti tevékenység üdvös kifejlesztésének még az is állja útját, hogy a valódi democratiens érzelem, a mit mi ugyis kifejezhetnénk, az igazi egyszerüség, még mindig nem foglalt el elegendő tért, hogy hatékony befolyását szélesebb mederben érvényesithesse. Némely egyletek azért teljesen nélkülözik a valódi anyagi és értelmi súlyt vezetésükben és hasonlithatók azon hajókhoz, melyek nem a legbiztosabb kéz vezetése alatt minduntalan zátonyra jutnak és alig birnak partra vergődni.

Azért mindazoknak, akik üdvös eredményeket szeretnének látni az egyleti tevékenységből, nem elégszik ajánlhatjuk azt, hogy czéljaikkal teljesen tisztában legyenek, személyes érdekek belejátszatásával ne engedjék veszélyeztetni a közérdeket és ha egyletet alakitanak, fogjanak hozzá buzgó és komoly akarattal és mindenben vezesse őket az üdvös czél iránti szeretet és lelkesültség.

Főváros levél.

(Czikk.)

Nem tudom mi szálta meg lelkemet, hogy már egy hét óta nem irtam. Egy álló hétig mitsem irni... — ez! tartozni itt egy levéllel, ott egy tudósitással, ámott egy rémregény folytatásával... borzasztó!

Angyal vagy ördög müve lehetett, mert ugy mond Szász Károly: „Egy szép asszony szivünknek angyal és ördög egyaránt lehet." De az én gyönyörüm nem asszony, hanem kisasszony még pedig bizvig szőke kis tüppes figura, melyet régi megtetszés volna,

A „Zala" tárczája.

Quem dii oderunt.

— A kit az istenek gyülölnek. —

Szalay Sándortól.

VII. Jó éjszakát.

(Folytatás.)

Térjünk vissza k. olvasó Oroszfalvára! Ott nem dörögnek ágyuk, nem villognak tegyverek, ott béke van. Valami keresztény szemi kiszelte, hogy „a hol a béke, ott az áldás."

Jutott bizony bőven áldás a jó tiszteletes urannak ott! Megáldotta Isten sulyos betegséggel, a minek a végén ott várta őt az örök béke szerzője, a legzavartalannabb álomba fektető halál.

A szobában halvány fényt terjeszt egy szál fagyguy gyertya, a mit még jobb időkben maga készitett a jó öreg. Az ágyban halvány sápadt képpel fekszik a halált váró beteg. Feje fölött ott lebeg már sötét szárnyaival az örökéj dajkáló szelleme. Talán már csak néhány percz! Ha azok a sötét szárnyak oda simulnak a nehéz szempillák fölé, nem emeli föl többé semmi titka a teremtő hatalomnak, Jobban befogja az a szemet minden anyánál, testvérnél, minden szerető kéznél jobban.

A beteg lélekzete nyugodt; szemei tisztán; arczán semmi fájdalom, mintha kiszenvedt volna. Csak szemeit kellene lehunyni, hogy mindenki halottnak higyje. Az ágy mellett egy kis asztalka; de rajta semmi különös orvosság nincsen, csak a biblia. — Életében annyi szivbe öntött abból bizalmat, erőt; — — — mért ne használna ő neki is?

A halálban nem a test fájdalma nehéz hanem a léleké. És e fájdalom annál nagyobb, mennél több az, a kitől nehezen válunk, s minél kétségesebb a sors, mely azokra vár. Ezt a fájdalmat nem képes elaltatni az orvos morphiuma; ennek csak egy orvossága van: a hit.

Az öreg tiszteletes nem engedett orvost hozatni. Minek? — Ha megért a halálnak, hadd hulljon le. Mire való gyümölcsöt ágához kötözni, hogy ott rothadjon el?!

A beteg ágya mellett egyetlen leánya a bánatos Esztike ül. Az öreg atya megfogja kezét, és beszél hozzá; a leányka figyelemmel hallgatja minden szavát.

Az öreg szép halkán, érthetően beszél, mintha tolliba mondaná szavait. Tudja jól, hogy nem vész el abból egyetlen mondat, egyetlen szó, de talán egyetlen betü sem? Ugy veheti, mintha leirta volna szórul szóra. Igy adja utolsó tanácsait az uj Tóbiás

— „Lelkedre vigyázz leányom! A lélek tisztasága, ha elvész, milliók árán sem vehető vissza. Jól nézz az emberek lelkébe, inkább Istenben mint bennünk bizzál! Attól félj legjobban, ki ingyen sokat igér! Szolgálj két kezeddel, de a meg nem szolgált után egyikkel se nyulj! A munka öntöz az emberbe önbizalmat; az önbizalom függetlenséget szerez. A magánosságtól, a sötétségben maradástól ne félj! Az emberek többnyire azért gyujtanak világot egymásnak, hogy foltokat keressenek egymáson. Ha napod elborul, ha zivatart érzesz, senki szárnyai alá ne menekülj! Viharban a fa villámot csal reád; mig a bokorban nem ütközik belébe, Orizkedjél a cserőidtől; csókolj kezet feddőidnek! A gonoszság álarczot visel, az igazi jóság nyilt képpel jár."

Itt az öreg elhallgatott, mintha a mondandókon gondolkoznék; pedig dehogy! — Eszébe jutott az a derék fiu, a kiben ő neki oly nagy kedve tött. — Csak az volna ott, még nyugodtabban hunyná be szemeit. Csak azt mondaná utolsó tanácsul leányának: „Ot hallgasd!"

De az a fiu kitudja: hol van? Valahol a csaták hevében jár, osztani a halált, osztozni a dicsőségben, szembe mosolygani a halál rémeivel.

Hejh pedig dehogy jár! Fekszik ép ugy élet és halál között, mint a jó öreg tiszteletes, Csak hogy arról a jó öreg még halálában sem álmodik.

Ha az a fiu visszajő, az megkeresi szive jobb felét.

De hátha ott foly ki nemes vére a csatamezőn a haváért; s az a nemes homlok a nagy lélek tanyája, egy hideg golyó érintése alatt dermed meg; a szivverést érzéketlen vas némitja el.

Igy fonódott az agg gondolatja, mi alatt fül-fölnézett leányára; a ki könyteleníül, sirí halványan, mint egy megkövült fájdalom, ül atyja ágyánál, s várta a félbenhagyott intésnek folytatását. Az agg folytatá de szakadozottan.

— „Szivedet őrizd meg annak, a kit méltónak találtál reá! A valódi, tiszta érzés ritkaság. A ki legkönnyebben mutat szeretet, abban ritkán van meg valóban; ez legtöbbnyire hazugság érdekből. A hizelgő szó hódit, s néha a legnemesebb szivet is megmérgezi; azért őrizkedjél tőle! Minden gondolatod azé legyen, a ki szivedet birja! — És ha . . . . . "

Itt az öreg tiszteletes elakadt, mert azt kellett volna mondani hogy „és ha a csatában elesnék". Pedig töltette magában, hogy egyenesen Horváth Endrére czélozni nem fog, s igy tesz, mintha a dolgot csak sejtené. Ez leginkább szegény lánya iránti kiméletből teszi, mivel jól tudta, mikép semmi nem hat rá leverőbben mint az a gondolat, hogy Bandi elvész.

„Na csak bizzál leányom — folytatá az agg — az, ki a mezők liliomát ruházza és táplálja, az erdők vadait, megőriz, segit téged is az életen. — De még egyet. A legvégső nyomorban a halál sokkal üdvösebb az érdekből tett segitségnél. Az igy nyujtott irgalom rendesen az érényre vetett hurok. Igaz! Ha nagynénéd birtokát neked hagyná, fogadd el, de egy fillért ne használj belőle, oszd el árát a szegények között! A meg nem szokott gazdagság igen sokszor a jó erkölcsök sirásója."

Az öreg elhallgatott. Egyik kezében lánya keze volt, a másikba vette az öreg bibliáját. Régi jó ismerősök voltak. Körülbelül 50 évig látogatták együtt az ekklezsia templomát, együtt vigasztalták a nyomorgó népet, együtt ostorozták a bünt, magasztalták az erényt. Mint a bajnok a csaták morajában haldoklásában görcsösen szoritja egyetlen társát, fegyverét, ugy szoritá magához idővásitott bibliáját az agg tiszteletes. A bajnoknak kardja, neki ez volt egész életében fegyvere. Azzal fog meghalni. Együtt éltek, együtt küzdöttek, együtt temetkezzenek is.

Felnyitá még egyszer az öreg bárátot. Jól ismerte minden sorát. Egyszerre oda fordított János jelenésének könyvére, a hol irva vagyon: „Légy hű mind halálig, s neked adom az életnek koronáját."

O megtette az utolsó pillanatig kötelességét, nyugodt szivvel megy vissza számot adni sáfárkodásáról ....

A kakukos óra esti 10 órát vert.

A beteg ráég egyszer felemelé szemeit! a sz. irát jobb, leányát bal karjába szoritva, örökre elaludt. Arczán ott maradt a nyugodt átszellemülés szelid vonása, tölig nyilt ajkai mintha csak susogták volna: „Jó éjszakát!"

* * *

Harmadnapra nagy sokaság gyülekezett az oroszfalvai lelkész udvarába. Eljöttek a hitsorsosok a közeli falvakból. Ott volt mindenki, a ki csak a mozgalmas idők daczára tehette.

Már künn volt a koporsó. A szomszéd gyülekezet lelkésze, derék, a töltött évonuli időt meghazudtoló öreg, jött pályatársa hamvait átadni a mulandóságnak A lelkész fölemelé tiszta lelkiismerettől ragyogó magas homlokát ugyanakkor állt meg a kapu előtt egy uri fogat. Egy komoly férfiu és agg nő — mély gyászban szálltak ki abból

Özvegy Drávaszékyné és Poroszkay voltak; egyenesen a koporsó felé tartottak. A nő erélyes vonásai sápadtak voltak; de büszke tekintetéből előre látható volt, hogy belső kinokkal, fájdalommal küzdő vonásait nem fogják könyek nedvesiteni.

A környezet által nyitott uton oda lépett a koporsóhoz, melyet könyeivel öntözött a szegény árva. Lehajolva a hideg koporsóra a sirnál is hidegebb czókot nyomva, fölegyenesedet s várta a gyász szertartás kezdetét.

Szomoru szertartás volt az, szomoruabbá tevé a lelkész beszédjétől. Nem volt a gyülekezetben senki a ki ne könyezett volna. Szeretett régi emberek volt.

Különösen mikor szegény Esztikéhez intézte a lelkész szavait, zokogásban tört ki minden szív.

Eltették az urnak hű szolgáját örök nyugalomra.

Temetés után Özv. Drávaszékyné nagy asszony felszólitá Esztikét, hogy szedje öszszé holmiját, mert magával viszi a tanyahelyről, hol többé neki nincs otthonja.

De már akkor közbe szólt legelőszőr is az ekklezsia pátronusa, Horváth János urám.

— „A nagyasszony megtette kötelességét istenben boldogult testvére iránt; ő jelent a végtisztességen; nyugodjon ennek. A többi az ekklesia gondja. Igy beszélt a sorsvert öreg. Olyan volt hangja, mintha a föld alól mondta volna, a mit idefönn elrejtett meglagyni. És azon szavak szóltak, mintha a visszatérő élet dörgése, körezte volna barbarázdált homlokán.

Ime egy másik gyermeki a kin a szeretettel csüngjet, a kibe lehelletét az fogja szeretetet, a mit a másik számára örök ős gyüjtögetett bülni készülő kebletben. Ime egy másik gyermek, a ki őt szeretni fogja.

Talán ez nőra lépett azt a pusztá vilagot, a mi őt körülvette?...

A másik felszólaló Szeni Gáborné asszonyom, a derék kurátorné, volt.

— „Már bizony akár idő, akár oda mi tőlünk még a vármegye sem veszi el a mi drága, jó Esztike kisasszonyunkat! Porszo majd mindjárt, hogy kettős árvaság érjen bennünket."

Azután olyan szeretettel ölelte magához a könyező árvát, mintha édes leánya lett volna.

Drávaszékyné kérlő pillantást vetett Poroszkayra; de annak komoly vonásai nyi-

ha nem félek vala, hogy más napra nem marad belőle. Megvallom, hogy „Gizuskának“ hívják?... kisz ugyesm hiszik... tudják, hogy ez csak afele „firkász“-mentség mellyel levelem gyengéit akarom elpalástolni, és nagysád legfeljebb szánakozva fordít a lapon egyet, gyöngy fogacskái között mormogva azt, mit Diderot (vagy ha ő nem hát más valaki mondott: — Le bonheur n'a pas de paroles (et encore moins d'esprit.) —

No de ha szembe néz nagysám, és erősen megvallat, nem fogom tagadni, hogy a tennebbinek egy jó része való, hogy tartozom munkákkal, melyek még alig kezdve hevernek irásasztalom fiókjában, s hogy maholnap félek összecsap fejem felett a kötelezettségek hulláma... melyből csak egy hatalmas dózis munkakedv ránthatna ki!...

Megjön-e? nem-e? az még idő kérdése, de hogy Kanizsát azért el nem hanyagolom az szilárd szándékom.

A farsang megkezdődött, de eddig még csak egy fontosabb tánczvigalmat jelezhetek, mely 8-án az „Európában“ néhány fess fiatal ember által rendeztetett. A siker fényes volt, mert a mulatság virradtig tartott — ez pedig a mostani borus időknél — nagy szó!...

A propos idő... megjegyzem, hogy szakitottam atheista nézeteimmel, melyekkel különben sem „kóloztam“ — beláton, hogy van többek között egy Isten — a korcsolyázók számára. (s ennél fogva számomra is, mert gondoskodik a „Wetterbericht“ változatosságáról.)

Tehát a patineurök ujjongnak, mert:

„A jég három centiméter
S „Null“ alatt a thermometer
Ember, állat mind megfázik,
Bécsi club már korcsolyázik.“

Megjegyzem, hogy nem reflectálok a m. tud. akademia tagságára, mert félek, azt találnák hinni, hogy fennebbi költeményemet pályázatképen teszem közzé, holott csakis költői tényeket közlök „elegáns“ lakonikus formában.

Midőn soraimat olvassák tán már én is ott bukfenczezem tavunk jégtükrén... Hiába! a reporter mesterséghez tartozik a korcsolyázás is... igaz, hogy az a Halifax Krix Krax amit én szoktam művelni odakünn nem igen megy korcsolyázás számba, de számtalanok vannak, büszkén mondhatom, akik még annyit sem tudnak. (Csinos vigasz, ugyebár?)

Oh! az az isteni klub! hány jó czikkre, hány bizalmas megbeszélgetésre, hány szerelmi találkára, hány jó „parthie“-ra szolgáltat alkalmat.

A Dunán is megy már jég, gyengén ugyan, de maholnap mégis be kell állitani a hajóforgalmat.

Eh viva!... lesz tagylalt, jeges puncs és jegeskávé stb. az idén is, pedig igen féltem az ellenkezőtől... Oh az a jég az a jég egészen felhevit, pedig egy jó barátom spekulátiója dőlt dugába általa, Moszkvából akart 100.000 vaggon... jaj! nem mondom meg titkunkat hátha jövő évre fog kelleni jeles, aranyat érő eszmék!

A nemzetiben tegnapelőtt fellépett mint vendég az öreg — és mégis fiatal — Ellinger bácsi. — Eleázárt énekelte a „Zsidónő“-ben, (Wiziák asszonnyal,) és riadó tapsokat aratott, melyeket a jeles tenorista meg is érdemelt.

Apropos tenorista..., megemlitem, hogy meghitt körökben két nap óta az a hir kering, hogy X... l...városi gazdag és nem épen jó hirben álló kereskedő szép és szerfelett szellemdus fiatal felesége megszöktette Y... nevű genialis szengekorú „tenoristát“, ki de facto már pár nap óta hiányzik!...

Az ifju szülei reszketve siettek a gazdag kereskedőhöz, könnyezve kérvén őt, hogy adja vissza nekik sértetlenül magzatjokat. A kereskedő, kinek legnagyobb gondját felesége visszanyerése képezte, megigért mindent, sőt még — — — bocsánatot is, csakhogy a nyilvános botrányt kikerülje.

F... urnak feltűnő volt a dologban az a körülmény, hogy neje mit sem vitt magával, se pénzt, se ruhát, se ékszert, egyszóval semmit, mi szökés esetében elsőrendű szükségletet szokott képezni.

„Közelben kell lenniök“! következteté a férj, — befogat, — zúgligeti nyaralójába hajtat, — végig futja annak hideg termeit, — és óh borzadály..., azoknak egyikében plaidek és szőnyegekbe burkolva feltalálja „működelő“ nejét, kinek apró gyöngytogai az ifju „forró olasz áriái“ daczára, — egész „marschot“ vaczognak, a fagyos légbe!...

Zavarodott bókolgatasok minden oldalról, s vészjósló mély csend, — mélyet végre a férj szakit meg, — nejéhez e szemrehányó szavakat intézve: „Mért nem fütttetted legalább be?... aranyoskám! Hálás könyek, meghatott ölelkezések... tenorista... tableau!

— — — — — — — — — —

Blaháné visszatért Debreczenből; őméltósága (báró Splényiné) igen jókedvű és tegnapi első felléptével majd „folvetette“ a házat; (ipsissima verba.) Távollétében naponkint? az „új háziur“ bohózatot adták. Azt is megnéztem, és az egész ensemble kellemes hatást gyakorolt reám, habár a tehetségesebb hölgytagoknak nem jutott szerep a darabban.

Most isten önnel Nagysám!... frakkomba bújvom, s egy kissé elnézek az idei első álarczosra, az „Ujvilágba“. Megvallom, ha nem is kötelességből, — legalább kiváncsiságból megyek oda, bár tudom, hogy nem lesz valami distinguirozott... de hát — Toujours perdrix?...

Svarcz József.

Helyi és megyei hirek.

— **(A 7-iki bál.)** A tőlünk több ször jelzett január hetediki nagy tánczvigalom, melyre oly sok várakozással tekintettünk, most már a multé. Az van tehát csak hátra, hogy megirjuk a történetét, s fekete betükkel halvány fogalmat adjunk olvasóink és bájos olvasónőinknek, a kik maguk nem voltak szem és fültanui a lefolyt mulatságnak — azon fényről, melylyel ez megtartatott és azon sikerről, melyet eredményezett. Olvasóink nem fogják várni, hogy itt mérleget készitsünk a bevételek és kiadásokról, mert ily nagy tánczvigalomról, mély nem jótékony czélból rendeztetik, nem is jöhet az szóba, s az anyagi siker nem is mindig valódi sikere az ily tánczvigalomnak. Ámde kezdjük el hát végre a fényes bálnak leirását, a helyett, hogy reflexióval töltsük ki a tért. A rendezőség dicséretes buzgalommal diszitette fel az amugy is csinos tánczterme. A bál előtti délutánon megnéztük az akkor még üres hideg termet, s csak azon gondolat is, hogy mily szép hölgykoszoru fog végigfejteni e termen, s fogja elfoglalni sorban a karzati ülőhelyeket, elhagyattá a velünk a termet, nehogy kisértetbe jöjjünk Rácz Pali zenéje nélkül eljárni a kállai kettőst. Este azután fényárban uszott a szép terem, és kilencz órakor kezdett népesülni a distinguált közönséggel. Rácz Pali bandája is elfoglalta helyét, s csakhamar rázendült a szép nóta, mely élénk mozgalmat idézett elő a tánczkedvelők tarka csoportjában, mely csoport szétválván, elkezdődött a táncz is, mely vigan kedélyesen folyt. A négyes alatt alkalmunk volt szemeinket körüljártatni a szépeken kik közül a következőket jegyeztük fel hamarjában; ott láttuk egy szép koszorúban:

Bezerédy Ilka (Hencse), Bogyay Antalné, Bogyay Elvira és Ilona (S. Rendek), Botka Jánosné és Botka Polin (Ujfalu), Botka Lászlóné, Botka Erzse és Angyalka (Habót), Clement Lipótné (Palin), Daunn Hugoné és nővére (Szent-Balázs), Forintos Kálmánné és Forintos Irma (Mihályfa) Francsik Anna (Tapsony), Guttmann Vilmosné (N.-Kanizsa), Hátzky Gizella (S.-Rendek), Hanny Andorné, Hanny Imréné, Hanny Marianna, Betti és Ilka (B.-Magyarod), Hertelendy Imréné, Hertelendy Pepsa (A.-Kustány) Horváth Irma (Z.-Szt.-Mihály), Keserű Ferenczné (Vörcsök), Kovács Etelka és Irén (N.-Kanizsa), Lerch Mariska (K.-Komárom), Merkly Antalné és Merkly Gabriella (Z.-Szt.-Mihály), Rosenfeld Adolfné, Rosenfeld Adél (N.-Kanizsa), özv. Skublics Gáborné, Skublics Rafi és Erzse (Zala-Szent Mihály), Stocker Antalné és Stocker Vilma (Keszthely), Svastics Károlyné és Svastics Margit (N.-Kanizsa), özv. Szücs Istvánné és Szücs Vilma (Dergecs), Vasdénnyei Antalné és Vasdénnyei Klemi (F.-Rajk), Weiss Samuné és Weiss Szabin, Welisch Józsefné és Welisch Betti (N.-Kanizsa) u. h. — A karzaton: Albanich Kálmánné, Babochay Györgyné, Blau Nándorné, Bauss Zsigmondné és Bauss nővérek (Ih.-Berény), Bettlheim k. a., Botka Rózsa (Ujfalu), Csavics Helena (N.-Kanizsa), Dobrin Benőné, Dobrin k. a., Erdődy Lajosné, Fábián Ferenczné, Gózony Marcsa k. a., Grész Nándorné (Tarany), Goldstein Fülöpné, Grobetti, Halphen Mórné, özv. Horváth Mihályné, Horváth Ferenczné, Horváth Tilda, Krosetz Jánosné (Z.-Egerszeg), Lackenbacher Irma; Makay Dezsőné, Nagy Károlyné (Z.-Egerszeg), Nentvich Nina, Oroszváry Louiza, Pick Irma (Szombathely), Piskor Tamásné, Plihál Ferenczné, Dr. Pollák Lajosné (Kaposvár), Rapoch Gyuláné, Rózs Lászlóné (Háromfa), Schreyer Lajosné, Schreyer Berta, Somssich Lőrinczné, Somssich Katinka, Scherz Irén, Stefanits Aranka (N.-Rada), Stemmer Kálmánné és nővére, Szy Laura (Csáktornya), Ullmann Istvánné, Wachtel Zsigmondné, Varga Lajosné, Wucskits Jánosné, Zathureczky Zsigmounné (Palin) u. h.

Az órák gyorsan folytak. Lent élénk és fáradhatlan táncz, mely minél tovább tartott annál élénkebb lett, fönt a karzaton élénk csevegés üzte el a fényes éjszaka óráit, oly gyorsan, mintha valami tünderrego hatalmas szelleme érintette volna varázspálczájával, hogy azokat eltüntesse. Nem egy piheg kebel sóhajtva néz a gyorsan repülő édes pillanatok után. De ime, a lámpák bágyadt fényt vetnek már mindenre, és fáradtan pislognak, mintha aludni akarnának térni, s a terem üvegtetőzetén keresztül mintha valami reggeli szürkület halványderüje keresne magának utat, hogy a mulatozókat figyelmeztesse, miszerint a kakas már elmondotta hajnali imádságát. Lassankint üresedni is kezd a terem, (hiszen már 7 re jár), némelyek a szomszéd terembe vonulnak, hogy kissé elfáradt idegeiket egy csésze párolgó moccával felfrissitsék; a zenészek is felrakják hangszereiket s a nagy teremben csak egy kedves éjszaka repett jelvényeivel találkozhatunk.

S bucsuzának egymástól, nyugalomra térvén a viszontlátás és találkozás édes reményében 1882. január 7-dikén.

A bál reggel 6 óráig tartott; 260 személy vett részt. Jövedelem körülbelül 800 frt. volt.

— **Január 18-án** lesz Auer Lipót hegedűművész, hirneves hazánkfia hangverseuye, melyet ez Schütt Ede zongoraművészszel a „Szarvas Vendéglő“ nagytermében fog megtartatni. — Az érdekes hangverseny műsorozata, melyre művészet kedvelő közönségünk figyelmét felhivjuk a következő: 1. Hegedű concert 1, szám Bruch M. előadja: Auer Lipót. 2. a) Nocturne (C moll) Chopin b) Etude 10 op. 4. sz. Chopin előadja: Schütt Ede. 3. Adagio és Rondo: Vieuxtemps, előadja: Auer Lipót. 4. a) Novellette: Schumann. b) Románcz: Tschajkowsky. c) Ständchen: Schubert-Liszt előadja: Schütt Ede. 5. a) Melodie: Rubinsten. b) Tarantella: Auer. c) Legende: Wieniawsky, előadja: Auer Lipót. 6. Magyar rhapsodia: előadja a szerző. Helyárak: Körszék I. sor 2 frt, II., III. és IV sor 1 frt 50 kr, a többi 1 frt, karzati ülőhely 1 frt 20 kr., földszint 60 kr., deákjegy 40 kr. Jegyek válthatók: előre Práger Béla ur gyógyszertárában és este a pénztárnál. Kezdete 8 órakor.

— **A trónörökös esküvője** elhalasztatott. A hivatalos lap a következő jelentést hozza: A belga királyi felségek részéről kifejeztetett óhajtás folytán Rudolf főherczeg és trónörökös Ő császári és királyi fenségének esküvője későbbi időpontra halasztatott. —

— **A délzalai takarékpénztár** mult vasárnap tartott ülésében az általa a volt Kiss-féle telken épittetni szándékolt kétemeletes ház felépitését Hencz Antal és Hirschel Ede egyesült vállalkozókra bizta. Volt idegen vállalkozó is, név szerint gráczi, és voltak kik ennek szándékozták átadni, de Ebenspanger Lipót ur, lelkes beszéddel mutatott arra, hogy hazai iparunkat kell támogatni, s azért hazai vállalkozók nyerjék is el az épitést. El is nyerték, s mi e fölött csak őszinte örömünknek adhatunk kifejezést. A ház igen diszes lesz, s nagyban fogja emelni a főutczát.

— **Laptársunk** a „Zalai Közlöny“ hozza a hirt, hogy köztiszteletben álló alispánunk, egészége helyreállitása czéljából elmondani szándékozik. Ezt a hirt, mely éppen most valóban mély sajnálatot keltene minden oldalról, közöljük ugyan, de egyszersmind azon reményünknek is adunk kifejezést, hogy nem fog valósulni, s alispán ur, tovább is megfog maradni azon helyen, hová őt a közbizalom emelte, s hol a közönség őt oly szivesen látja.

— **Az időjárás** télire vált. Kemény hideg, csakúgy porzik a menők lába alatt a — por. Hó csak nem akar jönni. De bizonyos, hogy ily tartós hideg mellett, minő néhány nap óta van, még az is lehet. Ugy hirlik hogy a Balatonon is képződött már vékony jégkéreg. Korcsolyázó egyletünk pedig, mely már egészen reménytelenül nézett a jövőbe, a szép kilátások folytán remélni kezd, — s a jövőhéten talán már emlitést tehetünk a megindult sportról, mely jégre viszi ugyan az embert, de kellő elővigyázat mellett nem szükséges, hogy megkárosodjék.

— **(Hymen.)** Bettelheim Győző n.-kanizsai tevékeny fiatal kereskedő a napokban váltott jegyet a szép és művelt Schwarz Amalia kisasszonynyal, Schwarz Albert kereskedő leányával Varasdon. — A fiatal jegyeseknek kivánjuk, hogy zavartalan örömmel kössenek ki minél előbb a házasság boldog révébe.

— **(Halálozás.)** Tapolczáról irja nekünk levelezőnk: — Neuhauer Ábrahám tapolczai kerületi rabbi meghalt. Szorult szivvel irjuk e sorokat. A derék 75 éves öreg pap, kitartó munkássággal működött az Ur szőllejében. Ő lehet tulajdonképen a tapolczai hitközség megalkotójának mondani. — Kiváló gonddal ápolta a magyar nyelvet; a józan haladás híve lévén, sok szép intézményt létesitett a vallásos szertartás körül. A tapolczai gazd. felső népiskola létesitése (8 év) óta ő volt az izr. növendékek hitoktatója; buzgó és meleg pártolója volt a községi iskola intézményének, mert úgy mondá: ez a valódi vallásosság iskolája. Számos rokona és jóbarátja siratják a ritka jó szivű emberbarátot. Áldott legyen emléke! Béke lebegjen porai körül!

— **Költemények.** Tövisek és vadvirágok czim alatt 193 lapra terjedő költeményfüzér jelent meg Káplány Géza, erzsébetvárosi kir. törvényszéki bírótól; kitől mi is közöltünk néhány csinos darabot a mult évben. — A költemények szép tehetségre vallanak s Aigner Lajos budapesti könyvkereskedő utján szerezhetők meg 1 frt 50 krjával. Ajánljuk a versked- elő közönség figyelmébe.

— **(Rövid hirek.)** A folyó év elejétől kezdve az ország összes birói ságainál és az igazságügyminiszteriumnál alkalmazott szolgaszemélyzet az eddigi ruhaátalány helyett egyenruhát kap. — Prágában a „London városához“ czimzett vendéglő összeomlott; padlására sok gabona volt rakva. — Két jómadár — mind a kettő Nagy-Németországból való — rablógyilkossági kisérletet követtek el Budapesten egy levélhordón. Az utóbbi megszabadult de a két madár fogva van; a vizsgálatot meginditották. — Dr. Zlamál Vilmos egyetemi tanár és neje a héten ültek aranymennyegzőjüket. — A „Székesfehérvár és Vidéke“ irja, hogy Kégl György egyik birtokán egy nem rég épült diszes istálló 70 ökörrel lett a napokban a tűz martalékává. A kárt 15.000 frtra becsülik. — A horvát országgyűlés e hó 16-ára hivatott egybe. — A pécsi püspöki jogtanosum sajnálatos botrányok szinhelye volt legközelebb e hó 7-én hol egy idő óta a jogászok a nemtanulás és figyelmetlenségre valóságos ligát kötöttek, — irja az „Ellenőr.“ — Az Athénben legközelebb feltalált Pallas Athene szobra — ennek másolata és márványból tárgott; egy méter magas; az eredeti (arányból és elefántcsontból) 12 méter magas volt. — Széchenyi Béla gróf családjával együtt Déli-Franczia országba utazott, hol ázsiai utjának tudományos leirását fogja elkészíteni. Mint a „Sopron“ irja e mű kiadása 35,000 frtba fog kerülni, főképen ama nagyszerű térképek miatt, melyek az ázsiai tartományokról felvétetnek és készittetnek. — Ipolyi Arnold besztercebányai püspök a telet Budapesten fogja tölteni. — Bismark herczeg Berlinbe érkezett. — A krakkói gyorsvonat Napagedl és Hradisch állomások közt tengelytörés következtében kisiklott, két utas jelentéktelenül megsebesült. — Az utóbbi időben minden várakozáson felül jól folyt be az adó Boszniában. — Miklós István képviselő ügyében a csődtörvény visszavonatott. —

---

tan mondák, hogy a szivnek nincsenek paragraphusai; oda simul, a hol tisztább, melegebb a szeretet.

(Folyt. köv.)

A sziv története.

Azt mondjátok hogy a sziv
A boldogság hona?
Nem, sőt a sziv minden de
Minden bú, baj oka.

De ha nem hiszitek el,
Vagy kétkedtek talán;
Elmondom történetét,
Figyeljetek reám:

Midőn az Ur utóljára
Teremté a szivet;
Örömébe igy szóla
Az angyal seregnek:

„Nézzétek e teremtményt,
Ez az én remekem;
Többi művem magam is
Kontárnak nevezem.

Ez lesz a földön király.
Ez uralkodni fog;
A többi csak szolga és
Tőle vesz parancsot.

Erény, jóság, szerelem
S minden szép benn ered:
Egy szivben annyi minden
Nemde csodás, remek?“

S tovább szólna még az Ur
Ez dicsérné művét;
De az Ármány hátulról
Hozzá furakodék.

Es a szivet orozva
Kezéből kikapá
S vele pillanat gyorsan
Pokolra szállt alá.

Ámultából az Ur hogy
Magához tért legott;
Egy Cherubot azonnal
Utánna lóditott.

De a mire a küldött
Az ellopott szivért
Ezernyi titkos ajtón
Az alvilágba ért;

Az Ármány akkorra már
A szivbe rést törött,
S a résen át beküldé
Száz meg száz ördögöt.

Igy adta vissza hát a
Követnek a szivet,
Ki is vele sebesen
Az Urhoz érkezett.

Az Ur midőn remekje
Kezébe lőn ujra,
Hozzá boszus haraggal
Im e szókat mondta:

„Mivel felruháztalak
Már vissza nem veszem;
De lesz benned ezután
Menny s pokol egyhelyen.“

Es ugy lőn miként az Ur
Parancsa rendelé:
A sziv fele, sőt nagyobb,
Azóta ördögé.

Rédey István.

Fővárosi nyomor.

Sokat hallottam, olvastam nagy városok nyomoráról, de oly megrendítőt, minőt ma láttam a Dunaparton, nem hiszem, hogy a közönségesebbek közé számitsa a nyomor krónikája. Este volt, a nép fel-alá hullámzott a corson, enyelegve, fecsegve a legközönségesebb tárgyakról. Belevegyültem a hullámzó tömegbe, bámultam a hölgyek nagy peremű kalapjait vagy jobban mondva kalap alá rejtett arczukat, midőn egyszerre gyermekvisitás hatja meg fülemet. Nézek a tájra, honnan a hang jött és tőlem alig tiz lépésnyire a corsó egyik lejáratának fokán egy halvány ritka fehérségű arczu nőt láték, kis gyermekét kezében csititva. A hold kisértetiesen világitá meg a sápadt arczot és könyben uszó szemei kimondhatatlan fájdalmat ébresztettek bennem. Közelebb léptem, hogy jobban láthassam, s ép' meg akarám szólitani, midőn lecsillapult gyermekéről levevé tekintetét. Először rám bámult azután elpirult, hogy oly figyelmes nézője akadt, majd rám szegezte barna szemeit és az inség oly meghatóan pillantásait vetette felém, mely százszor szebb volt, százszor többet fejezett ki, mint bármely ádázatos könyörgés. Önkénytelenül zsebembe nyultam, hogy valami csekély adományban részesitsem. De oh balsors! megtelédkeztem róla, hogy magamnak sincs egy krajczárom se. Szomoruan sütöttem le fejemet. A nő, ugyláttszik, eltalálta mi inditja meg lelkemet, mert megszólalt: „Láttam jóakaratát, a készséget, melylyel zsebébe nyult, épugy veszem, mint netáni ajándékát.“ E szavak kicsi hijja, hogy sirásra nem inditottak. Hangja oly kellemes csengésű, oly fájdalomteli volt.

Ő nagyon szerencsétlen lehet asszonyom, mondám, s arca, szavai azt mutatják, hogy egykor jobb sorsnak örvendett. Ő nemrég még igen boldog lehetett.

Ah, de mily boldog! két hét előtt... oh istenem!... Zokogása félbenszakitá szavait. — Részvétem még inkább nőtt, sejtém, hogy e nő egy családi dráma áldozata. Leültem hozzá, vigasztaltam s biztattam a hit szavaival. Lassanként magához jött és kérésemre elbeszélte élettörténetét, mint következik:

Atyám jómódu kereskedő volt K...ban. Én valék egyetlen gyermeke. Atyám ugy szeretett, mint egy egyetlent bibliája s üzleti könyve mellett csak szerethetett. Anyám rég meghalt, a háztartást én vezettem ugy ahogy, mert öregemre nézve közömbös volt minden, bármit tettem vagy főztem, ha csak péntek estve az asztalon, mely hófehér terítővel volt befödve, ott égtek a gyertyák a háromkaru ezüst gyertyatartóban és az ünnepi kenyér nem volt keletlen.

Életünk igen egyhangu volt mindaddig, mig házunkba egy nőtlen fiatal kalapos mester nem költözött, ki a kihaltnak látszó házba vidámságot hozott. Zöngei Zoltán, ez volt neve, mindkettőnk kegyet csakhamar megnyerte, atyámét, mert keresztény létére gyakran órákig elhallgatta bibliai fejtegetéseit; az enyémet, mert segitett kis kertemet rendbehozni, mert majd minden estve átjött meséket mondani, melyeket vándorlása közben hallott vagy felolvasott egyetlen könyve Petőfi Költeményeiből. Vagy ha jókedve s szép idő volt, kiültünk házunk elé, s furulyázott. Kedvencz dalai: „Repülj fecském“ s „Nádas mellett költ a rucza“ gyakran sirásra inditottak.

Mit beszéljem hosszasan, elég az hozzá, én az előzékeny s a mellett munkás férfit megszerettem és ő viszont szeretett engem. Legalább akkor azt hittem, sohajtá s tovább folytatá: ő megesküdött, hogy nejévé tesz, én hogy hű leszek hozzá a sirig. Elhatárzását követte a tett. Megkért atyámtól. És atyám végig hallgatta őt némán, majd felállott erősen szemébe nézett, vállára tevé kezét és mondá: „Én oly ifjunak, kinek viszonya R..... Jenivel még fennáll, különösen ki felekezetemhez nem is tartozik, nem adom és átok a leányra, ha szavaimat figyelembe nem venné. Én kirohantam a kertbe, Zoltán utánam, atyám betette az ajtót, elővette üzletkönyvét és mintha mísem történt volna, számolt tovább. Zoltán utolért, lábamhoz borult s esküdött szerelmére, égre-földre hogy ne hágyjem a hallottakat s ne tegyem boldogtalanná. S ah én szerencsétlen! nem haboztam őt felemelni s megigérni, hogy követem bárhová széles e világon. Elhatároztuk, hogy megszökünk és a tervet csakhamar követte a tett.

Feljöttünk Pestre, béreltünk egy kis lakást, férjem keresett s talált is munkát egy ujpesti gyárban. Polgári házasságunkat Bécsben a karácsonyi hétben szándékoztuk megtartani. Ah, hogy miért nincs az még nálunk behozva, tán ha meg lett volna, nem lennék most oly boldogtalan! Hat hóig paradicsomi életet éltünk, nem fényesen, de megelégedetten. Ép midőn anyának kezdém magamat érezni, ismerkedett meg férjem Németországból jött munkásokkal. E naptól kezdődik boldogtalanságom. Férjem hétköznap éjfél és vasárnap egész éjjel nem jött haza s midőn őt viseletére figyelmeztettem, annyira rám mordult, hogy nem merészeltem többé e tárgyról vele szólani. Titkon türtem, szenvedtem; stymám, kinek bocsánatát több izben kértem, leveleimre nem is válaszolt. Még egyszer mosolygott felém a boldog idő, ah, csak azért, hogy örökre eltünjön. Férjem t. i. midőn látta, hogy mennyit szenvedek, hogy nemsokára az egyetlet gyümölcsöt hoz, szeretettel nézett rám, gyengéden szeretett, mit rég nem tett, és rendes időben hazajárt. Ő ismét boldog valék, kétszeresen boldog, ha rágondoltam, hogy gyermekünk a jó viszony erős kapcsát képezendi. Az óra eljött és én e leánykának adtam életet, kire nézve százszor jobb lett volna nem is születni. Mert férjem, ki fiut várt, elkeseredve a régit, a kimaradások mindig sűrűbbek lettek s kis lánykám iránt mi szeretettel sem viseltetve, egészen elmaradt. Néha-néha egy levelet küldött Ujpestről kis pénzzel, és őt felkeresni megtiltá, sőt késsel fenyegetett. Mit tehettem én elhagyatott?! Türtem, szenvedtem tovább. Eladogattam lassankint minden ékszeremet, hogy gyermekemet s magamat fentarthassam. Dolgozni nem birtam. Már-már nem tudtam magamon uralkodni, a lelki fájdalmak megfosztának erőmtől, midőn egy este férjem nyitott be hozzám. Ő örömkiáltást hallatva siettem őt átölelni, egyszerre R... Jeni alakját vettem észre háta mögött. Önkénytelen gyermekemhez rohantam, ölembe vettem, mintegy érezve a catastropha bekövetkezését. Előérzetem nem csalt. R... Jeni nyávogó hangon megszólalt: Hát azért hivott ide, hogy a más fattyu fiának sirását halljam? Férjem, kinek szájából csak ugy dült a pálinkaszag; kirántotta kezemből bepólyázott gyermekemet és kilökte az ajtón — engem utánna. De a gyermeknek nem esett baja. Ha, ha, ha! s oly vesét, szivet rendítő kiáltást hallatva elrohant.

A nő őrült vala. Nagysokára tértem csak magamhoz, kerestem kezdetben a nőt, de nem találtam. Eltünt — tán örökre.....

Lepiefy Aurel.

Irodalom.

Az e rovat alatt felsorolott művek kaphatók és megrendelhetők Nagy-Kanizsán Fischel Fülöp könyvkereskedésénél.

— **Előfizetési** illetőleg megrendelési felhívás!

Boldogult férjem Rákosi László hátrahagyott kézirati közt oly becses munkálatok találtattak, hogy számos barátja és tisztelői az elhunytnak arra szólítottak fel, hogy, rendeltetésem sajtó alá és a bejövendő jövedelemből emeltessék sírja fölé emlék követ.

Megvallom fájó szivemnek jól esett e bizalmas felhívás, hogy a dicsőültnek porai felett önszorgalmának gyümölcséből emeltessék emlékkő, mely hátrahagyott gyermekeinek mutassa azt a helyett, hol édes apjuk alussza örök álmát. Oh hogy ne csak ezen kegyeletes ténykedés jól szivemnek, midőn én azt nem tehetem; igénybe veszik minden erőmet s gondjaimat árván maradt édes gyermekeimnek tisztességes felnevelése.

Bizalommal járulok tehát boldogult férjem jóbarátai és ismerőseihez, sziveskedjenek feltett jószándékomban pártfogolni.

A mű három kötetben jelenik meg szerző arcképével és életrajzával. —

Ára a 3 kötetnek 2 frt 50 kr., mely összeg akár előre fizetendő, akár megrendelésre utánvétellel.

A gyűjtők és aláírók tisztelettel kéretnek a név olvashatóan irására, mert nyilt számadástétel végett közlöm a kegyes pártfogók neveit a könyv végén.

Előfizetések, vagy megrendelések akár hozzám (Budapest, Pipa utcza 24. sz. földszint), akár bizományosom Aigner Lajos ur könyvkereskedésébe küldendők 1881. évi február végéig.

Gyűjtők 5 példány után tiszteletpéldányban részesülnek.

Mind a három kötet tavaszszal jelenik meg, a postai költség kimélés tekintetéből egyszere jelenik meg.

Táplálom az édes reményt, hogy az Alföldi pacsirta" két kötetét ki birja, s szivesen hallgatott volt, jelen kiadványt is bevezes pártfogásával ajándékozza meg.

Budapest, január 1. 1881.

Mély tisztelettel
özv. Rákosi Tóth László né
szül. Entz Emma.

— **Uj zeneművek.** Táborszky és Parsch zenemükereskedésében megjelent: Bevezető dalok Makróczy János „A becsület szenvedélye" czimű eredeti népszinművéhez. 1. Sajó vize zavarosan. 2. Ez a kis lány. 3. Dalolj, dalolj. 4. Mikor a leánynak itt az ideje. 5. Enyim vagy te gyöngyvirág. 6. Hej csak sózva; énekhangra zongorára külön szerkeszté F. P. Ára 1 frt.

— **Rózsavölgyi** és Társa zenemű kereskedésében Budapesten megjelentek: Csak egy szempillantás (Nur ein Augenblick.) Mazur-Polka szerzé Mihályi Ignácz. Ára 30 kr. — Szomoruan szól a magyar nóta, eredeti műdal szerzé Mihályi Ignácz. Ára 80 kr.

Vegyes közlemények.

— **Egy indiai nabob** és egy magyar kalandornő. Három év előtt Bécsbe jött egy John Gould nevü british-burmabi, rendkivül gazdag ember, ki megérkezése után nemsokára bejáratos lőn az legelegánsabb szalonokba. Ezek egyikében megismerkedett Lais Róza kisasszonynyal, ki bár már 28 éves rendkivüli szépségével csakhamar annyira elbűvölte Gould tetét, hogy Róza elhozta őt atyjához, Lais Salamonhoz Budapestre, kitől Guold lánya kezét megkérte s megis kapta. Rózának már volt jegyese: Kizy Jiare, de erről lemondott azon feltétel alatt, hogy a szerződés aláirása napján 250.000 forintot fog kapni férjétől. Az esküvő napján aztán kijelentette, hogy ő otthon tölti az éjjelt, nem férjével s Guold engedett az első szeszélynek. Róza pedig átkocsizott a császárfürdőbe, ahol találkozott Kizyvel. Másnap elutaztak Bécsbe s egy szállodába laktak, hol Róza betegség ürügye alatt még mindig távol tudta magától tartani férjét, ellenben Kizyvel folytatta a bünös viszonyt Bécsben is. Guold végre tudtára jött neje hűtlenségének s válni akart, természetesen azon feltétel alatt, hogy nejétől az átadott negyed milliónyi jegypénzt visszakapja. Az asszony mit sem akart róla tudni, Guold aztán elvitte a feleségét Londonba, honnan a drágalátos megszökött Kizyvel, a következő sorokat hagyva férjénél: „Minthogy az olyan fellépések mint a legutóbbi volt, életemet veszélyeztetik, kénytelen vagyok visszatérni szüleimhez." Azzal neki indult s élt a 250,000 forintból vigan a pár, Európa minden divatosabb városában és fürdőhelyében. A férj pedig elutazott Indiába. Két év multva egyszer megjelenik az asszony — s a férj iránt, ki már hajlandó lett volna mindent megbocsátani, — ép oly nyomorultul viselte magát mint eddig s kijelentette, hogy csak azért tért hozzá, mert innen pénzt akar küldözgetni rokonai részére. Minek folytassák a szerencsétlen gould gyötörtetésének történetét? A botrányos dolognak a napokban estett véget a bécsi törvényszék: elválasztatta a házas feleket, de az urhölgynek még a válásért is sikerült 50,000 forintot kicsikarni Gould zsebéből. S az indiai nábobnak kelekerült e házasság fél millió forintjába.

— **A trónörökös lakodalma.** A Rudolf trónörökös és Stephania királykisassony menyegzője alkalmából tervezett budapesti ünnepélyességek végrehajtására kiküldött nagybizottság ma a főpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. Ezen ülésen felolvasták a miniszterelnök leiratát, mely szerint a főudvarmesteri hivatal értesítése szerint ő felsége a király kedvesen fogadta azon előterjesztést, hogy a magyar főváros nászajándéka a fiatal pár számára ne Bécsben adassék át, hanem Budapesten a februári látogatás alkalmával. Azonkivül arról értesit a leirat, hogy a főváros küldöttsége az üdvözlőfelirattal február 13-ikán d. u. 1 órakor fog fogadtatni Schönbrunban. Ennek folytán a nászajándéki ékszert készitő budapesti czégnek az elkészitésre némi halasztás adatik, hogy annál ékesebb művet hozhasson létre. A küldöttség pár nappal előbb utazik el, mint a fogadtatas lesz, nevezetesen február 10-én vagy 11-én; s a tagok — kik ma választattak — a részletek iránt előleges tanácskozásra fognak egybegyülni a polgármesternél. A küldöttségbe, mely Schönbrunnba viszi a hódolati feliratot, valamint a veretett diszérmeket is, husz jelentkezett közül a bizottság a következőket választotta meg: — Havas Sándor egyetemi tanár s nyugalmazott miniszteri tanácsos, Burián János ügyvéd, Buschbach Péter ügyvéd, Várady Károly ügyvéd; Országh Sándor miniszteri tanácsos, Thaisz Elek főkapitány, Toperczer János ügyvéd, Wahrman Mór országgyülési képviselő, Radocza János ügyvéd, Lipthay Béla báró s Bogisich Lajos pestvid. törvényszéki elnök. Ezután Karmermayer polgármester jelentette be, hogy az ünnepély-albizottság serényen dolgozik a programm minden pontjának végrehajtásán. — A kivilágitásra nézve a tervek mind készek, — a Gellérthegyi tüzijáték tekintetében érintkezésbe lépett a polgármester Edelscheim-Gyulai br. főhadparancsnokkal, a ki a tüzijátéknak a Gellérthegyen való rendezése ellen semmi kifogást nem tesz, sőt teljes készséggel megigérte, hogy segédkezik mindenben, a mire a fővárosnak ez akalommal szüksége lesz. A kivilágitás alatt tudvalevőleg katonai zenekarok járják be, hymnusokat zengedezve, az utczákat. Edelscheim-Gyulai br. azon biztositást adta, hogy ha a Budapesten levő 4 zenekar nem lenne elégséges, másunnan többről is gondoskodik s egyáltalán a főváros minden kivánságát teljesiti. A bizottság a főhadparancsnoknak készségéért teljes köszönetét nyilvánitotta. A bál tekintetében is folynak az intézkedések, hogy a nagyszerü és meglepő legyen. A szinházakban a legfelsőbb személyiségektől le a polgárokig helyekről gondoskodás történik s általán a bizottság figyelme kiterjed mindenre, hogy a költségek keretén belül lehetően méltóvá tegye alkalmasságukhoz az ünnepélyeket. A matinée tudvalevőleg elejtetett a multkor; de miután biztosan tudva van, hogy Sász Károly az ódát (mely a matinéen volt előadandó) már elkészitette s Erkel Ferencz is dolgozott már a zenén, az ünnepi albizottság fölkéretett, hogy ez alkalmi mű felvétele felől — valami módon — gondoskodjék. A menyegző elhalasztása folytán mindez természetesen módosulást szenved.

— **Korán kezdi.** A „Pécsi figyelő" irja, hogy egy odavaló iparos Mariska nevü lánykája, a ki fölött alig szállott el tizenkét rózsás tavasz, olyannyira beleszeretet a kosztos diákjokba, a Géza urfiba, hogy miután másként nem remélte elérhetni a boldogságot, kész lett volna vele megszökni. Ki is lett karakán észjárással főzve a terv meg volt a csomagolás is, egészen utra készen állott az eszemadta kis Mariska. Azonban kezdődött a bonyodalom. A diák ur váltig magyarázgatta, exempli grácziákkal illusztrálta a szökés mivoltának kellemetlen következményeit; hasztalan volt minden, Mariska nem csüggedt. A deák ur látta, hogy már nincs más mód, nem érezvén magában az ilyen féle kalandokra elég bátorságot, elég lovagiatlan volt a papának meg a mamának elárulnia Mariskát. No iszen lett hatás, sirásrivás, — de mekkora! Mariska ekkor megvetette a gyáva Géza urfit, többé nem szerette. Gyülölté lett előtte minden, még az élet is. Eszébe jutott egy borongó délután, hogy hallott ő valamit, még a régibb időkből, amit Géza urfi a vegytanból biflázott: A cyan . . . . a cyan . . . . vegyjele cy . . a legerősebb méreg . . . . nagymennyiségben foglaltatik a keserü mandula bőrében." Több se kellett Mariskának, megevett vagy egy fél kilo keserü mandula bőröstől. És csakugyan volt is eredménye, rosszul lett, borzasztó kinok lepték meg. Csakis a gyorsan érkezett segély, meleg tej ivása adta vissza veszendő életét. Most a kis Mariska elhatározta és megfogadta, hogy megveti a férfiakat, hogy soha férjhez nem megy. Furcsa história, melyből kitünik, hogy mégis csak igaza van a mi nótánknak, mely azt mondja, hogy: „Arra alá Baranyában, Nagy természet van a lányban!

— **Az eperjesi párbaj** szereplőiről a következő részleteket olvassuk a „Magyar Föld"-ben: Luzsénszky József báró, a szerencsétlen áldozat nőtlen, fiatal ember volt, kit a mult farsangi bálok egyik kedvelt alakja volt a fővárosban. A párbaj igy folyt le: Szirmay gróffal Luzsénszky délelőtt váltott két izben golyót. Először egyikök sem talált. A másodszori lövésnél Luzsénszky golyója keresztül ment Sz. karján. S ezzel köztük az ügy befejezettnek nyilvánittatott Ekkor a sor a második ellenfélre került; de pisztolyokban hiba esvén, ujakat hoztak Eperjesről, s igy Guldenfingerrel a párbaj csak délután történt meg. Ez alkalommal a fegyverek eldördülésekor a két fél egyszerre elesett. Guldenfingernek czombja tövébe furódott a golyó. Luzsénszky halva rogyott össze. A golyó az egyik oldalán be s a másikon kijött, a miből némelyek azt következtetik, hogy vonatcsövi pisztolyok használáltattak. A mi egyébiránt a vizsgálat alkalmával fog kiderülni.

— **A franczia képviselőház költségvetése.** A franczia képviselőház minden tagjának napidija évi 9000 frankra rug, s igy az összes képviselők napidija évenkét 4.787,000 frankot tesz ki. Az elnöknek 72,000 frank fizetése van, de ehhez járulnak az elnökség különféle kiadásaira megszavazott költségek, melyekkel a fennebi összeg évi 222,000 frankra emelkedik. A képviselőház alelnökeinek külön fizetésük nincs. Ellenben a három questor összesen évi 27,000 frankot kap; ezenkivül különféle kedvezményekben is részesülnek, van ugyanis szabad lakásuk, kocsipénzük stb. A képviselőház költségvetésének jegyzékén azután a kiadásoknak hosszu sora következik, igy a nyomda költségek 300,000 frankot tesznek ki, a világitás 90,000 frankba kerül. mig az ülésterem és épület föntartása 100,000 frankba. A bizottsági kiadások 50,000 frankot tesznek ki, a könyvtár föntartására évenként 10,000 frankot költenek stb. A képviselőház összes évi buogetje 7.107,000 frankra rug.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentés a phylloxera-ügyben.

A földmivelés-, ipar és kereskedelemügyi miniszter mult év julius 4-én kelt elhatározásával dr. Horváth Géza jeles természettudósunkat kinevezte volt a felállitandó országos phylloxera-kisérleti állomás főnökévé s egyuttal megbizta őt, hogy a külföld, jelesül Dél-Franeziaország phylloxera-lepett területeit Emich Gusztáv társaságában beutazza, s a phylloxera-kérdésnek minden oldalát alapos tanulmányozás tárgyává tegye. Ezen utazásról ugy Emich, mint Horváth külön jelentést készitett. Emich jelentését, a mely a phylloxera-ügynek inkább administrativ részére vonatkozik, annak idejében részletesen ismertettük volt. Dr. Horváth Géza jelentése a napokban hagyta el a sajtót s nemcsak tárgyánál, de különösen annak szakszerü és alapos feldolgozásánál fogva kiváló figyelmet érdemel s csak gratulálnunk lehet a miniszter urnak a szerencsés választáshoz, melylyel ily jeles szaktudást szemelt ki és nyert meg a felállitandó orsz. phylloxera-kisérleti állomás főnökévé.

A szerző, mint entomologus, már kezdettől fogva folytonos figyelemmel kisérte a phylloxera ügyet s annak elméleti részével már évek óta behatóan foglalkozott. E kiküldetés alkalmat nyujtott neki a kérdésnek egyszersmind gybkorlati oldalával egész terjedelmében megismerkedni s az ajánlott s alkalmazott különféle ellenszerek, védekezési módok és eljárások gyakorlati értékéről a helyszinén meggyőződni. Különös figyelem és alapos tanulmány tárgyává tette Horváth a külföldi gyümölcs- és szőlőmüvelési, borászati és gazdasági tanintézetek, entomologiai és phylloxera-kisérleti állomások berendezését, felszerelését, czélját és működése irányát, melyeket e jelentésben igen alaposan és részletesen fejt ki, azon meggyőződésben lévén, hogy az ezen külföldi intézeteknél életbeléptetett egy vagy más czélszerü intézkedést esetleg már hasonló hazai intézeteinknél, nevezetesen gazdasági tanintézeteinknél és vinczellérképezdéinknél szükséges volna meghonositani.

Az európai szőlőmüvelést végpusztulással fenyegető phyllexera-veszedelem jelenleg már oly nagy fontosságuvá nőtte ki magát, hogy ez idő szerint alig van Európában oly szőlészeti vagy borászati intézet, mely a phylloxerával és az ezzel kapcsolatos kérdésekkel kisebb-nagyobb mértékben ne foglalkoznék. Azért dr. Horváth ezen utazása alatt nemcsak kizárólag a phylloxera-ügygyel foglalkozó állomásokra és telepekre fordította figyelmét, de kiterjeszkedett oly intézetekre is, melyek habár eredetileg más czélokkal birva, az általános veszedelem tudatában a phylloxera-kérdés tanulmányozását is működésük körébe vonták. Természetes, hogy az ilyen intézetek különösen Franciaországban vannak nagy számmal, sőt, hogy ott a veszély főfészkében a hol mindenütt pusztulással, de ezzel szemben egyszersmind a szivós erélylyel foganatositott védekező kisárletekkel találkozunk, tulajdonképen minden intelligensebb birtokos szőlője egy-egy kisérleti telepet képez. Jelentésében mindezekre természetesen nem terjeszkedhetett ki, de igen alaposan és szakszerüleg ismerteti azokat az intézeteket, a melyek a szőlőmüvelésünket fenyegető veszélyeket, az alkalmazandó ív- és ellenszereket tudományos módszerrel és kisérfeti alapon tanulmányozzák s a melyeket Stájer-, Olasz-, Franczia-, Német- és osztrákországban meglátogatott.

Budapestet julius 33-án elhagyván, legelőször az ismert nevü ampelographus, Göthe Herman igazgatása alatt álló marburgi gyümölcs- és szőlőmivelési tanintézetet látogatták meg. Ez intézettel vinczellér-tanfolyam is van kapcsolatban s kitünően Rezelt kisérlete, mintaszőlőtelepe és gyüjteménye kiváló figyelmet érdemel. E gyüjteményben jelenleg 224 európai és 12 amerikai szőlőfaj van képviselvelve.

Olaszországban a conegliianoi szőlészeti és borászati tanintézet kitünő és praktikus borrendezésével, a florenczi gazdasági entomologiai állomás s a pavlai kryptogamnövénytani intézet jeles szervezetével és amerikai szőlőgyüjteményével méltán meglepte a kiküldötteket.

Legtágabb tért nyujtott a tanulmányozásra Franciaország, ahonnan összesen öt intézetről, illetőleg kisérleti állomásról nyujt Horváth kimerítő ismertetést.

Ezek a következők: Cap-pinéde phylloxera-kisérleti telep Marsielle mellett, melyet a Páris-Lyon-Földközvi tengeri nagy franczia vaspálya-társaság állitott fel; a montpellieri gazd. tanintézet, a melynek szintén igen jól kezelt szőlészeti- és phylloxera telepe van; — a Mas de Las Sorrés phylloxera-kisérleti telep Montpellier mellett; — végül a cognaci phylloxera-kisérleti állomás. Tanulmányozta ezeken felül Blankenhorn oenologiai intézetét Karlsruheban s végül a klosterneuburgi cs. királyi vegy- és élettani kisérleti állomást. — A jelentéshez függelékül közli a montpellieri gazd tanintézet kisérleti terén levő amerikai szőlőfajok s a cognaci phylloxera-kisérleti állomáson megkisérlett phylloxera-ellenes szerek jegyzéket s az azokkal elért redményeket, végül az orsz. phylloxera-kisérleti állomás számára részint ajándékba kapott, részint általa gyüjtött tárgyak jegyzékét. („E—r".)

— **„The Gresham" Londonban.** A körülményes évi jelentése m. év junius hó 30-án elmult 32-ik üzletévről, ezen Ausztriai-Magyarországban is létező biztositó intézetnek, mely m. év november hó 18-án a részvényesek évi rendes közgyülése alkalmával adatott be, ellőttünk fekszik. Ezen jelentésből veszszük a következő jelentékenyebb pontozatokat, melyek ezen intézet virágzó állapotáról tanuskodnak. — A mult év eredménye különösen kedvező volt. Ezen évben 6205 biztositási bevallás történt 58,833.650 frank értékben, melyekből 4717' 44,008,150 frank biztositási összeggel fogadtattak el, melyekről szabályszerü kötvények állittattak ki. A dij-jövedelem, levonva a viszbiztositásra forditott összeg 11,174.81290 frt volt, mely összegbe az első biztositási év dijai 1,414.034·45 frankkal beszámitvák. — A kamatszámla mérlege 2,903.172·20 frankra rugott, és dijbevételt hozzáadva a társulat bevételét 14.077955·10 frankra emelte. Az éven át a társulathoz benyujtott és kifizetésre elfogadott kötvények összege 5,422.437·50 frank, mely összegből 75.000 frank visszbiztositva volt. A követelések kiállitási és vegyes biztositási bevallásokból stb., melyek esedékessé váltak 2,766.374 frank. Kötvények visszaváltására 917,408·35 frank adatott ki. — A biztositási tartalék, melynek létezése a szerződési kötelezettségek kiegyenlitését biztositja 4,408.267 frankkal emelkedett. — A társulat a mult évben Budapesten és Bécsben házakat is vett 3,057.000 frank értékben, melyeben az intézet irodai helyiségei léteznek. A realizált vagyon összértéke az üzletév végével 70,623.179·50 frk. volt. A vételárnál kimutatott többlet az értéket illetőleg tekintetbe nem vétetett, miután ezen értékek még nem valósittattak, tehát azonnali nyeremény forrásnak nem is tekinthetők. Ezen többletnek azonban jelentősége igen nagy: összíti a kezességet, mely a társulat által nyujtatik. — A jelentéshez a társulat egy körülményes vagyon-kimutatása van mellékelve, melyből a következő tőkeelhelyezések láthatók. — Az angol kormány biztosságában 3.714.989·80 frk., más más államok biztosságában 11,616.083·45 frk, vasutrészvények, elsőbbségi és törzsrészvényekben 1,135.119·70 frk, vasuti és más adóslevelekben 20,888.274·70 frank, házbirtokban 11,386.837·90, zálogokban 8601.611.65 és más különféle biztositékokban 13,278202·30 frank.

Felelős szerkesztő:
HOFFMANN MÓR.

A NAGY-KANIZSAI
KERESKEDELMI- és IPARBANK-
részvénytársulat
XIII. rendes közgyülését

f. é. februar 20-án délelőtti 10 órakor saját helyiségében tartandja, melyre a t. cz. részvényes urak tisztelettel meghivatnak.

A közgyülés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak 1880-iki üzletévről szóló jelentése s ezzel kapcsolatban a zárszámadás előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése s az igazgatóság felmentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. A szavazatszedő bizottság választása.
5. Az alapszabályok 20.§-a értelmében ez évben kilépő négy igazgatósági tag, é. p. Dobrin Beny, Hirschl Ede, Ollop Samu és Weiszmayer Mór urak helyett ujak választása vagy azoknak ujbóli megválasztása.
6. Egy három tagu felügyelő bizottság választása.
7. A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.

Nagy-Kanizsán, 1881-ik január 11-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés:

1. A közgyülésen részt venni szándékozó részvényes urak felkéretnek, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a bank pénztáránál, innen nyerendő téritvény mellett az alapszabályok 52. §-a értelmében f. é. februar 12-éig letenni szivesked jenek, mely téritvény egyuttal igazolványul szolgáland.

2. Az alapszabályok 46. §-a értelmében csak azon részvényes bir szavazati joggal, kinek részvénye legalább 14 nappal a közgyülés előtt részvénykönyvileg az ő nevére van irva.

Mikor legnagyobb a szükség legközelebb a segitség **ház hivatalos hatóságok által kiválló gyógyerejünek constatálva.** Legujabb gyógytudomány és hálafelirat.

Magdeburg 1880

Az ön Hoff János-féle concentrált kivonat és malata sör küldeménye 50 üveggel; 5 kl. malata chokoladé, és 10 dobos malata czukorka kellemesen lepett meg bennünket és uj bizonyság volt azon igazságnak; „Mikor legnagyobb a szükség, legközelebb a segitség." folosegem a küldöttet postosan a rendelvény szerint vessi be mint a gyógyszert. A hatás meglepő a nyiltan meg kell vallanom, hogy azon határozott elöitélet, melylyel előbb minden ilyen fendicsért kivonat iránt viseltettem, egészen ejenyészett. Sőt azt is állitom, hogy a ki rendes szabályszott életmód mellett a Hoff János-féle malata kivonatokat élvezi, könnyen 100 éves kort ér el. Igy tehát csak szivem sugalmát követem, hogy ha most mindjárt nőm nevében is, ki Ont mint Isten által küldött angyal tekinti, legmelegebb hálamat kifejezem. Sok szót nem használok, mert a hala kifejezésére szegény a nyelv. Jutalmazza ön t meg a jó Isten. Addig remélem, hogy a küldött elegendőben nőm egészségének teljes helyreállitására, Ha gyenge erőmmel szolgálatán lehetek, tessék fölöttem rendelkezni. —

Kérek számomra küldeni 50 üveg, malátasört; 5 kilo malátá chokoládét; 10 dobos malata czukorkat.

Kojava I. P. A magdeburgi tüzbiztositó társaság hivatalnoka;

Császári kir. és fejedelmi nyilatkozatok.

I. Vilmos német császár; „Az ön szép malata kivonat". —

I. Ferencz József: Szivesen kitüntetem önt". A szász király: Jó hatásu a király nő anyának. A dán király: Gyógyhatásu erőt észleltem. Mecklemburg Schverin nagy herczeg: „Elismerésemet", — Orvosi nyilatkozatok: tanácsosok: Dr. Traube, Dr. Gröfe Berlinben; Dr. Granichstädten, Bécsben; — Dr. Jandczy, Pétervárott Dr. Pietrie Santa, Párisban és sok ezer más orvos és legkitünőbb diätticaknak itélték a Hoff-féle malatakészitményeket.

A legtöbb európai fejedelmek udvari szallitójaihoz Hoff János urnak cs. k. tanácsos; a koronas aranyérdemkeresztet tulajdonosa, magas poroszi és német érdemrendek lovagja.

Bécs, gyár: Grabenhof 2, gyári raktárt Stadt, Graben, Bräunerstasse 8.

Főraktár: Nagy-Kanizsa **Fesselhoffer József**, Z.-Egerszeg **Hubinszky A.**, Sopron **Müller P.** Keszthely **Wünsch Ferencz**, Kapuvár **Lajpczig Antal.**

(809 1—4)

FLEISCHNER LAURA
Hölgy-divat-terme
37. Annenstrasse Gracz. 37.

Ajánlja magát a legujabb séta, estély és szalontoilettek fényes és olcsó kiállitására és szállitására (807 2—3)

Családi csokoladénk

Wilhelm Schmidt & Schwe

K. k. Hofl. Fabrikanten

Wien.

csak akkor valódi, ha minden csomagon fentiekivül még ezen aláirásunkon védjegy van alkalmazva.

SCHUTZ MARKE S&S REEL

Ára a jó minőségünek sárga papiroson 1 cs. 50 kr
„ finom „ rózsaszin „ 1 „ 70 „
„ finomabb „ zöld „ 1 „ 80 „
„ legfin. „ fehér „ 1 „ 1— „

Raktár **Nagy-Kanizsán: Rosenfeld Adolf** és **Strem & Klein** urak kereskedésében.

Kaphatók: Prager Béla gyógyt. Belus J. gyógyt. N.-Kanizsán, Kalivoda J. Letenyen, Kis A. gyógyt. A.-Lendván, Dorner Kaj. vas- és fűszerkereskedő Sümegen, Weiss M. gyógyt. Kaposvárán, id. Moroll F. Vasvárott, Holló József E. gyógyszt. Z.-Egerszegen, Berger Mór (Somogy) Szobb, Simon Gyula Szombathely. Stiger Lipót Perlak.

Keskeny (791 8—52)

utifü-mellczukorkák,

a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtókhögés rekedtség és torokbaruat hatos gyógyszere.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny utifü azon már eddig jól nem derített titkot foglalja magában, miszerint a köge és legczélszerűbb gyuladt nyalkhártyajárat való azonnali gyógyt és enyhülést gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben sebtelen elősegíti.

SCHUTZ-MARKE S&S REEL

Miután gyártmányunkat a czukor és keskeny utifüfű-lisztet vegyitésével kezeskedünk, különös figyelembe ajánljuk hitességünk beljegyzett védjegyünket, ezt dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

Schmidt Victor & fiai.

cs. k. szab. gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.

1 skatulya ára 30 kr.

Kaphatók: Lakner Ferenczy gyógyszerésznél Kanizsán, Prager Béla és Belus J. gyógyt. N.-Kanizsán, Dorner Kajetán kereskedőnél Sümegben, Holló J. E. gyógyt. Z.-Egerszegen.

Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre

a hivatalos napi árfolyam szerint 8 frtos havi részletekben.

Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre

egyszersmindenkorra **2 frtnyi** ráfizetéssel

tehát **13 részlet à 8 frt.** és marad. fizetés **5¾ frt.** körül.

Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre

Már az I. részlet lefizetése biztositja a játékjogot

a legközelebbi január 15-iki huzásra.

Vonatkozási jegyek 4%-os tiszai sorsjegyekre

Fényeremény **100000 frt.** adómentes

Legkisebb nyeremény **110 frt.**, emelkedik **120 forintig.**

Igérvények 4%-os tiszai sorsjegyeknél

csak 2 frt. és bélyeg. 10 darabra **1 ingyen.** (792 5—5)

Bécs, Wollzeile 13 — **A MERCUR** — **Ch. Cohn.** Wollzeile 13.

kiadóhivatalának váltóüzlete.

Nincs többé köhögés!!!

Egger-féle mellpasztillák.

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokbajok, és mindennemű nyákbajok ellen. — Eredeti dobozokban 25 kr. — 50 kr.

Egger-féle

gilisztachokoládé

Igen kellemes szer gilisztában szenvedő gyermekeknél, valamint felnőtteknél is Eredeti tabletákban minden nagyobb gyógyszertárban kapható. Szétküldés postán utánvét mellett a készitő által naponta. — Kevesebb mint 1 frt. értékű mennyiség nem küldetik

Egger A.

709 8—10 *Budapest, Erzsébettér 9 szám.*

Kapható *N.-Kanizsán*: Belus József, Prager B. gyógyszerész uraknál. *Zala-Egerszegen*: Holló József, *Czákfornyán* Gönczi L. gyógyszt. uraknál.

Minden kiállitáson az első érdemérommel kitüntetve.

Ezüst érem Párisban 1878.

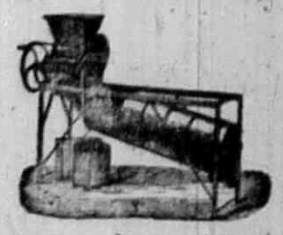

Brogle J. és Müller

gép- é rosta-lemez gyára

Budapesten.

a Margit-hid közelében, készit

Trieuröket (konkoly választó) 6 féle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat.

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat czéplőgépek számára. 702 47—50.

---

11. Évfolyam. „MERCUR" **11. Évfolyam.**

Authentikus kisorsolási jelentés.

Osztrak-magyar és külföldi sorsolási-értékek; kamatozó állami és magán kötvények, vasuti-, czéhajózási- és iparvállalati részvények és elsőbbségi kötvények, zálogleveleiről stb. Bank-, pénzügyi- és vasuti ügyek folyóirata.

1881. január 1-én nyitunk uj egész éves **előfizetést** a **tizenegyedik évfolyamára.**

A **„MERCUR"** magyar-német szövegben 3—4-szer jelenik meg havonként, megkivantató esetben **többször** is, és pedig minden jelentékeny huzás után; authentikus hivatalos lajstromokat czélszerű tabellák s átnézetben könnyen érthető rövidséggel közöl, valamint közli, a **visszamaradottakat**, vagyis a kihuzott és meg fel nem vett nyereményeket, ennél fogva az értekekkel biró közönség részére nélkülözhetlen közöny.

Előfizetési ár bérmentve hazhoz hordva vagy postaküldéssel egész évre csak **2 forint.**

A „MERCUR" kiadóhivatala Budapest, Dorottya-utcza 12. szám BUDAPEST.

Ezennel meghirdetjük azon előfizetésre és a czimnek és utolsó postának pontos és villogos megjelölésére. Az előfizetési pénz beküldése legjobb és legolcsóbban eszközölhető postautalványokkal. 802 3—5

Igérvények.

Huzás már január 1/15-én.

Hitelsorsjegyekre csak 5 frt. — **Bécsi sorsjegyekre** csak 2½ frt. — **Tisza sorsjegyekre** csak 2½ frt.

mar. bélyeggel együtt. Mindháromra csak 9 frt.

SORSJEGYEK RÉSZLETFIZETÉSRE:

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 frtos 15 havi részletre, fényeremény 20,000 frt, évenkint 2 huzás.

Insbrucki sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 3 frtjával, fényeremény 30,000 frt évenkint 2 huzás.

Krakói sorsjegyek eladom 14 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, fényeremény 20,000 frt, évenkint 3 huzás

Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 frtjával, fényeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.

Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 frtjával fényeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.

Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 frtjával, fényeremény 100,000 frt, évenkint 3 huzás.

Braunschweigi sorsjegyek eladom 15 havi részletfizetésre csak 5 frt, évenkint 6 huzás, fényeremény 240,000 V. n. Mark aranyban.

Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, fényerehely 12,000 frt, évenkint 6 huzás 245 125

Az első részlet lefizetése után a sorsjegy azonnal a vevő tulajdonát képezi s az illető már a legközelebbi huzásnál januar hóban valamelyik nyeremenyre egyedul játszik.

Lőry J., bank- és váltó-üzlete

804 3—3 Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.

Figyelemre méltó melléklet.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS. 1881. évi január hó 1-én egy egész évi előfizetést nyitunk a

„MAGYAR MERKUR"-ra,

mely *magyar-német szövegben* havonként 2-szer jelenik meg és pedig közvetlen minden *jelentékenyebb huzás* után, könnyen érthető és czélszerű tabellás áttekintésével, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a hátralékokat, I. I. a *kisorolt*, de még *át nem vett nyereményeket*, ennélfogva a sorsjegybirtokosra nézve *nélkülözhetlen közöny.*

Előfizetési ár bérmentesen hazhoz küldve vagy a posta utján egy egész évre csak **2 forint.**

A „MAGYAR MERKUR" kiadóhivatala.

Hatvani-utcza 17. sz. BUDAPEST Hatvani gasse hr. 17.

Tiszavölgyi sorsjegyek

kibocsátása szállitásra, **havi részletfizetés mellett.**

1890-ig **évenként három huzás** és pedig **1881-ben jan. 15., majus 15. és szept. 15-én.**

Fényeremény 100,000 frt. legkisebb nyeremény **110 frt.**, 10 év alatt **120 frtra emelkedvén.**

Névérték 100 frt, kamat 4% a névértékt', kamat, törlesztések s nyeremények minden időre adó, bélyeg és illetékmentesek.

Biztositók nyujtva a tiszaszabályozási társulatok, Szeged városa, valamint a magyar kir. kincstár által is.

Összehasonlitva más sorsjegyekkel, ezek legtöbb kamatot nyujtanak legmagasabb nyeremények mellett.

Az alulirt *magyar leszámitoló és pénzváltó bank tiszavölgyi sorsjegyeket* szallitásra arusit el *havi részletfizetésekben* törlesztendő **112** *forintért*, a folyó kamatok azonban a kiallitó bankot illetik. Ezen vetelar **10** *frtnak előre fizetése*, továbbá 1881. februártól ez év novemberéig terjedő időközben 9 egyenként **10** *forintos s egy utolsó* **12** *forintos* részletfizetésben *egyenesen az alulirt bankhoz* küldendő be. A fentebbi pontos teljesitése esetében a *nyereményjog* a fizetések tartama alatt is a vevőt illeti.

Bővebb felvilágositást a tervezetből, valamint a szállitó jegyen lathatók.

Ezen sorsjegyek mindig pontosan a napi árfolyam szerint is kaphatók.

Budapest, 1880 december 8. (803 3—4)

Magyar leszámitoló- és pénzváltó bank

Dorottya-utcza 8.

Ily szallitójegyek kaphatók **Nagy-Kanizsán** Nagy-Kanizsai bankegyesület részvény társaságnál.

4%-OS TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK.

Főnyeremény 100,000 forint.

Évenként 3 huzás, a legközelebbi már január 15-én.

Ezek a legjobb s legbiztosabb sorsjegyek közé tartoznak és ennélfogva biztos tőkegyarapitásra alkalmasak, miután nemcsak kettőszen biztositott 4%-ot kamatozik, hanem még jelentékeny fényeremenyeket, egész **100,000** frtig hozhat.

Ennélfogva elhatározta magat alulirott banthaz egyelőre

1000 darab 4%-os tiszavölgyi sorsjegyre

alairat nyitni olyforman, hogy

1 darab 4% tiszavölgyi sorsjegyel

5 forint előleg és további **24 havi 5 forintos** részletfizetés mellett eladó.

Az első 5 forint beküldése után a vevőnek egy szabályszerűen bélyegzett, sorozat és számmal ellátott, egy **4%-os tiszavölgyi sorsjegyre vonatkozó átvételi jegy** azonnal megküldetik, és már a legközelebbi huzásnál január **15-én tartandó huzáson egyedül játszik.**

(797 6—6) **LŐRY J.** Budapest, Bankház hatvani-utcza 17. sz.

Singerstrasse 15. zum gold. Reichsapfel **PSERHOFER J.** gyógyszerész **Bécsben.**

Vértisztitó-labdacs előbb egyetemes labdacsnak nevezettek, és ez utóbbi nevet megérdemli, mert már alig van betegség, melyben ezen labdacsok többszöri hatást ne gyakorolnak volna, számtalan betegségekben, hol más gyógyszer nem hatott, ezen labdacsok csodás hatásukat tették és a beteg tőle felgyógyult. 1 **dobozt 15 labdacsnak 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr.** (*Kevesebb egy tekercsnél nem küldetik.*) Küldemények a vidékre bérmentesitett pénzbeküldés vagy utánvét mellett.

Szamtalan köszönetiratok küldettek be hozzám, melyekből néhanyat nyilvánosságra hozok, csakhogy teljesen meggyőgyitott. Más szenvedők kéréseinek leszek 3 csomagot.

Mély tisztelettel

Alistádi, ev. pr. 11. 1878. *Wagner J.*

Csonoy, május 17-én 1874.

Tek. ur! Miután önnek „Vértisztitó labdacsa" nőmnek, ki több évig gyomorfájja és tagszaggatása szenvedett, mosogyak az eleinek adta vissza, hanem uj élje erőt kölcsönözött neki. Más szenvedők számára kérek meg 2 csomaggal a csodalabdacsról utánvét mellett.

Mély tisztelettel *Spiatek Blasius*

Rajek nov. 22. 1879.

Mily en tisztelt Pserhofer ur! Köszönettel szolok — mint több másnak, — kiknek az ön „Vértisztitó labdacsai" egészségemet adta vissza, legfeljebb köszönetemet irásaig nyilvánitani. Több betegségben segitettek az ön labdacsai ott, ahol más szer hiába volt. — Vértisztaságtól, gelitszkól gyomorgyengeség és gyomorgörcsök, szédelgés a több e féle betegségeknél. Teljes bizalommal kérek 12 tekercset küldeni.

Zwilling E.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgerinczbaj tagszaggatás, görcs, ideges fájdalmak, fejfájás, fülzúgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábizzadást, s az szállat kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szerrel van helyettesitve. Egy doboz ára 50 kr.

Chinai toilette szappan, a legkiválóbb szappangyártás terén. Használta után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

George Pate pektorale-ja, sok év óta elnyálkonodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok gyógyitásnak ellen legjobb és legkellemesebb szergyszerek általános elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Fiakerszpor, általános ismert jeles hatáser hurut, rekedtség, fojtókhös stb. ellen, 1 doboz 36 krajczár.

Tannonchinin hajkenőcs, Pserhofer J-től évek óta orvosok és hölgyek által valamennyi hajszesztől szerkészült a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállitott nagy szelencze 2 frt.

Lendtner testvérek hires tyúkszemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr, 3 darab 18 krajczár.

Élet essenczia (prágai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés mindennemű testi bajok ellen, kitűnő háziszer. Egy üvegcse 20 kr.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól végzett és szőrt sebek, mérges kelevények, a lábak régi, időszakonkint felnyiló kelési, makacs nátrykelések, fájó pokolvar, sebes és gyulladozott mell, megfagyott ujak kösvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 80 kr.

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megtisztitva a legkitűnőbb minőségű. Egy üveg 1 frt.

Egyetemes tisztitó só, Budrich A. W. cs. k. Kitűnő háziszer megszavart emésztés minden kivetkezményei, s. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbaj, arany dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mia Poko, valódi chinai (Pa-Ho-nak is nevezett, tetik.) fő-, arcz- és fogfájás ellen sok orvos ajánlta. Egy cseppel a homlokot bekenve, a fő-

Mindennemű francia különlegességek vagy raktárakban tartatnak, vagy kérésre gyorsan és olcsón eszközöltetnek. (788 9—12)

Főüzlet és központi iroda: **IV. váczi-utcza 14. sz.** „Peking városához"

Fiókok:

VI. kerület, kigyó-tér. „A theaterhez." — **VII. ker. király-utcza 17. sz.** a „Moszkva városhoz."

DIETRICH és GOTTSCHLIG

osz. es. kir. és magyar kir. udvari **thea- és rum-kereskedők Budapesten** ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktarából közvetlenül importált

Chinai Théát

787 10—10 (legujabb 1879—80-diki termés.)

Különösen:

		ottól frig			ottól frig
„Congo legfinomabb	fél kilója	2.—	3.—	Orosz karaván virágos thea fél kilója	6.50	12.—
Souchong „	„	3.—	5.—	Udvari thea-vegyiték „	„	12.—	—
Orosz családi thea „	„	3.—	4.—	Victoria thea vegyiték „	„	8.—	—
Fekete orosz karaván teha „	„	6.—	12.—	Király thea-vegyiték „	„	6.—	—
Fekete karaván virágos thea „	„	5.—	6.—	Moszkvai thea-vegyiték „	„	5.—	—
Pecco virágos thea legfinomabb „	„	4.—	6.—	Császár thea-vegyiték „	„	4.—	—
				Manharin thea-vegyiték „	„	3.—	—

Ugyanezen fajtak csomagokban és dézsu chinai szelencékben is kaphatók.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üv. barna (fél pint)	2 frt. 20 kr.	2 sz. kis üv. barna (fél mass.)	— frt. 40 kr.
1 sz. közép üv. barna (1 mezely)	1 frt 10 kr.	3 sz. nagy üv. barna (fél pint)	1 frt 30 kr.
1 sz. kis üveg thea (fél mass.)	— frt 56 kr.	3 sz. közép üv. barna (1 mass.)	— frt 60 kr.
2 sz. nagy üv. barna (fél pint)	1 frt 50 kr.	3 sz. kis üv. barna (fél mass.)	— frt. 30 kr.
2 sz. közép üv. barna (1 mass.)	— frt 75 kr.	4 sz. nagy üv. barna (1 pint)	1 frt 50 kr.

5 sz. nagy üveg barna (1 pint) 1 frt 20 kr.

Brasiliai-Rum

(birodalmi deposolt védjegyével.)

1 nagy butélia üvegestül (1 pint)	. . . . .	1 frt — kr.
1 kis „ „ (fél pint	. . . . .	— „ 55 „

Mindennemű külföldi italok, pezsgők, sherry, francia borok, czukorkák, sag, thea-ostromány, minden alaku és nagyságu thea-edények.

Alegyszerűbb próbamegrendelések is pontosan teljesittetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Kereskedőknek megfelelő engedmény — Kereskedőknek megfelelő engedmény

---

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál, Nagy-Kanizsán 1881.

3. szám. Nagy-Kanizsa, 1881. szerdán, január 19-én. VIII. évfolyam.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ujvárosház utcza. 513. szám.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmények: 5 hasábos petitsor egyszer 7 kr. többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI és GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TÖBB MÁS EGYLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Uj városház utcza 513. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el:

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nyilttér: Petitsora 10 kr.

A Balaton-szabályozás ügye.

(A siófoki értekezlet előtt.)

Illetékes kézből vettük a következő nagyérdeku czikket:

Alig van megye, mely a vizek rongálásaitól annyit szenvedne, mint Zala. A Dráva és Mura ezen két ragadozó vad folyó évenkint több száz holdakra terjedő termékeny földet szakgat el, és semmisít meg, ez által fogyasztja az adó alapot, csökkenti az adót és még is, midőn ezek országos gondozást igénylő folyóknak rombolásai miatt vidékek, és a megye feljajdult, sőt a törvényhozás körében is szó emeltetett, azon kenetteljes tanács nyujttatott orvoslásul, „ne hagyd el magadat, és megsegit az Isten!!!"

A Dráva és Mura után következik a Zala, Kerka, Váliczka, szélvizi csatorna, Kis-Komárom, Kögyár, Cserta; mindezeken felül a Balaton vizének levezetésére szolgáló Sió csatorna torkolatánál emberi és természeti törvények ellenére felállitott zuggó s ennek kezelésében következetesen gyakorolt szabályellenesség, annak folytán a Balaton viz tükrének a megállapitott vonalon felül egész **két méterig** terjedő emelkedése, ez által Zala, és Somogy megyében a Balaton környékén, és a vele kapcsolatos völgyekben mintegy 70.000 holdnyi területnek mocsárrá tétele, adó alóli felszabaditása, egyeseknek, úgy az államnak is roppant károsodása.

És mivel éppen a Balaton szabályozása, úgy az evvel összefüggésben lévő siófoki zuggó iránti tanácskozmányra a kormány-biztos folyó 26-ára hivta össze az érdekelteket Siófokra, időszerűnek tartom ezen kérdést éppen most kissé szellőztetni, tisztelettel kérem tehát a t. szerkesztőséget, igénytelen czikkemnek becses lapjában helyet juttatni sziveskedjék.

Mindenek előtt czélszerűnek látom, a Zala szabályozási társulat küldöttségének emlékiratát bemutatni, mely a következő:

A Zala folyó alsó szakaszának szabályozására alakult társulat saját kebeléből választott küldöttség által — támogatva Zala megye részéről a társulatnak fontos és életbe vágó kérelme előmozditására kinevezett küldöttség által — megyei alispán ur, mint a megyei küldöttség elnöke vezetése mellett, azon kérelmét nyujtotta be a közmunka és közlekedési miniszteriumhoz, miszerint a Balaton-ból kifolyó Sió vizének torkolatánál 1867-ik évben, csak öt évi kisérletre **felállitott és az illetőknek meghallgatása nélkül mai napig is, és pedig egy éppen nem érdekelt közegnek felügyelete alatt fenálló, azon felül még a kisérleti öt évre megállapitott szabályoknak is egészen figyelmen kivül hagyása mellett, sőt világosan azok ellenére kezelt zuggót** szonnal megszüntetni, a továbbiak iránti intézkedés tekintetéből pedig az érdekelt összes ártéri birtokosokat összehivni kegyeskedjék.

A szábályozási társulatnak a megyei küldöttség által benyujtott és melegen támogatott ezen kérelmére hosszasb idő eltelte után a miniszteriumtól érkezett leirat intézkedést helyez kilátásba, de csak azután, ha a nyilatkozatra felhivott felügyelő jelentését beterjesztette.

A társulat ügye ferde utra tereltnek látszik az által, hogy a kért intézkedés éppen azon közegnek jelentésétől tétetik függővé, melynek fennállása nem törvényszerű, melynek szabály ellenes eljárása egyedüli okozója egy nagy vidéket sujtó, 70.000 holdnyi rét, és legeltető területet megsemmisitő bajnak.

A Balaton vizének lecsapolásával a Zala folyó alsó szakaszának szabályozása semmi összefüggésben nem áll; de még is, miután a Balaton viztükrének magassága megállapitva lett; a szabályozási társulat kénytelen volt a Zala vizének esetét a Balaton vizének magasságához alkalmazkodva beosztani, a Zala folyónak szabályozását ezen alapon létesiteni. És éppen azért, mivel a Zala szabályozási munkálatoknak kiindulási pontja a Balaton vizének meghatározott magassága volt, a zuggó szabályellenes kezelése folytán a Balaton viz tükrének a meghatározott, és engedélyezett vonalon felül **hat egész hét** lábig is történt felemelése a Zala folyónak szabályozási munkálataira szerfelett károsan hatott, sőt mivel a zuggóval üzött visszaélés már évek óta tart, a Zala csatorna egészen eliszapoltatott, az ártér nagyobb része viz alatt áll, teljesen haszonvehetetlen, a szabályozási művek fenntartására szükséges munkálatok lehetetlenné váltak, a csatorna eltellett, és a szabályozásra forditott száz ezerek teljesen megsemmisültek.

És ezen nagy bajnak azon még nagyobb mérvű kihatása is van, hogy a Balatonnak környékén, és a Zala völgyben elárasztott és évek óta viz alatt tartott 70.000 holdnyi kaszáló és legeltető terjedelmes gazdaságoknak folytatásához szükséges alapul szolgalván, mindazon gazdaságok összes legeltetőjöknek és kaszálójoknak megsemmisülése folytán lehetetlenné váltak, rohamosan hanyatlanak, az államnak is nem csekély kárával szükebb körre szoritkozni kénytelenittetnek.

A haszonvehetetlenné vált területek utáni adónak leengedése az államra egyenes kár; az illetőkre pedig nem kielégitő orvoslás, mert mint érintetett — a kaszálóknak, legeltetőknek megsemmisülése ezeknél sokkal terjedelmesebb gazdaságoknak visszaesését, nagyobbszerü marha állománynak megszüntetését vonta maga után.

Az 1866-ik évi szeptember 3-án Balaton-Füreden, B. Fiáth Ferencz k. biztos urnak elnöklete alatt tartott gyülésnek szervezete olyan volt, mely a Balaton melléki vidéknek érdekeit nemcsak nem képviselte, hanem a gazdászat igényeit egészen mellőzve, kizárólag a hajózás könnyitése tekintetéből a magasabb vizállás kiszközlésére törekedett. Igazolja ezt Sömogy megyének kizárólag gazdászati tekinteteken alapult óvása, és a magasabb viztükör elleni tiltakozása, mely a nagyobb számban jelenvolt ellenkező érdekűek által sajnálatra méltólag leszavaztatott.

Mind ennek daczára a majorizáló ellenérdekűek sem határoztak magasabb vizállást, mint a megállapitott viz tükrén felül 12 hüvelknyit, miképpen lehetséges tehát az, hogy a Balaton viz tükre gyakrabban egész 6½ lábig is kelleten tul emelkedett, sőt most már éveken által állandóan több lábnyival magasabb, mint lennie szabad volna.

Gróf Mikó Imrének a fentebbi gyülés jegyzőkönyve és mellékletei alapján hozott határozata csak a 12 hüvelyknyi viz felésleget engedélyezi, de csak öt év kisérlet képpen, melynek letelte után az addigi tapasztalatoknak alapján uj intézkedéseknek kellett volna bekövetkezni.

Gróf Mikó Imrének határozata tagadásba veszi a szakértők által megállapitott azon tételt, miszerint a Balaton viztükrének megállapitott magasságban leendő fentartásához megkivántatik, hogy a Balaton vizéből a Sió csatornán másodperczenkint 317 köb lábnyi vizmennyiség folyjon ki.

A szakértői tételnek tagadásba vétele kellő alappal nem bir, azon felül lényeges hibául veendő az, hogy a nyári elpárolgás és a kifolyandó viz mennyiség mellett számitásba nem vétetett azon viztömeg, mely a Balaton egész környékén abba számos folyókból és patakokból beömlik, pedig mindezek figyelembe veendők annak meghatározásánál, mily mennyiségü viz ereszthető ki a Balatonból, hogy a kellő magasság folytonosan és egyenlően fentartassék. Ez annyival inkább szükséges, mert a szomoru tapasztalás igazolja, miszerint a Balaton viz tükre évek óta több lábnyival, időszakonkint egy egész ölnyivel is kelleténél magasabb.

Az 1867-iki october 10-én Székes-Fehérváron tartott értekezlet idei glenesen a 12 hüvelyknyi viz magasságot helyben hagyta; a zuggónak ujból leendő elkészitéséhez, vagy kijavitásához tervet, a zuggó kezeléséhez szabályokat alkottatni rendelt, s mind ezek foganatositás előtt az érdeklettekkel, úgy Zala, Somogy és Veszprém megyékkel, észrevételeik megtehetése végett közlendők lettek volna. E szerint ideiglenesen és az érdekeltség további intézkedésének bekövetkezéséig minden az 1866 szeptember 3-ik Füredi gyülekezet megállapodása szerint maradott.

Ezen gyülésnél Zalamegye képviselétére nézve megjegyeztetik, miszerint a megye nevében megjelenő tagok arra a megye által felkérve, nyilatkozat adásra jogositva nem voltak. — Keszthely város a Balaton ügyben legkevésbbé sem lévén érdekelve, a gyülésben részt sem vehetett; vagy ha ezek arra feljogosittattak, hasonló jog illette volna a Balaton melléki összes községeket.

Ezen gyüléseknek nyomatékos ellenmondások, és óvások daczára tett intézkedései mennyire ki nem elégitők, s azok mily ingatag állapotba juttatták az ügyet, kitetszik Zalamegye szolgabirájának a zsilip kezelési vizsgálatáról tett hivatalos jelentéséből, mely szerint a gyülés által létezőknek állitott viz magassági fix-pont nem létezik, sem a Balatonnál, sem a Sió csatornánál; a viznek leeresztése rendetlen, szabály ellenes, és a vizet kelleténél magasabbnak találta.

Mind ezek után kétséget sem szenved az, miszerint a Balaton lecsapolási ügy oly határozatlan állapotban, és csak ujabb intézkedésig fenhagyott ideiglenes szabályok alatt áll, s ezek is annyira figyelmen kivül hagyatnak, hogy a több oldalról feljajdulás méltán jogosultnak tartható, azoknak orvoslását állami érdek sürgősen követeli; annyival inkább, mert az eddigiekből kitünik, hogy a képzelt nagyobbszerű hajózás nem egyéb jámbor álmadozásnál, melynek létesitéséhez, állandó fentartásához a Balaton vize elégtelen; az e czélra tett eddigi kisérlet eredménye nem egyéb, mint a Balaton vidékén 70.000 holdnyi területnek viz alá jutása, az adó alapnak roppant nagy terjedelemben történt, s évről évre fokozódó fogyatkozása.

Szerfelett elhibázottnak, s a méltányossággal meg nem egyeztethetőnek tartjuk azt, hogy az eddigi főbb intézkedések a Balaton szabályozásra vonatkozólag egyedül az országos hajózási szempontból indultak ki azok a kellő vizmagasság folytonos fentartására irányoztattak, a nélkül, hogy az országos tekintet létesitésére országos alapból segély nyujtatott volna; sőt a zuggónak ujra épitése és fentartása a déli vasuti és a somogyi lecsapolási társulatoknak, tehát éppen azoknak terhére rovatott, kiknek minden költsége és törekvése oda irányul, s kiknek érdeke azt kivánja, hogy azon zuggó ne létezzék, a Balaton vize a meghatározott vonalon alól szállitassék. A különben is kivihetetlennek bizonyult hajózási országos szempontnál minden esetre fontosabb tekintet alá esik a Balaton magas vize által elboritott és haszontalanná lett 70.000 holdnyi területnek hasznositása, és ezzel közvetve azon 70.000 holddal kapcsolatos gazdaságok forgalmának jövedelmének emelése, az adó alapnak növelése és azért ujabban is, sürgősen kérjük: a Balaton magas vize által közvetlen a Balatonmelléken, úgy a kapcsolatos völgyekben is okozott vissza állapotokat és károkat szakértő által megvizsgáltatni, az összes érdekelteket közös tanácskozmányra összehivni, és e képpen alkalmat nyujtani, hogy az érdekeltek az 1871:39, 1870:34 t. cz. által megadott jogaikkal élve, saját költségeikkel saját bajukat saját belátásuk szerint a törvény értelmében orvosolhassák."

Ezen emlékirathoz részünkről igen keveset adhatunk.

A Zala alsó szakaszának szabályozására alakult társulat jogosan követelheti, hogy a Balaton vize az engedélyezett magasságon felül viszsza ne tartassék; mert a Balaton lévén a Zala folyó vizének az emésztője, ha a Balaton tükre 6—7 lábnyira meghatározott vonalon felül emelkedik, ez által a Zala vizének esetéből ugyanannyi elvonatik, a vizlefolyás akadályoztatik, pedig ezt az 1840:10 t. cz. tilalmazza.

Hasonlóul jogosan követeli a Balatonvidéki érdekeltség is, hogy az 1871:39 1879:34 t. cz. alapján társulattá alakulhasson, sorsa, és érdeke felett önmaga rendelkezhessék és pedig az idézett törvények által biztositott ártéri birtok arányában megjáró szavazási joggal, s ne kénytelenittessék arra, hogy az egész szabályozási ügy e törvény által kijelelt közegnek rendelkezése alól elvonatván, oly idegen hatalom kezére adassék, melyet törvény szerint az meg nem illet, annál kevésbbé illeti azon korlátlan rendelkezési jog, mely az érdeklettek teljes mellőzésével, sőt tiltakozásuk ellenére is a szabályozást eredeti rendeltetéséből kiforgatta, a korábbi évek örvendetes eredményét nagy részben megsemmisitette.

Bizalmi nyilatkozat.

Örömmel közöljük a következő sorokat, melyekkel a „Veszprém" volt szerkesztője Lévay Imre ur tüntettetett ki.

Főtisztelendő Lévay Imre urnak

helyben.

Főtisztelendőséged legujabb időben a „Veszprém" szerkesztőségétől visszalépett; — mi alulirottak, kik szerkesztői működését élénk figyelemmel kisértük, ez alkalmat felhasználva lelkiismeretünk sugalta elismerésel adózni elhatároztuk.

Onnek öt évi szerkesztői működése bebizonyitotta, hogy kellő tapintattal megtudta találni azon igazságos utat, melyen haladva a szépet és jót kiemelni, a rosszat és igaztalant pedig a journalistica hatalmas fegyverével legjobban büntetni lehet.

Ily módon teljesitett szerkesztői működés méltó megnyugvással töltheti el Főtisztelendőséged szivét, s ha fordultak is elő e lelki nyugalmat zavaró mozzanatok, legyen meggyőződve, hogy az igazak az ön által lobogtatott zászló árnyékában voltak és vannak.

Fogadja e nyilatkozatunkat szivélyesen és kérjük, őrizze meg számunkra szives jó indulatát.

Veszprém, 1881 januar 1-én.

Dunst Ferencz, polgármester,
Pöschl Károly, kir. tanácsos,
Bezeredy Miklós, püsp. és nagy prépost,
Dr. Palotay Ferencz, főtanfelügyelő,
Véghely Dezső, megyei főjegyző,
Kleczár Ferencz, szolgabiró,
Dr. Péczek Gyula, megyei főpénztárnok,
Fodor Gyula, ügyvéd,
Kopácsy Árpád, közp. árvapénztárnok,
Békássy Károly, országgyülési képv.,
Hertelendy Béla,
Ehen László, kir. törvényszéki aljegyző,
Androvics Imre, jár utbiztos,
Hencz Ödön,
Persaits Kristóf,
Balogh Dávid,
Németh Lajos,
Keglovics Mátyás,
Berosák Boldizsár,
Stally György, kir. tanfelügyelő,
Dr. Bezeredy Viktor, m. aljegyző,
Takács Adám, m. árvaszéki elnök,
Vida István, ellenőr,
Maróty Ferencz,
Dr. Kerényi Károly m. I. főorvos,
Ács Rudolf, m. levéltárnok,
Szőke Ignácz, ellenőr,
Mattok Kálmán, könyvvivő,
Ányos László földbirtokos,
Koller Sándor, törvényszéki jegyző,
Viz János, telekkönyvvezető,
Töttöy Mihály, m. árvaszéki ülnök,
Bohunitsky Ödön,
Reviczky Agoston, jószágkormányzó,
Harabásevszky Henrich, adófelügyelő,

Szefranz József, vezető számtiszt,
Püspök Mihály, k. számtiszt,
August Ferencz, kir. számtiszt,
Racskó Sándor,
Némethy Elek,
Pap Gyula, szolgabirósegéd,
Pethő József,
Szalay Mihály, theol. tanár,
Kovács Gyula,
Csch Alajos,
Rák János,
Horváth György,
Keserű Elek,
Vizner János,
Szeiberling Mátyás,
Kovács István,
Végh István,
Salli-Horváth Pál,
Körmendy József,
Szente Károly, gyógyszerész,
Köves Sámos, kir. törvényszéki biró,
Sioli Miklós,
Mórocza Zsigmond, ügyvéd,
Vargha Kristóf,
Dr. Sándorffy Miksa, m. járásorvos,
Devics József, kanonok,
Dr. Jánosik Sándor, ügyvéd,
Torma István, könyvvezető,
Szpránszky Ferencz, kanonok,
Vikár Lajos, városi főjegyző,
Acsády István, kir. mérnök,
Csolnoky István, kir. aljegyző,
Vargha Lajos kir. törvényszéki biró,
Tischler Sándor,
Pröder József, kir. tlkvezető,
Petkó Ignácz, kir. tlkvezető,
Soós Ignácz, kir. törvényszéki biró,
Végh Sándor, successor,
Szabó Lajos, praebendista,
Ferencz Károly, gyógyszerész,
Kisovics József, kanonok plébános,
Szalay Ferencz,
Meszés Polikárp, sz. fnczr. ald. és tanitó,
Rosos István, káplán,
Tamásko Antal sz. fnczr. zárdafőnök,
Herczeg Chrysolog, hitszónok,
Rozgyel Rescenz,
Bezerédy Iván,
Lakatos Lajos, nyug. plébános,
Késmárky József, törvényszéki elnök,
Karácsony János, kir. törvényszéki biró,
Berky Károly, kir. törvényszéki biró,
Bóday József, főszámvevő,
Vögronics Antal, kanonok,
Dr. Zánkay,
Zsoldos Boldizsár,
Csánk Béla,
Méhes Kálmán,
Balleg András,
Koller József,
Kenyeres Lajos,
Scherer István.

Helyi és megyei hirek.

— **A zala-egerszegi kir.** törvényszéknek elnöke, Ngs. Dr. Gyömörey Vincze ur f. hó 12-én foglalta el ezen uj állomását, mely alkalommal az ügyvédi kamara választmánya, s a helybeli ügyvédek egész kara nála teljes számban tisztelgett; uj állomásának elfoglalása alkalmából üdvözölte, — mit elnök ur a jogtudomány szinvonalán álló tudományosan művelt férfiu őszinteségével oly törvényes elvek s ezekhez mérendő eljárást kilátásba helyező beszéddel viszonozott, mely az egész ügyvédi karnak élénk éljenzésével fogadtatott. Délben az „Arany Bárányná" kedélyes társas ebéd volt, melyben a törvényszék tagjai, a járásbiróság, s a helybeli ügyvédek vettek részt.

— **Az izr. nőegylet közgyűlése.** A nagy-kanizsai izr. nőegylet e hó 16-án tartotta meg ez évi rendes közgyűlését a tagok tömeges és élénk részvéte mellett Elnöknő Weiss Samuné urhölgy meleg szavakkal üdvözli a megjelenteket, s köszönetet mondván azon élénk érdekeltségért, melylyel az egylet felvirágoztatása iránt viseltetnek, megnyitja a közgyűlést, első sorban is, a módositott alapszabályokra hivván fel a megjelent hölgyek figyelmét. — Olvastatván az évi jelentés, ugyszintén a zárszámadás, ezekbol a következőket emeljük ki. A mult évi bevételek voltak 2332 frt., 92 kr., — a kiadások pedig 2103 frt., 89 kr., ugy, hogy a pénztári maradvány 1880. decz. 31-én 129 frt 3 kr. Az egylet vagyona: készpénzben 1504 frt, 23 kr. mely kamatokra van leteve; 7 db. szőlőváltság. kötelezv. 700 frt. névértékben, és $^3/_4$ 1860. sorsjegy 200 frt. névértékben. — Továbbá arról is értesülünk, hogy az egyesület esküvők alkalmával eszközlött gyűjtésekből 295 frt 51 kr. felett rendelkezik, mely összegek azonban kizárólag helybeli szegény árvák kiházasitására fognak forditatni.

A közgyűlés helyeslő tudomásul vette a felolvasott évi jelentést, mely után az uj alapszabályok olvastattak fel, melynek pontjai a közgyűlés által egyhangulag elfogadtattak.

Az alapszabályok értelmében következett a választás, s miután elnök alelnök, pénztárnok, s az egész választmány eddigi bizalmi állásukról leköszöntek, a szavazó bizottság kezdette meg működését. Megválasztattak: Elnöknek Weiss Samuné; alelnöknek Blau Páline; pénztárnoknak Sommer Sándorné urhölgyek.

Választmányi tagok:

Gelsei Gutman Vilmosné, Blau Nándorné, Fassl H. né, Weiss Henrikné, Ollop Sámuné, Stern I. M. né, Rosenberg Izraelné, Weiser Józsefné, Dannenberg Jakabné, Dobrin Benóné Kartschmaroff Leoné, Klein Illésné, Leszner Henrikné, Gutmann Simonné, Bettelheim Samuné, Welisch Józsefné, Kohn Regina, Szukitsch Nándorné, Scherz Mórné, Ebenspanger Lipótné, Kaiser Sándorné, Löwinger Lajosné, Engländer Lajosné, Welicsh Vilmosné urhölgyek.

A buzgón működő jótékony nőegylet fáradozásai elismerést érdemelnek. Ha vesszük az évi csekély 2 frt. 40 krnyi járulékot, es hozzávetjük, hogy e tevékeny egylet hány anyának könnyeit szárítja fel, mennyi éhezőnek nyujt ételt, hány árvát iskoláztat és mennyi szegény gyermeket ruház, csak kivánnunk kell, hogy a derék vezetőség alatt, melynek buzgó és fáradságot nem kimélő feje a derék Weiss Samuné urhölgy, az egylet mentől jobban virágozzék s a jóleikű hölgyek kik oly szép czélra egyesültek, minél jobban követhessék nemes szivük vágyát. Az elnökkel együtt üdvözöljük az egész választmányt és kivánunk mentől több eredményt fáradozásához. —

— **Tiszti önsegélyző szövetkezet.** A nagy-kanizsai 1. öns. szöv. 1881. évi jan. hó 29-én d. u. 6 órakor Nagy-Kanizsán a polg. isk. helyiségében tartandja meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgatóságnak a lefolyt évről jelentése s a mérleg előterjesztése. 2. A felügyelő-bizottságnak az évi számadások és mérleg iránti jelentése. 3. A felügyelő-bizottság vizsgálata alapján az osztalék iránti határozat. 4. Az 1880. évi január 24-iki közgyűlés határozatához mérten a módositott alapszabályoknak bemutatása s azoknak jóváhagyása. 5. Az alapszabályok 15. §-a értelmében kilépő igazgatósági tagok, s. p. Győrfi János, Oszeszly Antal és Kántor Pál urak helyett ujak választása, vagy azok ismét megválasztása, ugyszinte 3 felügyelő bizottsági tag választása. 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesitésére 2 tagnak megbizatása. 7. Tisztviselők fizetésének megállapitása. 8. Netáni inditványok. Kelt N.-Kanizsán, 1880. jan. 11.

— **A nagy-kanizsai** fögymnásiumi ifjuság segély és zenegylete javára 1881. január 26-án Nagy-Kanizsán a „Szarvas" vendéglő nagytermében táncvigalommal egybekötött zártkörü hangversenyt rendez. A személy és karzatjegy 1 frt 50 kr. A kik netalán tévedésből meghivót nem kaptak volna, sziveskedjenek ez iránt a rendező bizottsághoz fordulni. — A hangverseny műsorozata a következő: 1. „Imadal" Erkel „Bank bán" czimü dalművéből. Előadja a fögymnasiumi énekkar. 2. „Cavatina," Verdi „Attila" czimü dalművéből. Előadja a fögymn. zenekar. 3. „Ábránd" fuvolára zongora kisérettel, „Lucrezia Borgia" czimü dalmü tételeiből összeállitá Briccialdi. Előadják Godina Lajos 8. és Fried Ödön 7. oszt. oszt. tanulók. 4. „Dal", Bariton-Solo és négyhangu énekkara Kunzétől. Előadja a fögymn. énekkar. 5. „Zrinyi Boldizsár", Illyés Bálinttól, szavalja Krób Pál 8. oszt. tanuló. 6. „Erdélyi emlék" Kováts Endrétől. Előadja a fögymn. zenekar. 7. „Magyar népdalok", átirta Varitszky Ferencz. Előadja a fögymn. énekkar. 8. „Kar" Weber „Préciosa" czimü dalművéből. Előadja a fögymn. ének- és zenekar. Mint minden évben, ugy ez évben is bizonyára a legsikerültebbek közé fog tartozni e vigalom, melyet a segély-egylet érdekében őszintén kivánunk is.

— **A nagy-kanizsai tornaegylet** a jövő héten fogja megtartani ez évi tisztujitó közgyűlését.

— **A legutóbbi** megyei közgazdasági bizottsági ülésen megalakittatott a fellebbezési küldöttség és a fegyelmi választmány. A fellebbezési küldöttség tagjai a következők: Elnök: Glavina Lajos főispán ur; alispán: Svastits Benó ur; főjegyző, árvaszéki elnök és tiszti ügyész urak. — Választottak: Szalacsy Farkas, Eperjessy Sándor rendes, Skublits István póttagok. — A főispán ur által kineveztettek: Árvay István, Molnár Elek rendes, — Thassy Miklós póttagok. — A fegyelmi választmány tagjai: Elnök: főispán ur, — alispán ur, — főjegyző ur — Skublits István, Nagy Károly, Sturm György, Radulovics Győző rendes, — Hátzky Kálmán, Krób Pál póttagok.

— **Táneczkoszorucska** Csáktornyán. A csáktornyai nőegylet alaptőkéjének gyarapitására 1881. jan. 24-én Csáktornyán a Hattyu száloda termében zártkörü táneczkoszorucskát rendez. Belépti dij, személyenkint 1 frt. Jegyek előreválthatók Göncz Lajos ur gyógyszertárában Csáktornyán.

— **A névmagyarositó társaság** küldöttségét Jókai Mór vezetése alatt e hó 19-én szerdán fogja fogadni a pénzügyminister. A küldöttség egy memorandumot fog a miniszternek átnyujtani, melyben a bélyeg illeték eltörlését kérik. A társaságnál még folyton jelentkeznek tót, lengyel és német nevü egyének.

—(**Hivatalos.**) A hivatalos lapban olvassuk: Az igazságügyi minisztor Gózony Sándor csáktornyai kir. járásbirósági segédtelekkönyvvezetőt ugyanoda telekkönyvezetővé nevezte ki.

— **Tudnivalók** mészárosok és marhakereskedők részére. Minthogy a keleti marhavész Horvát-Szlavonországban és a Horvát-Slavon határőrvidék területén megszünt, a földmüvelés, ipar és kereskedelmi miniszterium 376000 sz. a. kelt körrendeletével a szoros határzárt megszüntette, és megengedte 1, hogy a Horvát-Szlavonország területéről származó kérődző állatok és ezek nyers termékei a határszéli belépti állomásoknál ez 1874: t.-cz 3-ik szakaszában foglalt feltételek mellett az ország területére behozatatthassanak. 2. A Horvát-Szlavon határőrvidék területéről származó kérődzők és nyerstermékeknek behoz atalához azonban minden egyes esetben a miniszterium külön előleges engedélye kivántatik meg. Ilyen belépti állomások Baranyamegyére nézve, az északi átjáró dik, továbbá a páléi rév, a Dráva mentén.

— **Kévágó-Eörsön** közczélu táncestély tartatott január 9-én. E jól sikerült estélyről a következőket irja hekünk tiszt. levelezőnk, kinek levelét ez alkalommal csak kivonatban közölhetjük: „Mulatva használni! Jelszó es divat a mai napság! Példás harmoniában összeférve itt vallás és rangkülömbség nélkül áldozánk az ifjukor ártatlan örömeinek, — a közjónak és a korigényelte egyetértésnek. — Kis tánczestélyünk jövedelme a községi járdára van szánva. A szép sikerért és még nagyobb erkölcsi eredményért T. Horváth Sándor, ev. lelkész urnak és tek. Czigány Károly urnak kell elismeréssel adóznunk, a kik nemcsak nevüket kölcsönzék a vállalkozáshoz, — mint tisztelbeli elnök és pénztárnok, — de kik minden nemes és a közjót előmozditani hivatott ügynek lelkes bajnokai, s ezért megérdemlett népszerüségnek is örvendenek.. Legyen szabad e helyen elismerésünket nyilvánitani nőink és nejeiknek is, kik e tánczvigalmat megjelenésükkel megtisztelték. A helybeli honoratiorok közül itt voltak: — Sághváry, Czuppon, Poós, Mezriczky ügyvéd urak; a vidékről Csepely ügyvéd ur; — Marton László plébános ur, és Fischel ur a belépti dijat megküldötték — Elismerésünket szavazva még az ügyes rendezőségnek, felemlitjük, hogy a tiszta jövedelem körülbelül 30 frtnyi, a mely kezdetnek a főuteza járdájának helyreállitására egyelőre elegendő lesz.

— **Tánczkoszorucska** fog tartatni febr. 8-án a helybeli kasinóban. Ezérdekes kis mulatságok minden évben kiválóan szoktak sikerülni, s nem kételkedhetünk, hogy az idei estélyek is méltóan sorakoznak a sok és vig elődökhöz.

— **Lapunk mai vezérczikkének** illustrációjául szolgáljon a következő közlemény, melyet a „Veszprém" legutolsó számában olvasunk: "A Balaton áradása igen aggasztó. Vizállása jelenleg 143 cm. a szemponton felül; vagyis régi mérték szerint 4' 6", ennyivel áll a viz magasabban, mintsem szükséges és hasznos volna, ennyivel lépi tul a szabályos határát, 18 év óta jegyeztetnek a vizállások Siófokon és e 18 év óta még egyszer sem volt a vizállás ujévkor ily nagy, mint most; 1877. év elején, mikor kezdetét vette az áradás, 98 cm. volt; 1879. elején 87 cmt, és 1880 elején 137 cm. volt. Ilyformán rosz kilátásunk nyilik a jelen évre, mert minden valószinüség szerint tavaszig a viz nemhogy megapadna, hanem szokás szerint még sokatárad; 1877-ben áradt 45 1879-ben 112 cmt. és mult évben 29 cmt. Általában véve 18 év alatt csak egyszer történt meg azon csuda, hogy ujévtől junusig apadás állott be, ez is csak 5 cmtnyi csekélység volt 1874-ben; a többi 17 évben átlag véve az áradás 35 cmt. tesz.

— **Tárczaközlemény**ünk hely szüke miatt e számból kiszorultak. A terjedelmes vezérczikket, melyre t. olvasóinkat figyelmeztetjük, megszakitani nem lehetett.

— **Időjárásunk** semmi kivánni valót sem hágy fen. Kemény hideg és meglehetős hó, az eléhaladott téli évadnak teljesen megfelelő. — Már azt hittük, hogy cserbe hagy bennünket az idei tél, de ugy látszik, hogy még elég lesz belőle. A jégpálya már megnyilt, naponként igen sokan látogatják és üzik a nemes sportot. Kivánjuk, hogy váljék egészségükre.

— **A Főnclére** Pesti biztositó intézet a Budapesten váczi körut sarkán fekvő 506 □ öl tér fogatu nagysugáruti telket a fővárosi közmunka-tanácstól a miniszteri jóváhagyásnak ez utóbbi által történt fentartása mellett a közelmult napokban oly czélból vette meg, hogy azon egy palotaszerü bérházat még az idén épithessen.

Irodalom.

Az e rovat alatt felemlitett művek kaphatók és megrendelhetők Nagy-Kanizsán Fischel Fülöp könyvkereskedőnél.

— **Uj zeneművek.** Táborszky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent és beküldetett hozzánk: „Schweizerhaus rendes-vous" zongorára szerzé Fahrbach Fülöp. — Továbbá megjelent Pirnitzer Ferenczuél „Les Inséparables" zongorára szerzé Deutsch Villi; „Sprechen Sie mit mama" ugyanattól.

KÖZGAZDASÁG.

Bromus Inermis.

Hogy a rozsnok-nem e faja könnyebb vegyületü meleg, száraz talajon otthonos és a magas foku nyári hőnek s hosszu szárazságnak sikeresen ellentáll, Mágócson (Csongrádmegyében), hol e növény honunkban először lett a szántóföldre átültetve, évtizedek óta constatált tény.

Az árva rozsnoknak fellaroláját és terjesztését mezőinkben mindenekelőtt az indokolja, hogy e növény nem idegen klimának olyan sarja, mely magyar földön még acclimatisatióra szorulna, hanem mint honi virágunk szerencsés lelencze érvényesiti hivatását évtizedek óta mint takarmánynövényeink egyik legfontosabbika.

Ugyanis a legtartóssabb szálynak ellentálló szivósságán kivül, ajánlja magát a Bromus inermis azzal, hogy zölden és szárritva, jászolból és legelőn mindenféle jószág nagyon szereti; hogy magasra nyuló szárával és nagy széles leveleivel a kasza alatt gazdagon fizet. Mágócson volt eset, hogy egy vágásra 30 mázsa szénát adott 1200 □ölről; tehát annyit, mint ugyanott a luczerna három vágásra szokott adni, e mellett erős tövesedésével és számos évekre kiható tartósságával mint legelőfű is rendkivül jutalmazó. Mágócson egy hold ilyen legelő eltart tizenkét juhot, vagy pedig ott tábla, mely már 13 év óta szolgált, előbb mint kaszáló, utóbb mint legelő; nagy előnye továbbá e fűnek még a luczerna felett is az, hogy termő- s altalajnak sem természetére, sem humusztartalmára nem oly követelő; és álló helye számára messze sem kiván oly költséges és gondos előkészitést, mint ez utóbbi; végre hogy termesztésnek sikere az által is biztosabb, hogy nincsen olyan veszélyes ellensége, minő a luczernánál például az aranyka; sőt vegyesen vetve luczernával, ha e veszélyes élősdit egészen nem öllheti is, terjedését legalább bizonyos határig gátolja.

Lehetőleg korán tavasszal tavaszi kalászos növényre szokták vetni, tavaszi buzára, árpára, zabra, mivel igy a földet kihasználhatják, mintha a fűmagot tisztán vetnék el, miután az első évben a rozsnok ugy sem kaszálható, és legeltetni sem tanácsos, nehogy a legelő marha lábával a gyenge növénynek földszinén elterülő gyökereit kivágja. — Lehet a rozsnokot őszszel is vetni, sőt sok tekintetben az őszi vetés (novemberben) sikeresebb. Rendesen őszi buzára vetik.

A fűmagot a felszántott, elboronált földre kézzel szórva vetik, figyelemmel arra, hogy egy kis szélben történhessék a vetés, azon okból, mert a fűmag könnyüségénél fogva csendes időben csómosan hull a földre. Ha pedig kedvező mérsékelt szél fúj, akkor szél alá kedv szerint terithető a földre.

Ha ez megtörtént, akkor nyomban a sorvető géppel a kalászos növényt vetik ugyanazon földbe; igy a sorvető géppel az előbb elvetett fűmag a földbe könnyedén bele boronáltatik; magától értetik, hogy még a sorvetés után a föld tövis boronával elsimitandó.

Ha az árva-rozsnok luczernával vegyest vettetik, előbb a kalászos növényt (ha t. i. a luczerna felülvetésnek történik) azután a fűmagot, és utoljára a luczernát vetik a fentebbi módon sorvetővel. Ha pedig felülvetés nélkül teszik, akkor először a fűmagot be boronálván kora tavaszszal, ennek kikelése után a luczernát reá sorozzák.

A luczernával való vegyes vetésnek az az előnye van, hogy az aranka terjedést meglehetősen akadályozza. Nem gátolja ugyan meg az aranka pusztitását, de elterjedését lassitja; az arankafolton a luczerna helyett ott marad érintetlenül a fű, s ha idővel 4—5 év mulva a luczerna akár az aranka pusztitása, akár a föld tulajdonsága miatt kivesz — vagy tuléli magát, a fű még ezután is sok évekén át diadalmasan ott marad, s a legjobb, legkitünőbb kaszálóval fizet.

Annyi sok évi tapasztalás után mondható, hogy ilyen keverve vetett fűmagvas kaszálónál nagyobbszerü, a luczernarozsnok takarmánynál tápdúsabb nem létezik.

A rozsnokmagból egy 1200□ öles holdba kell 25—30 kilo, luczernával vegyest 18—20 kilo. Megterem ott; a hol a luczerna, de ott is, hol a luczerna már nem diszlik. Egyáltalában nem követelő növény, nem is éli ugy ki a talajt, mint a luczerna. Szereti a könnyü homok vegyületü, a kissé szikes kötött földet egyaránt, és a mi földolog, hogy 12—15 évig is teljes erőben diszlik.

Kaszálása akkor legczélszerűbb, midőn zabját (kalászát) kihányta virágzás előtt. — Egy kaszálásra ad annyi szénát, mennyit a luczerna 3—4 kaszálás után. — Táptartalomra a luczernát sokszorosan felülmulja. A jószág igen szereti.

Ha netalán a rozsnok nagy szárazság vagy más tényezők miatt ritkán kelne ki, akkor az első vágást akkor kell tenni, midőn már magjából egy keveset elrepitett, igy önmagát megbokrositja. — Különben ha magba hagyjuk is menni, azért megtartja értékét.

Ekként hangzik a mágócsi tapasztalatok alapján szerzett információ és noha a mágócsi termőföld nagyobb részben nemcsak könnyü és meleg de egyszersmind televénytartalomban épen nem szegény fekete talaj is, mégis a történt kisérletek bizonyitják és ezek alapján nyilatkozik 1876-ik évi márczius 14-én az országos gazdasági egyesület földmivelési szakosztályban tartott felette érdekes előadásban hazánk első gazdái egyike Tanárky Gyula ur, hogy az árva rozsnok háromféle homokba, sőt egyenesen futóhomokba vetve, nem tagadá felette értékes tulajdonait.

Azon pártatlan nehéz helyzetben, melybe a magyar gazdát aszályos éghajlata a mostoraége takarmány termesztéssel szoritja; midőn az egész növényország ezernyi fajai közül csak egynéhányt ismér, melyek közül előtte e tekintetben az adott viszonyokhoz mért választás nyitva áll, megérdemli a fűtélek eme kiváló faja, hogy általánosan elfogadtassék és haszonhajtó képessége televényben kevésbé gazdag könnyü talajokon, sőt egyenesen sárga és futóhomokon is beható kisérletek tárgyává tétessék.

Ilynemű növény magvak valódi minőségben Frommer A. Herman magkereskedésében Budapesten, Károlykörut 9 szám, kaphatók. Ezen czég tavaszi képes árjegyzékei s megjelent, és kivánatra ingyen megküldetik. —

CSARNOK.

Egy forradalmár.

Néhány hónappal a párisi juliusi felkelés után az 1849-iki év elején Proudhon a következő mondatot irta le: „Képzeljétek, hogy Franczia ország centrumában 50 kilometernyire a föld alatt 100 millio köbméternyi puskapor rakás fekszik; hogy a socialismus tartja a kanócot, mely a szikrát beledobni képes és el van határozva, magát inkább a levegőbe röpittetni, minthogy visszafelé hagyja menni a forradalmat."

Ezen szavak az 1871-iki év tavaszán véres-megerősitést találtak a commune-által, és — még maig is igazak. A francia társadalom, ugy látszik, még mindig alá van ásva. Nagy tömegekben fekszik a föld alatt, a melyen áll, felhalmozva a forradalmi gyúanyag. A drótok, melyeknek a gyujtó szikrát vezetniök kell, körülfogják az országot, sürü, nagyobbrészt láthatatlan hálóval. Talán egészen váratlanul uj explosio fog történni. Hiszen kiválóan Franczia országban nem kevés az a férfiu, kik a forradalmat, ugyszólván mesterséggé tették és életük egyetlen feladatának tekintik bármily kormányformát a legerőszakosabb eszközökkel lerontani, hogy azt megdöntsék.

A megsemmisités ily genie-je ezen év első napján zárta le örök álomra bágyadt szemeit. Blanqui Ágost 76 éves korában Párisban halt meg egy barátjának házában a boulevard des Italiennes 25 számú házának 5-ik emeletén. A társadalmi és politikai statusquo leghatározottabb védői, az ujitások legbuzgóbb ellensége is kell, hogy részvétet érezzenek, ha visszapillantást vetnek azon életre, melyet Blanqui 22-ik éves kora óta viselt, a mikor legelőször vett részt egy felkelésben és a torlaszon sebet kapott. Ez életnek többet, mint felét börtön falak mögött töltötte, vagy ha a kegyetlen fogság testi erejét nagyon is megtámadta, börtönkórházakban. Alig helyeztetett szabadságba, akár amnestia, akár győzedelmes forradalom következtében, mindig ismét azonnal visszatért az ő foglalkozásához, mint összeesküvő, mindig ujból megragadtatott és mindig ujból más börtönbe kellett vennie utját. Bizonyosan saját vétke volt, hogy oly isznyatos sors találta őt. Hiszen első kisérlete eredménytelensége után, a mely szerint nézeteinek megfelelőleg forradalmi uton akarta a franczia társadalmat reformálni, csak puskáját kellett volna eltörnie és csendes polgárrá lennie, ugy mint nem kevés vérű, az évek folytán szinét egészen elvesztette és a helyett, az időközönként hatalmon levő kormánynak liberiáját vette fel. Ez azonban ellene volt Blanqui jellemének. Ő következetes volt és maradt vén koráig. Mivel testo oly ügyetlenül volt lett hogy csak fáradsággal volt képes magát a szószéken fentartani, hangja pedig oly gyönge, hogy alig lehetett meghallani, legalább az egy hónappal ez előtt általa alapitott lapban akart elvtársaihoz szólani és az Isten és minden ur iránti régi gyűlöletének „Ni Dieu ni Maitre" czimü lapjában kifejezést adni.

Ezen következetességben volt valami tiszteletet parancsoló, bármennyire is sajnálni kell, hogy Blanqui, azon hitből kiindulva, hogy a mai társadalommal előbb tökéletes tabula rasát kell csinálni, mi előtt annak helyén az általa álmodott igazságosabb és boldogabbnak épülete felemeltethetnék vas akarat erejét, tagadhatatlan szellemi tehetségeit és tanulmány által szerzett ismereteit kizárólag e socialis pusztitás munkájának szentelte. Taschereau az ő „Revue retrospective" czimü folyóiratában 1848-ban megkisérlette ugyan állitólag Lajos Fülöp cabinetjében talált iratok közlése által Blanqui becsületességet gyanusitani, mivel ezek részletes demuntiátiókat tartalmaztak, melyeket más forrásra visszavezetni nem birtak; sőt a lovagias Barbes megesalni hagyta magát ezek által és megvetőleg fordult el előbbi összeesküvő társától, ugy látszik még is, hogy akkor csak valami ügyes rendőri intriguáról volt szó, abból a czélból gondolva ki, hogy a társadalmi rend ellenségeinek soraiban szakadást idézzenek elő. Később senki sem hitt ezen vádban többé és egész haláláig Blanqui kiváló állást foglalt el elvtársai között. Ha ő, mint a hasonlóan szerencsétlen Silvio Pellico egy könyvet hagyott volna hátra: „Le mie prigioni", még sokkal gazdagabb lett volna idegrázkodtató rajzoktól, hajmeresztő episódokban és tanonytató részletekben, mint amaz. A legszomorúbb fejezetek egyike kétségen kivül azon fogságnak leirása lett volna, melyet Blanqui egy ideig a Fort Taure-ban elviselni kénytelen volt.

Igen megtámadva a Páris ostromlása alatti fáradalmaktól és nélkülözésektől, az 1871. év márczius első napjaiban elhagyta Párist, és Bretenoux-ban lakó nővérében vonult vissza. Alig érkezett oda, ágyba kellett feküdnie heves torokgyuladás miatt. Márcz. 17-én d. u. tehát a commune-felkelés kitörése előtt egy nappal a köztársaság procuratorának parancsára szenvedő állapota daczára a zsandároktól ágyból felkelésre kényszeritettetett és több foknyi hideg daczára Figeac-ba hurczoltatott. Itt három napig maradt egy hideg szobába zárva. Márcz. 20-án tovább vitetett Cahors-ig. Csak május 15-én hozatott ki a börtönből és öt zsandárnak adatott át, kiknek kettője között vasuton észak felé dirigáltatott. Maj. 23-án fárasztó utazás után Morlaix-ba érkeztek. Egy kocsi a foglyot azonnal a hét kilom. távolnyira fekvő Atlanti tenger partjára vitte. Éjfél után egy órakor érzékeny hideg mellett a zsandárok a fogolylyal együtt a csolnakba szálltak. Két órai utazás után a csolnak egy sötét tömeg lábához ért, a mely kisértetiesen emelkedett ki a hullámokból. Ez vala a Tourau erőd.

(Vége köv.)

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület értesitője.

Jegyzőkönyve

a zala-megyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegen 1880-ik évi december hó 6-án s folytatva tartott rendes közgyűlésének.

Jelenlevők:

Árvay István ügyvezető elnök, Méltóságos Glavina Lajos Zalamegye főispánja, Mgos. Zalaléri Horváth Mór kir. kamarás, Ngs. Frankovics Károly cs. kir. nyug. őrnagy, Gyömörey Gáspár, Nagy Károly, Háczky Kálmán, Skublits Jenő, Svastits Benó, Trsztyánszky Lajos, Skublics László, Szekeres József, Sélley László, Farkas Dávid, Dr. Czinder István, Isoó Alajos, Szigethy Antal, egyesületi tagok, ez utóbb nevezett ugy is, mint jegyző.

Árvay István ügyvezető elnök ur üdvözölvén a megjelent tagokat, előadá: ugy hiszi, miszerint azon kitörő lelkes fogadtatásból, melylyel Méltóságos Glavina Lajos urat e teremben megjelenésekor a tisztelt tagok üdvözölték, constatálhatja, hogy a Zalamegyei gazdasági egyesület legbensőbb örömmel fogadta, hogy Glavina Lajos ur megyénk hazafiui érdemekben díszlő férfia, a megyei gazdasági egyesületnek egyik legbuzgóbb alapitója, s létesülése óta nemcsak szellemi működésének vezére, de mindenkor fáradhatlan tevékeny munkás tagja, s jelenleg is az egyesületnek elnöke, neveztetett ki ő és. és Apostoli királyi Felsége által Zalamegye főispánjává, s a közgyűlés e feletti örömérzelmét elnöki minőségben tolmácsolhatja, valamint a közgyűlés legőszintébb köszönetét is kifejezheti Ő méltóságának az iránt, hogy a főispáni méltóságba Zalamegye mai napon tartott közgyűlésében lett beigtatásával s főispáni működése megkezdésével kapcsolatos több oldalu elfoglaltsága mellett is a Zalamegyei gazdasági egyesületet jelen közgyűlésére lett megjelenésével — mint az egyesület hű munkás tagja — szerencséltetni méltóztatott: — ily érzelmekkel üdvözölve Ő méltóságát, s örömmel üdvözölve a szép számmal megje ent tagokat is, a közgyűlést megnyitottnak nyilvánitotta.

Miután a közgyűlés ügyvezető elnök ur által előadatottakat általános helyeslésével magáévá tette-s mint a közgyűlés határozatát ő méltósága iránti legigazabb tisztelete s dús polgári érdemei elismerésének maradandó emlékéül jegyzőkönyvbe iktattatni határozta; — a következő tárgyak vétettek tanácskozás alá és intéztettek el.

128/270—1880.

Az 1881 ik évi majus hó 1. 2. 3-ik napjain Zala-Egerszegen gépkiállitás, szántás és ekeverseny, s cselédjutalmazás rendezéséről.

Az 1880-ik évi szeptember hó 6-án tartott közgyűlés 93/165—1880 szám alatt hozott végzéssel kiküldött kiállitási bizottság bemutatván jelentése kiséretében a gépkiállitás, szántás és ekeverseny s cselédjutalmazás szabályzata javaslatát s az tüzetes tanácskozás alá vétetvén, s annak alapján a következő határozat hozatott:

A zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egerszegen 1881-ik évi május hó 1 ső, 2-ik s 3-ik napjain.

Mezőgazdasági gépkiállitást-, szántás- és ekeverseny-t, s cselédjutalmazást rendez a következő szabályzatok szerint.

Gépkiállitás.

I. osztály.

Kiállithatók ugy Magyarországban s társországaiban mint a külföldön készitett földmivelési eszközök, s a gőzerőre készült gépek kizárásával főkép oly gépek, melyek különösen kisebb gazdaságokban előnyösen használhatók: u. m.

1. Járgányos és kézi cséplőgépek. —
2. Szóró, magtisztitó és választó rostók (trieurok).
3. Sorba és szórva vető gépek.
4. Fel- és altalajekék, kapálók, töltögetők.
5. Rögtörők, boronák, hengerek.
6. Morzsolók, darálók, zuzók, szecska- és répavágók, (járgányra és kézi erőre).
7. Egyéb gazdasági és kertészeti kézi eszközök és gépek.
8. Mezőgazdászattal szoros összefüggésben álló szijgyártó, kötélgyártó, bodnár és kovács iparczikkek.

II. osztály.

A gépgyáros kivánatára nagyobb gazdasági és gőzgépek is kiállithatók, de az I. osztálybeliekkel versenyre nem bocsájtatnak.

III. osztály.

Kiállithatók és a kitüzött egyetlen dijért versenyezhetnek járgányos és gőzerőt lóher cséplő gépek.

A kiállitandó tárgyak azok megjelölésével és ausztriai értékben számitott árával 1881-ik évi april. hó 1-ig bezárólag irásban a „Zala megyei gazdasági egyesülethez Zala-Egerszegen" czimezve bejelentendők; — 1881-ik évi april. 20-ig pedig bérmentett szállitással a Déli vaspálya z. szt.ivánt állomására állitandók, — ahonnan azok az egyesület költségén a kiállitás szinhelyére szállittatnak.

A egyesület csupán s kizárólag az 1881. évi april. 20-ig bezárólag a zala-szentiváni vasuti állomásra bármentesen megérkezett kiállitandó tárgyaknak innét a kiállitás szinhelyére szállitását teljesiti saját költségén, — a kiállitás helyéről az elszállitási s mindennemü vasuti szállitási vitelbérek s minden egyéb költségek a kiállitót terhelik; a bérmentetlenül érkezendő tárgyak ki nem váltatnak, — a gyáros, ügynökök, kezelő személyzet, s kiállitó elhelyezéséről, ellátásáról az egyesület semmi nemü felelősséget nem vállal. —

A gépekkel, kiállitandó eszközökkel a biráló bizottság és közönség előtt gyakorlati kisérlet tétetik, és e végre minden versenyző gép és eszköz számára kellő tér és feldolgozandó anyag — melyet az egyesület szolgáltat — osztatik ki, — és a II-ik és III-ik osztálybeli gépek működtetésére szükséges mozgonyról, tüzelő anyagról, a járgányos gépek ugy az ekék versenykisérleteihez a vonós marhákról az egyesület dijtalanul gondoskodik.

Egy gyárosnak egy csoportba tartozó gépei közül csak egy, a mely a rendszert képviseli, és általa kijelöltetik, versenyezhet, minden csoport alosztályokra oszlik, melyek külön versenyeznek, és a következők:

1. járgányos cséplőgépek,
2. kézi cséplőgépek,
3. rostók,
4. trieurők,
5. sor-vetőgépek,
6. szórva-vetőgépek,
7. egyes faltalaj-ekék,
8. kettős feltalaj-ekék,
9. hármas feltalaj-ekék,
10. mélyitő-ekék,
14. túró-ekék,
12. kapáló-ekék,
13. töltögető-ekék,
14. rögtörők,
15. boronák,
16. hengerek,
17—18. morzsolók, járgánnyal
19—20. darálók,
21—22. zuzók, és
23—24. répavágók,
25—26. szecskavágók. kézi erőre.
27. gazdasági és kertészeti kézi eszközök.
28. mezőgazdászati — kovács, bognár, szijgyártó, kötélgyártó iparczikkek. —

A versenyzők sorrendjét sorshuzás állapitja meg, a gépek s kiállitott egyébb tárgyak a verseny befejezte előtt el nem vihetők, különben birálat és dijjazás alá nem jöhetnek.

A biráló bizottság 3 szakra oszlik, az egyik az 1. osztály 1. 2. 6, — a másik az I. osztály 3. 4. 5., — csoportjai, a harmadik az 1. osztály 7. 8. csoportja, ugy a III. osztály gőjjei birálatára. Mindegyik szakosztály az egyesület közgyűlése által az egyesület tagjai sorából választott öt tagból áll, a kik mindnyájan egyenlő szavazattal birnak. A netán meg nem jelenő tag helyett az illető biráló szakosztály elnöke a hely szinén jelenlevő egyesületi tagok sorából, s ilyenek hiányában a közönség köréből felkért helyettessel a bizottságot kiegészíti. — A részletes birálat után, a 3 szakosztály az egyesület elnöke elnöklete alatt együttes zárt ülést tart, melyen a versenyek eredménye felett s a dijjak iránt határoz. —

Birálati szempontok: — ide nem értve a fel- és altalaj-ekéket, a melyeknél a szántásversenyre és ekeversenyre előirt kivántatóságok és birálati szempontok veendők számitásba.

1. a gép ára,
2. szerkezete,
3. munkaminősége,
4. munkamennyisége,
5. a kivántató vonó és kézi erő nagysága s tekintőleg a III. osztálybani gőzgépeknél a szükséges tüzelő anyag mennyisége is.

E birálati szempontok megállapitása számokban történik, mindegyik szempont fokozatai felvételére 20 szám adatik, a melyek szerint az érdem osztályozás történik. A legkedvezőbb szám összeget nyert gépek a nyertesek.

Szántás verseny.

1-ör. A szántás versenyben részt vehet minden Zala megyei gazda, akár személyesen, akár cselédje által, ló vagy ökör fogattal.

2-or. A versenyzők 1881. évi aprilis hó 25-ig a „Zala megyei gazdasági egyesületnek Zala-Egerszegen" czimezve irásban bejelentendők. a bejelentésben előadandó a személyesen versenyző gazda vagy a versenyző cseléd, s ennek gazdája kereszt és vezeték neve, lakhelye, — s hogy a verseny mily ekével mely gépész vagy iparos készitményével s ló vagy ökör fogattal történik.

3-or. Az ökörfogatok a lófogatoktól elkülönitve működtetnek.

4-er. A versenytér egyenlő kisebb részletekre fog felosztatni, a melyek folyó számokkal jelöltetnek meg, — s a versenyzőknek sorshuzás utján mutattatnak ki; — a kimutatandó tér két végén védő barázda fog huzatni, melyen tul a földet felhasogatni nem szabad.

5-ör. A szántás megkezdése előtt a biráló bizottság az ekék összeállitását megvizsgálja, s a versenyzőket munkába állitja.

6-or. Minden versenyző, a tett első forduláson tartozik a biráló bizottságot bevárni, hogy az a barázda egyenességét szélességét és tisztaságát megitélhesse s csak annak engedélye után indulhat tovább és végezheti be a néki kijelölt munkát.

7-er. A szántás mélysége 16 czentimeter (6 hüvelyk) szélessége 21—24 centimeter (8—9 hüvelyk). A kellő mérték megtartása végett az eke netán szükséges megigazitása az első forduló után megengedtetik.

8-or A verseny csak a munkaminőségre terjed ki, igy az idő, mely alatt a szántás befejeztetik, tekintetbe nem vétetik.

9-er. A munka folyama alatt az ostor és a szokásos biztató szólitgatás használata megengedtetik ugyan, de a csattogtatás, járma, kiáltozás szigoruan tiltatik.

10-er. A versenyzők tartoznak a versenytérről — különbeni kizárás alatt — ezen szabályokat megtartani, s magukat a biráló bizottságnak alárendelni.

11-er. A verseny és birálatt árgyát a következő szempontok képezik, a melyek fokozatai kifejezésére a következő számok adatnak az érdem osztályozás végett: —

az eke helyes összeállitása	3
a szántandó földnek egyenes kibarázdálása	6
a két első barázda helyes összevetése (hátba szántás) megbirálására	9
a barázda és forgatás egyenletessége	6
a föld tiszta levágása a barázda oldalán és fenekén	6
a földnek tökéletes megforditása és fektetése	9
a kellő mélység és szélesség helyes aránya eltalálása	6
az utolsó barázdának tökéletes és tiszta kiszántása	6
a földnek tiszta meghagyása a védő barázdán tul	3
az egész munkának összhangzó kivitele	15
összesen	69.

A legnagyobb számu összeg az első dijat nyeri, az utánna következő a másodikat és igy tovább; — a legkisebb szám összeg, mely dijat nyerhet 46. s ezen alul a dij kiadatni nem fog. Egyforma számoknál a dij elnyerése sorshuzás utján döntetik el, — a kihuzott a nagyobb dijat a másik a sorrendben következőket kapja.

Ekeverseny.

Az ekeversenyben részt vehet Magyarországi s társországaibeli ugy külföldi minden gyáros és iparos bármely szerkezetü egyes-kettős hármas vasu ékkel, akár gyárilag, akár kézi munkával állittatott elő, ha csak az saját készitménye és a „Gépkiállitás" fenti szabályzatai megtartása mellett kiállitva lett.

A biráló bizottság és közönség előtt a versenyre bejelentett ekékkel gyakorlati kisérlet tétetik, mi végből minden versenyző eke részére sorshuzás utján kellő tér és fogat adatik használatára. A versenyző eke tulajdonos azonban saját vagy bérlet fogatát is használhatja.

Egy gyáros vagy iparos egynemü ekéi közül csak egyet, a mely a rendszert képviseli, s a tulajdonos által kijelöltetik — versenyezhet, mi iránt — ha kérdés merül fel — a biráló bizottság feltétlenül határoz.

A verseny megkezdése előtt szabadságában áll az eke tulajdonosnak a fogat vezetőjét az eke kezelésére beoktatni, az első forduláson tán a hiányos kezelésre figyelmeztetni, a szükséges igazitásokat megtenni. Azontul a munkát félbeszakitani nem lehet.

Az ekeverseny czélja lévén bemutatni meghatározni azon ekét, a melylyel a szántás versenynél a 12. pont alatt kijelölt kivántatóságok szerinti legjobb munkát végezni lehet, az ekeverseny birálatánál is ugyan azon szempontok veendők tekintetbe az ott adott érdem számokkal, azon felül birálati szempont: az eke vonására szükséges vonó erő, — továbbá az általa jól végezhető legmélyebb szántás is, azért a szántás versenyre megállapitott érdem számokhoz az elért mélység hüvelyk számai is hozzá adatnak a vonásra szükségelt erő értékének kifejezésével pedig a mélység hüvelyk számaival elosztott mázsa számok összehasonlittatván a legkisebb vonó erőt igénylő eke kapja a legnagyobb érdem számot 15-öt, — az utánna következő minden félmázsa, vagy annál kevesebb különbözetnek megfelő egygyel kevesebb érték számot kap.

Cselédjutalmazás.

A cseléd jutalmazásra pályázhat:

Zalamegye területén bárhol szolgálatban álló gazdasági férfi cseléd.

megkivántató kellékek:

1. feddhetlen előélet
2. szolgálati szakismeret, vagyis ügyesség; — folytonos józan, szorgalmas magaviselet;
3. a gazda iránti tisztelet, engedelmesség, hűség;
4. Ugyan egy gazdánál a fenti kivántatóságok mellett szakadatlanul eltöltött legkevesebb szolgálati tiz év.

Ezen 1—5 pont alatti kellékek a gazda, — azonfelül az 1 és 4 pont alattiak a a községi elöljáróság bizonyitványával igazolandók.

A pályázati irásbeli felszerelt kérvények a cselédkönyv hozzá csatolásával 1881. évi april hó 25-ig bezárólag a Zalamegyei gazdasági egyesülethez Zala-Egerszegen" czimezve beküldendők.

A dij odaitélését a biráló bizottság 4-ik szakosztálya teljesiti, a mely az egyesület elnökéből s a közgyűlés által az egyesület tagjai sorából választott 4 tagból áll; a netán meg nem jelenők helyett a bizottság magát az egyesület tagjaiból esetleg a közönség köréből kiegészíti.

Dijak.

A „Gépkiállitás" I. osztályában: az 1—28 alosztályok mindegyikére egy első rendü dicsérő oklevél,

egy másodrendü dicsérő oklevél III. osztályában „t. i. a lóher cséplő gépre egyetlen dij:"

„első rendü dicsérő oklevél annak megcsillitésével, hogy egyetlen dij gyanánt tüzeteit ki."

A „szántásversenynél.

két első rendü dij, mindégyik 1 drb. 20 frankos arany;

négy másodrendü dij: mindegyik egy drb. 10 frankos arany;

hat harmadrendü dij; mindegyik két drb. ezüst forintos.

„Ekeversenynél."

Egy elsőrendü dicsérő oklevél;

két másodrendü dicsérő oklevél.

Kovácsok, a kik által készitett ekével a szántás-versenyben részt vevő dijt nyert, dicsérő oklevéllel jutalmaztatnak.

Cselédjutalmazásnál

Egy elsőrendü dij:	40 frt.
Két másodrendü dij:	25 frt.
Négy harmadrendü dij:	15 frt.

Gépvásárlás

A kitüntetett gépekből a gazdasági egyesület 1500 frt összeg erejéig vásárol a czélból, hogy azok a kir. kormány engedélye mellett rendezendő kisorsolás utján, vagy ha a megyében a gazdasági egyesület közvetitésével létesülő gépbeszerző szövetkezetek, vagy községek a kiállitás napjáig az egyesületnél jelentkeznek, előnyös feltételek szerint tőrlesztésre nekik átengedve a gazda közönség körébe eljuttassanak: miért is a szövetkezetek s a községek a jelentkezésre felhivatnak.

Napirend.

A gépkiállitás a Szombathelyi püspökségi uradalomnak Zala-Egerszegen a Körmendi utczában fekvő kertjében levő gazdasági épületeiben, s a verseny ezen épületek mögött levő téren — melyeket Nagyméltóságu Szabó Imre Megyés Püspök ur szives volt e czélra igyen átengedni — fog rendeztetni. —

A kiállitás és verseny ingyen látogatható. —

A kiállitás napján 1881. május 1-én delelőtti 10 és fél órakor a kiállitás helyiségeiben a bemenet a közönségnek megnyittatik, és ez a kijelölt téren bevárni fogja mig délelőtti 11 órakor az egyesület egyik elnöke a meghivottak illetőleg küldöttségeik társaságában s a rendező bizottság kiséretében megjelenvén, a kiállitást és versenyeket megnyitja, s a közönség számára megszemlélhetésre bocsájtja.

1881. május 2-án d. e. 9 órakor a biráló szakosztályok a kisérleteket és versenyeket a közönség jelenlétében a fénntebb megállapitott szabályzatok szerint megkezdik s teljesitik. —

A versenytéren kivül a kivántató terület próbatér gyanánt ki fog jeleltetni, a hol a szántó és eke versenyzők ekéiket összeigazithatják s egyfordulóban megpróbálhatják.

A kiállitók és versenyzők tartoznak az előirt szabályokat megtartani, különben a versenytérről illetőleg a birálat és dijazás alól kizáratnak.

A látogató közönség kéretik, hogy a kiállitás és versenyek szemléletenél a kiállitók versenyzők s bizottság működése akadályozásától magát visszatartani sziveskedjék.

A megállapitott rendszabályok megtartása tekintetéből felügyelők fognak kinevezteti, kiknek feladata leend a versenyzőket a nyert működési terükbe beállitani, az előirt szabályzatok megtartására felügyelni, a rendszabály ellenesen cselekvőket a biráló bizottságnak bejelenteni.

A kiállitás 3 ik napján 1881. május 3-án a biráló bizottság szakosztályai összeülvén itéleteiket megállapitják, melyek azonnal kihirdettetni, s az odaitélt dijak kiosztatni fognak. —

Az eredmény az egyesület közlönyében s több birlapban közzététetik.

A biráló bizottság tagjaiul a következő egyesületi tagok választattak u. m.

I szakosztályban:

elnök Zalabéri Horváth Mór, Koller István, Skublics Zsigmond, Skublics Sándor, Szücs István, Koller István.

II. szakosztályba:

elnök Séllyei László, Skublics István, Skublics László, Szekeres József, Söveggyártó Lajos.

III. szakosztályba:

elnök Szily Dezső, egyesületi alelnök Szalacsy Farkas, Skublics Jenő, Ziegler Lajos, Sirmai József.

IV. szakosztályba:

elnök: Glavina Lajos, egyesületi elnök Svastits Benó, Modrovics Gergely, Háczky Kálmán, Inkei László.

A rendező bizottság tagjaiul választattak:

elnök Árvay István, ügyvezető alelnök Csertán Károly, Csertán László, Dr. Czinder István, Farkas Dávid Isoó Alajos, Königmayer János, Mayer Ákos, Nagy Károly.

A gépkiállitás, szántás és ekeverseny s cseléd jutalmazás rendezése — megállapitott szabályzat hozzácsatolásával a Nagyméltóságu m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnak bejelentetni s tiszteletteljesen felkérni határoztatott, hogy a kiállitásra szállitandó tárgyak s utazó személyek részére vitelbér mérséklés kedvezményét kieszközölni, a kiállitásnak az Ausztriai Császárság országaiban s a külföldön leendő kihirdetését eszközöltetni és ezen egyesületét e vállalatában hathatós erkölcsi és a körülmények szerint anyagi támogatásában részesiteni méltóztassák.

Nagyméltóságu Szabó Imre Szombathelyi Megyés Püspök urnak, ki a kiállitás czéljaira szükséges helyiségeket és tért a közhasznu ügy iránti tiszta hazafiu érdekeltségből dijtalanul átengedni szives volt a közgyűlés által hálás köszönet nyilvánittatott, s ez levélileg közöltetni határoztatott.

A kiállitásnak a Magyar birodalomban legszélesebb körben közzétételével, az összes rendezéssel különösen a gépkisérletekhez szükségiendő szalmás gabona, kicsépiendő lóher, répa, csutás kukoricza, zsup, stb. beszerzésével a rendező bizottság megbizatott, a szükséges költségeknek a pénztárból kiutalványozására ügyvezető elnök ur felhatalmaztatott, s mindezekről ügyvezető elnök, pénztárnok ugy a rendező bizottsági és biráló bizottsági tag urak a végzés kiadásaival értesitteni határoztattak. —

Minthogy pedig remélhető, hogy a gazdasági egyesületnek a mezőgazdászat emelésére törekvő ezen vállalata a megye közönsége érdeklődését, a nagyobb mérvü költekezésekkel kapcsolatos ezen tevékenysége a gazda közönség méltányló elismerését, és az egyesület erkölcsi és anyagi támogatása iránti részvétét felkölteni s megnyerni fogja. — Méltóságos Glavina Lajos Zalamegye főispánja mély tisztelettel felkérni határoztatott, hogy a megyei szolgabiró urak által a közönségnél az egyesület czéljait működési körét és szervezetét megismertetni, s őket felhivni méltóztassék miszerint a nagyközönség köréből a megyei gazdasági egyesület részére minél nagyobb számban rendes, ugy évi fizetéses tagokat megnyerni buzgólkodván az egyesület anyagi s kapcsolatosan a megyei gazdászat érdekét előmozditani törekedjenek.

(Vége köv.)

Nyilttér.*)

Bucsu.

Budapestre történt áthelyezésem alkalmából Isten hozzádot mondok valamennyi itteni és e vidéki jó barátaimnak és ismerőseimnek, fogadják mindannyian őszinte hálámat egy évi itt tartózkodásom alatt személyesen irant tanusitott jó indulatukért, és kérem továbbra is megőrzött megemlekezésüket.

Nagy-Kanizsán 1881. januar 15-én.

HAVASY IMRE,
a fraknói Püspök
titkára.

*) Az e rovat alatti közleményért nem felelős a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
HOFFMANN MÓR.

Minden kiállitáson az első érdemérem kitüntetése.

Ezüst érem Paris 1878.

Brogle J. és Müller

gép- é rosta-lemez gyára

Budapest-n.

a Margit-hid közelében, kézi

Trieuröket (konkoly választó 6 szu ütésre nagyságban),

Trieur hengereket malmok számára,

Koptatókat.

Szelelő rostákat.

Szitákat és rostákat gépi és kézi erőre.

szá ára. 702. 48—50

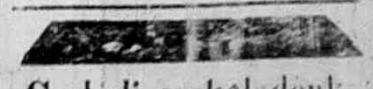

Családi csokoladenk

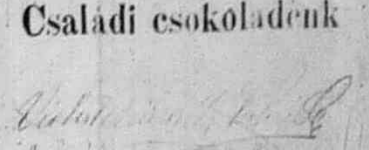

csak akkor valódi, ha minden csomagon fenti aláirásunkon kivül még ezen védjegy van alkalmazva.

Ára a jó minőségüek sárga papirban 1 ck 80 kr
„ „ finom „ rózsaszin „ 1 „ 70 „
„ „ finomabb „ zöld „ 1 „ 60 „
„ „ legfin. „ fehér „ 1 „ 1— „

Kaphatók Nagy-Kanizsán: Rosenfeld Adolf és Strem & Klein urak kereskedésében.

Keskeny (791 8—12)

utifű-mellczukorkák,

a tüdő és mellhajok, köhögés fejtékhagyó, rekedség és tüdőbaruat leküzdésére szolgálnak.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny utifű szere régóta fel nem derített titkát foglalja magában, miszerint a gége és hörgő rendszer gyulladt nyálkahártyájára való szemcsés gyors és csyhhő hatás gyakorlásával az illető betegségek gyógyulást minden tekintetben lehetővé teszik.

Miután gyártmányunknak a szukor és keskeny utifű-tisztavegyületéről kezeskedünk, kérjük figyelmes ajánlatosságul bejegyzett védjegyünket, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

Schmidt Victor & fiai

cs. k. szab. gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.

1 skatulya ára 30 kr

Kaphatók: Prager Béla gyógyt. Belár J. gyógyt. N. Kaulisch, Kálvoda J. Lajosnál, Kis A. gyógyt. A. Ivanovics, Dorner Kaj. vas- és fűszerkereskedő Szegen, Wirth M. gyógyt. Kaposvár, Idős Molnár F. Vasvár, Hollósy József k. gyógyszt. Z.-Egerszegen, Berger Mór Szombathely, Szabó, Simon testvérek Szombathely, Steiger Lipót Körmend.

Uj sorsjegy-papir!

3% Záloglevél-sorsjegy

a földhitel intézettől

évenként 6 huzás.

Febr. 15. Junius 15. October 15.
Aprilis 15. Aug. 16. Dec. 15.

főnyeremény 50 000 frt.

Különös előny a 3% Z. sorsjegyek vásárlásánál.

A legkisebb nyeremény-t csináló sorsjegyek (100 frt.) további huzásoknál is résztvesznek és igy alkalom nyujtatik

egy és ugyanazon sorsjegyekkel nyeremény-t czélhatni.

egészen a hivatalos napi árfolyam szerint.

Ezen dijas kötelezvények a törvény szerint, községek, testületek, alapitványok, tovább a Pupillar és letéti pénzek, végre a katona házassági kaucó letétemény-ének czélszerűen használhatók a tőke kamatozta-ára.

Első huzás februar 15-én 1860.

Csak Bécs. Wollzeile 3 **„MERCUR"** Ch. C. Ba. Wollzeile 3

váltofizetést kiadunk.

A Windischgrätzi sorsjegyek főnyereménye decz. 1-én az általunk kiadott hivatalos sorsjegyekkel nyert. (799 3—4)

A NAGY-KANIZSAI

KERESKEDELMI- és IPARBANK-

részvénytársulat

XIII. rendes közgyülését

f. é. február 20-án délelőtti 10 órakor saját helyiségében tartandja, melyre a t. cz. részvényes urak tisztelettel meghivatnak.

A közgyülés tárgyai:

1. Az igazgatóságnak 1880-iki üzletévről szóló jelentése s ezzel kapcsolatban a zárszámadás előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése s az igazgatóság felmentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. A szavazatszedő bizottság választása.
5. Az alapszabályok 20. §-a értelmében ez évben kilépő négy igazgatósági tag, é. p. Dobrin Beny. Hirschel Ede, Ollop Samu és Weiszmayer Mór urak helyett ujak választása vagy azoknak ujbóli megválasztása.
6. Egy háromtagu felügyelő bizottság választása.
7. A társaság hivatalos közlönyének kijelölése.

Nagy-Kanizsán, 1881-ik január 11-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés:

1. A közgyülésen részt venni szándékozó részvényes urak felkéretnek, hogy részvényeiket a. még le nem járt szelvényekkel együtt a bank pénztáránál innen nyerendő téritvény mellett az alapszabályok 52. §-a értelmében f. é. február 12-éig letenni sziveskedjenek, mely téritvény egyuttal igazolványul szolgáland.

2. Az alapszabályok 46- §-a értelmében csak azon részvényes bir szavazati joggal, kinek részvénye legalább 14 nappal a közgyülés előt részvénykönyvileg az ő nevére van beirva.

Mikor legnagyobb a szükség legközelebb a segitség. **ház hivatalos hatóságok által kiváló gyógyerejünek constatálva.** Legujabb gyógytudositás és hálafelirat.

Magdeburg 1880.

Az ön Hoff János-féle conzentrált kivonat és malata sör küldeménye 50 üveggel; 5 kil. malata chokoládé, és 10 doboz malata czukorka kellemesen lepett meg bennünket és uj bizonyosság volt azon igazságnak: „Mikor legnagyobb a szükség, legközelebb a segitség." felességem a küldöttet pontosan a rendelvény szerint veszi be mint a gróg-ot. A hatás meglepő s nyiltan meg kell vallanom, hogy azon határozott előitélet, melylyel előbb minden ilyen fenticsért kivonat iránt viseltettem, egészen elenyészett. Sőt azt is állitom, hogy a ki rendes szabályszott életmód mellett a Hoff János-féle malata kivonatokat élvezi, könnyen 100 éves kort ér el. Igy tehát csak szivem sugalmat követem, hogy ha most mindjárt nőm nevében is, ki Önt mint Isten által küldött angyal tekinti, legmelegebb hálamat kifejezem. Sok szót nem használok, mert a hala kifejezésére szegény a nyelv. Jutalmazza önt meg a jó Isten. Addig remélem, hogy a küldött elegendőben nőm egészségének teljes helyreállitására. Ha gyenge erőmmel szolgálatára lehetek, tessék fölöttem rendelkezni. —

Kérek számomra küldeni 50 üveg, malátasört; 5 kilo malata chokoládét; 10 doboz malata czukorkat.

Kujava I. P. A magdeburgi tüzbiztositó társaság hivatalnoka;
Császári kir. és fejedelmi nyilatkozatok.
I. Vilmos német császár; „Az ön szép malata kivonat". — J. Ferencz József: Szivesen kitüntetem öntet. A szász király: Jó hatásu a király nő anyának. A dán király: Gyógyhatásu erőt érzeltem. Mecklemburg Schverin nagy herczeg: „Elismerésemet". — Orvosi nyilatkozatok: tanácsosok: Dr. Traube, Dr. Gröfe Berlinben; Dr. Granichstädten, Bécsben; — Dr. Jandczy, Pétervárott Dr. Pietrie Santa Párisban és sok ezer más orvos a legkitünöbb diäteticaknak itélték a Hoff-féle malatakészitményeket.

A legtöbb európai fejedelmek udvari szállitójahoz Hoff János urnak cs. k. tanácsos; a koronas aranyérdemkereszt tulajdonosa, magas porosz és német érdemrendek lovagja.

Bécs, gyár: Grabenhof 2, gyári raktár: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Főraktár: Nagy-Kanizsa **Fesselhoffer József**, Z.-Egerszeg **Hubinsky A.**, Sopron **Müller P.** Keszthely **Wünsch Ferencz**, Kaposvár **Lajpczig Antal.**

(809 2—4)

„MERCUR"

11. Évfolyam. — **11. Évfolyam.**

Authentikus kisorsolási jelentés.

Osztrák-magyar és külföldi sorsolási-értesitések, kisorsolható állami és magán-kötvények, vasuti-, gőzhajózási- és iparvállalati részvények és elsőbbségi kötvények, zálogleveleket stb. Bank-, pénzügy- és vasuti ügyek folyóirata.

1881 Januar 1-én nyitunk uj egész évre **előfizetést** a **„MERCUR"** magyar-német szövegben 3 4-szer jelenik meg hazánkban, megkezdhető esetben **többször** is, de pedig minden jó minőségu hazai tőzsdeszemlét tartalmaz tartalmat a tőzsdeszemlét, amely fogva az értesitést biró közönség részére nélkülözhetlen közöny.

A MERCUR kiadóhivatala Budapest, Dorottya-utca 12. szám BUDAPEST.

Ezennel megkérdezünket tisztelt előfizetőre és a czimek és utólag postának pontos és világos megküldése. Az előfizetési pénz beküldése tudjuk és lapunkban megtekinthető postautalványnak!

(802 4—6)

Igérvények.

Huzás már január 1/15-én.

Hitelsorsjegyekre	Bécsi sorsjegyekre	Tisza sorsjegyekre
csak 5 frt.	csak 2 1/2 frt.	csak 2 1/2 frt.

mar béjeggel együtt. Mindhárom csak 9 frt.

SORSJEGYEK RÉSZLETFIZETÉSRE:

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 frtos 15 havi részletre, főnyeremény 20,000 frt, évenkint 2 huzás.
Insbrucki sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 3 frtjával, főnyeremény 30,000 frt, évenkint 2 huzás.
Krakói sorsjegyek eladom 14 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000 frt, évenkint 3 huzás.
Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 frtjával, főnyeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.
Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 frtjával főnyeremény 200,000 frt, évenkint 4 huzás.
Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 frtjával, főnyeremény 100,000 frt, évenkint 3 huzás.
Braunschweigi sorsjegyek eladom 15 havi részletfizetésre csak 5 frt, évenkint 6 huzás, főnyeremény 240,000 V. H. Mark arányban.
Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 12,000 frt, évenkint 6 huzás. 245 125

Az első részlet befizetése után a sorsjegy azonnal a vevő tulajdonát képezi s az illető már a legközelebbi huzásnál januar hóban valamennyi nyereményre egyedül játszik.

Löry J., bank- és váltó-üzlete

Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.

Figyelemreméltó mellékereset

Minden rangu egyének, üzletem képviselete által nagyobb mérvü provisiót szerezhetnek.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS. 1881. évi januar hó 1-én egy egész évi előfizetést nyitunk a

„MAGYAR MERKUR"-ra,

mely *magyar-német szövegben* hajnonkint 2-szer jelenik meg és pedig közvetlen *minden jelentékenyebb huzás* után, könnyen érthető és czélszerű tabellas áttekintésével, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a *hátralékokat*, t. i. a *kisorsolt*, de *még át nem vett nyereményeket*; ennélfogva a sorsjegybirtokosnak nélkülözhetetlen kézöny.

Előfizetési ár bérmentesen hazhoz kiildve vagy a posta utján egy egész évre csak **2 forint.**

A „MAGYAR MERKUR" kiadóhivatala.

Hatvani-utcza 17. sz. BUDAPEST Hatvani gas-e br. 17.

Nincs többé köhögés!!!

Egger-féle mellpasztillák.

Legcélszerűbb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokbajok, és mindennemű nyákbajok ellen. — Eredeti dobozokban 25 kr. — 50 kr.

Egger-féle Kálisztachokoládé

Igen kellemes szer gölöncsben szenvedő gyermekek, valamint felnőttek is. Eredeti tabletákban minden nagyobb gyógyszertárban kapható. Szétküldés postán utánvét mellett a készitő által naponta. — Kereshető mint 1 frt. árban mennyiség nem küldetik.

Egger A.

749 9—10) *Budapest, Erzsébettér 9 szám.*

Kapható: Kanizsán, Hahn József, Prager II. gyógyszertára utánn. Zala-Egerszegen: Holló J. József, Csákányban Csapó K. gyógyszertárakban.

FLEISCHNER LAURA

Hölgy-divat-terme

37. Annenstrasse Gracz. 37.

Ajánlja magát a legujabb séta, estély és szalontoilettek fényes és olcsó kiállitására és szállitására

(807 3—6)

Singerstrasse 15. zum gold. Reichsapfel

PSERHOFER J.

gyógyszerész **Bécsben.**

Vértisztitó-labdacs előbb egyetemes labdacsnak neveztetett, de ez utóbbi nevet megtiltottam, mert már sőig van betegség, melyben ezen labdacsok tökéletes hatást ne gyakoroltak volna, számtalan betegségekben, hol már más gyógyszer nem használt, ezen labdacsok czélszerű hatásukat tették és a beteg tőle felgyógyult. 1 dobor 15 labdacsnál 2 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr. (*Kevesebb egy tekercsnél nem küldetik.*) Küldemények a vidékre bérmentesitett pénzbeküldés vagy utánvét mellett.

Számtalan köszönetiratok küldettek be hozzám, melyekből néhányat nyilvánosságra hozok.

Tisztelt Pserhofer ur! A 3 1/2 csomag labdacs első levelemben tudósitott betegséget nemcsak hogy megjavitotta, hanem egészen megszüntette. Nőm ki több év óta szánféle szer próbálása által egészen megsorvásodott és elgyengült, az ön labdacsától egészen meggyógyult és visszanyerte élvidorságát. Fogadja tehát családom nevében köszönetemet, s kivánom szivemből stb. stb. Mellékelt 10 frtért kérek labdacsokat, hogy más szenvedőt is segithessek.

Galatz, febr. 25-én 1879

Weidner Rezső.

Tek ur! Szerencsés valék az ön labdacsaihoz fáradni melyek nálam csodát müveltek. Évek óta szenvedtem főfájás és szédelgésben, egy barátomtól engedett át 10 labdacsot és ezen 10 labdacs úgy helyre hozta egészségemet, hogy csoda, fogadja köszönetemet, és kérem nekem még egy csomaggal küldeni.

Nagy-Szam, decz. 3. 1880.

Szabó Maleina.

Tek. ur! Nem találok illő szavakat, önnek azon kitünő „Vértisztitó labdacsának" hatását kellőleg megkiszinni, nem sorolom betegségimet elő, melyek hosszu ideig kinoztak. 1 dobor az ön labdacsából teljesen meggyógyitott. Más szenvedők kérésére ismét kérek 3 csomagot.

Mély tisztelettel

Alstadt, szept. 11. 1878.

Wagner J.

Czenay, majus 17-én 1874.

Tek. ur! Miután önnek „Vértisztitó labdacs" nálunk, ki több évig gyomorfájas és tagtörésben szenvedett, nemcsak az életunk adta vissza, hanem uj élőt erőt kölcsönöli neki. Más szenvedők számára kérek meg 2 csomaggal a csodalabdacsból utánvét mellett.

Mély tisztelettel

Spiesleck Blasius

Rayek nov. 22 1879.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Kötelességem nekem — mint több másnak, — kiknek az ön „Vértisztitó labdacs" egészségemet adta vissza, legfőbb köszönetemet irásáig nyilvánitani. Több betegségben segitettek az ön labdacsai ott, ahol már más szer hiába volt. — Vérfolyás nőknél, gelitásnál gyomorgyengeség és gyomorgörcsök, szédelgés a több e féle betegségeknél. Teljes bizalommal kérek 12 tekercset küldeni.

Zwilling E.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csúzos baj, nevezetesen hátgerincbaj tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülzúgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legtökéletesebb szappangyártás terén. Használta után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiakerspor, általános ismert jeles háziszer hurut, rekedtség, fájdalmak stb. ellen, 1 dobos 36 krajczár.

Lendtner testvérek hires tyúkszemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr., 3 darab 18 krajczár.

Élet essenczia (prágai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés mindennemű testi bajok ellen, kitünő háziszer. Egy üvegecs 30 kr.

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megfelelő a legkitünőbb minőségű. Egy üveg 1 frt.

Mia Poko, valódi chinai (Pa-Ho-nak is nevezetik) fő-, arcz- és fogfájás ellen sok orvos ajánlta. Egy cseppel a homlokot bekenve, a fájás nehány perczen multva elenyészik. 3. nagyságban 80 kr., 1 frt, 1 frt 50 kr. (Csomagolás 10 kr.)

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábszagot, s az ezáltal keletkezett kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és artalmatlan szerrel van beltenyésztve. Egy dobos ára 50 kr.

George Pate pektorále-ja, sok ev óta alnyálkosodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és torokbajok gégehártyalnak ellen legjobb és legkellemesebb segédszerek általánosan elismerve. 1 dobos ára 50 kr.

Tannonchiuin hajkenőcs, Pserhofer J-féle évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer közöttt a legjobbnak elismerve. 1 czimeses kiállitott nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól vagyon és szurt sebek, mérgek kelevények, a lábak régi, illetőleg alkalmi felnyitásai, makacs mirigykelések, fájó pokrócz, sebes és gyulladásos mell, megfagyott tagok kisérvény és hagyó bajok ellen jótek hatnyuk. Egy tégely 50 kr.

Egyetemes tisztitó só, Balteich J. W. féle. Kitünő hajtisztitó megszavart emésztés minden következményei, a. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbél, vesegyér dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mindennemű francia különlegességek vagy raktárukban tartatnak, vagy kérésre gyorsan és olcsón eszközöltetnek. (788 10—12.)

Pacsán, Zalamegyében, a szt.-mihályi vasuti állomáshoz 3/4 óra távolságra, az úgynevezett **Lipótmajorban** van 32 db. göböl ökör és 150 db. göbölü ürü minden órában eladó. Pacsán, 1881. januar 20-án. (813 1—2)

Tiszavölgyi sorsjegyek

kibocsátása szállitásra, **havi részletfizetés mellett.**

1890-ig **évenként három huzás** és pedig **1881-ben jan. 15., május 15. és szept. 15 én.**

Főnyeremény 100,000 frt. legkisebb nyeremény **110 frt**, 10 év alatt **120 frtra emelkedvén.**

Névérték 100 frt, **kamat 4% a névértéktől**, kamat, törlesztések s nyeremények minden időre adó, bélyeg és illetékmentesek.

Biztositék nyujtva a tiszaszabályozási társulatok, **Szeged városa**, valamint a **magyar kir. kincstár által is.**

Összehasonlitva más sorsjegyekkel, ezek legtöbb kamatot nyujtanak legmagasabb nyeremények mellett.

Az alulirt *magyar leszámitoló és pénzváltó bank tiszavölgyi sorsjegyeket* szállitásra árusit *si havi részletfizetésekben* törlesztendő **12 forintért**, a folyó kamatok azonban a kiállitó bankot illetik. Ezen vétetik **10 frtnak előre fizetése**, továbbá 1881. februártól ez év novemberéig terjedő időközben 9 egyenként **10 forintos** s *egy utolsó* **12 forintos** részletfizetésben *egyenesen az alulirt bankhoz* küldendő be. A feltételek pontos teljesitése esetében a *nyeremények* a fizetések tartama alatt is a vevőt illeti.

Bővebb felvilágositás a tervezetből, valamint a szállitó jegyen látharók.
Ezen sorsjegyek mindig pontosan a napi árfolyam szerint és kaphatók.
Budapest, 1880. december 8. (803 4—6)

Magyar leszámitoló- és pénzváltó bank

Dorottya-utcza 8.

Ily szelvényjegyek kaphatók **Nagy-Kanizsán** Nagy-Kanizsai bankegyesület részvény tárcsájánál.

4%-OS TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK.

Főnyeremény 100,000 forint.

Évenként 3 huzás, a legközelebbi már január 15-én.

Ezek a legjobb s legbiztosabb sorsjegyek kisé tartoznak és ennélfogva biztos tőkegyarapitásra alkalmasak, miután nemcsak kettősen biztositott 4%-ot kamatoznak, hanem még jelentékeny főnyereményeket, egész **100,000** frtig hozhat.

Ennélfogva elhatározta magát alulirott bankház egyelőre

1000 darab 4%-os tiszavölgyi sorsjegyre

aláirást nyitni olyformán, hogy

1 darab 4% tiszavölgyi sorsjegyel

5 forint előleg és további **24 havi 5 forintos** részletfizetés mellett ad.

Az első 5 forint beküldése után a vevőnek egy szabályszerűen bélyegzett, sorszámmal ellátott, egy **4%-os tiszavölgyi sorsjegyre vonatkozó átvételi jegy** azonnal megküldetik, és már a legközelebbi huzásnál január **15-én tartandó huzásban egyedül játszik.**

(797 6—6) **LÖRY J.** Budapest, Bankház hatvani-utcza 17. sz.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál, Nagy-Kanizsán 1881.

4. szám. Nagy-Kanizsa, 1881. szerdán, január 26-án. VIII. évfolyam.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Újvárosház utcza. 513. szám.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt, 50 kr.

Hirdetmények: 5 hasábos petitsor egyszer 7 kr. többszöri hirdetésnél 5 kr. Bélyegdij 30 kr.

ZALA

MEGYEI ÉRDEKŰ.

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI és GAZDÁSZATI HETILAP

A ZALAMEGYEI GAZD. EGYESÜLET ÉS TÖBB MÁS EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda. Hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők Uj városház utcza 513. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el:

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Nyilttér: Petitsora 10 kr.

Valami a szőlészetből.

A bortermelésnek előmozditása, a termelők jövedelmének emelése tekintetéből ujabb időben több rendbeli intézkedések tétettek. Ilyen a borászati kormánybiztos kinevezése; ennek az egész országra kiterjesztett körutja: a vándor tanárok: a mintapincze: a központi vegyintézet, stb.

Igénytelen nézetem szerint ez mind igen szép, egyik-másik hasznos is lehet, de azt hiszem, a kitüzött czélnak elérésére vezető intézkedést alantabb fokon kell kezdeni.

Állitásomat igazolja az élet, és a szomoru tapasztalás. — A Balaton mellékén de magában a Somlyói hegyben százezer akókra menő nemes, kitünő, s a legkényesebb igényeknek is megfelelő borkészlet fekszik, de a vásárlónak hire sincs.

A nemes borok forgalmának teljes elakadása okozza azt, hogy a legnemesebb borokat termelő hegységekben, — Badacsonyt, sőt Somlyót sem véve ki, — a régi szőlőfajok-irtatnak, helyettük még Badacsonyban is a Szlankamenka, Kadarka, Mirkovácsa ültettetik, mert ezek levének – a közönséges belfogyasztásra — van kelete; az ily silány borrá vevő mindig találkozik, s ha bár ára csekély, de a termés mennyisége annyira-mennyire pótolja a termelő költségét, fáradságát; és a mi legfőbb, a termelő érről évre bizonyosan pénzel borterméséből, mi az adóvégrehajtásokkal szemben döntőleg hat.

A világ kereskedelmi czikk mértékét megütő bornak előállitására, szüretnél, must és bor kezelésénél megtartandó szabályoknak betanitására irányozott vándor oktatás tehát, bármily üdvös legyen is azon bortermelő, ki annak hasznát vehetné, vagy kiről feltehető, hogy olyas bornak előállitására kedve és tehetsége is van, azon vándor oktatást megtanulja, talán épen azon szakmunkából, a melyből a vándortanár is szakképzettségét meritette, vagy a fentebb jelzett szomoru állapotra mutatva, azt fogja mondani: miért termeljék nagy költséggel és fáradsággal a finom bort, hiszen a meglevőre sincs vevő? fekvés által értékének nagy része már is felemésztetett.

De hát fogadjuk el minden kifogás, és észrevétel nélkül a jelzett intézkedéseknek teljes életrevalóságát, helyességét, és czélszerüségét.

Ha borainkat a szüretelés okszerűsége, mustnak és bornak szakszerü kezelése által világforgalmi czikké akarjuk emelni, ahhoz mindenek felett szükséges, hogy a szállitási viszontagságokat boraink kiállják, légfőbb kellék pedig a jellegnek egyenlősége, mert a külföldi vevő jogosan követelheti, hogy minden szállitmány a megelőzőhöz minden tekintetben hasonló legyen.

Okszerü kezelés mellett a szállitási képességet borunknak megadhatjuk; hanem az állandó és egyenlő jelleg előállitásához, fentartásához a szaktudományon kivül fajszőlőknek ültetése mulhatlanul szükséges, mert azt csak senki sem fogja állitani, hogy vegyes faju szőlőültetvényből évről évre hasonló jellegü bort állithatunk elő.

És éppen ezen pontnál találjuk a legfőbb akadályt, sőt találunk viszariasztó eljárást a hatóság részéről.

Ugyan is?

A törvény azt rendeli, ha valamely terület szőlőveszszővel beültettetik, hat évig csak az előbbi mivelési ág szerinti adót fizeti; ha pedig vén szőlő irtatik ki, és ujra ültettetik, hat évig adó mentes.

A törvénynek ezen kedvezményében részesült e valahol valaki, én nem tudom, de azt igen sajnosan tapasztalom, hogy futkozás és kérelmezések után is a forgatott vén szőlő után semmi adó leengedés nem volt nyerhető; haszontalan viz-mosásos hegy oldal pedig nagy költséggel szőlőmivelés alá vetetvén, már egy éves korában mint kész termő szőlő lett adóval megróva.

Hogy ily sulyos körülmények között nem igen mutatkozik kedv arra, hogy a kész termő szőlőt kiirtsuk, s hat évig ingyen fizessük a sulyos adót, az igen természetes, és szeretném hallani azon vándor tanárt, ki az ellenkezőt megmutatná.

És ez nagy baj, sulyos és viszszariasztó, mert kevés ember szánja el magát oly adónak jövedelem nélkül is leendő megfizetesére, mely közép termés mellett is sulyos, átlagos számitás szerint pedig elviselhetetlen.

De van még több rendbeli, törvényben nem alapitható, sőt egyenesen törvényellenes eljárás, mely a szőlőmivelésre kényesen hat, bosszantó és zaklató, már igen sokat a borterméstől visszariasztott.

Ezek közé tartozik az is, hogy a hegyi hajlékok ha ajtó, ésablak van rajtok, vagy épen tüzelő hely is létezik bennök mint város vagy községbeli folytonosan lakott helyiségek, sulyos adóval rovatnak meg, pedig azok csupán szüretelés és egyéb szőlő munkák alkalmával használtatnak; azok a szőlőmivelésnél, szüretelésnél, tehát az ugyis sulyosan megadóztatott szőlő jövedelem előállitásánál nélkülözhetetlenek, csakis arra szolgálnak, és használtatnak, azért külön adó tárgyat nem is képezhetnek.

A mérték egyenlősités főczélja az volt, hogy a világ forgalom elő mozdittassék. E tekintetből küszöböltetett ki az akó, pint és icze, behozatott a hektoliter, és liter. S mi lett a következés? literezett hordaink, mint az európai mérték civilizatió magaslatára emeltek talán fenakadás nélkül mehetnek minden felé? Korán sem! Mig előbb az akó és pint szérint hitelesitett hordaink legalább a szomszédos Steyer országba, Ausztriába szabadon és fenakadás nélkül mehettek, most, miután hordaink a literezés által világ forgalmi képességre emeltettek, az óta itt a határ szélen egyik faluból a másikig hatóságilag lefoglaltatnak, sulyos birsággal sujtatnak, ugy annyira, hogy a zalamegyei bortermelők legjobb, sőt csak nem egyedüli vevőiket, a Steyer szomszédokat egészen elvesztették, mert a Steyer hatóság által hitelesitett hordó nálunk forgalomképesnek el nem fogadtatik, abban bor ki nem szállittatik, sőt sulyosan birságoltatik. — Az pedig kivihetetlen, hogy ha a Steyer borvevő hozzánk bejön, hordait itt hitelesitette, midőn az állam az egész megyére csak Kanizsán állitott hitelesitő hivatalt, az itteni hitelesités lehetséges volna is, azon esetben meg otthon vennék szomszédunkat birságolás alá.

A törvényhozás világra szóló intézkedésének — a foganatositásnál — éppen ellenkező eredménye lett mint szándokban volt, s méltán elmondhatjuk reá, mit Deák Ferencz az 1840. évi országgyülés folyamáról tett relatiója alkalmával követtársának felszólalására mondott: „amphora coepit institui, vertente rota, urceus exiit.“

Szólják-e még az egész országbeli termelőket egyenlően sujtó magas szállitási dijról, mely a bor értékének egy negyedét felüti; vagy a forgalmat egészen megsemmisitő magas bérviteli vámról Bécsbe és Németországba, hova ajándékban küldött borunk is drága vásárlaképpen érkezik.

Ily körülmények között nehezen hihető, hogy a bortermelés lendületet nyerjen, ellenkezőleg sajnosan tapasztaljuk, hogy a szőlőterületek irtatnak, gabona, vagy más czikkek termelésére fordittatnak, sőt kaszáló, vagy éppen legeltetőképpen használtatnak, mert még ezen utóbbi minőségben is jobban megbirja a sulyos szőlőadót, mivel valamely haszon még is ád, a terhes szőlőmivelés hordó és pincze tartási költségeket pedig menekülünk.

Ha tehát a m. kormány hálaköszönettel fogadott jó szándokának megfelelő eredményt is akar, ne kezdje a legfőbb fokon, hová csak

A „Zala“ tárczája.

Népdal.

Őszi felhő elborítja az eget
Bárhogy nézem csillagot rajt nem lelek.
Hiába is csillogna a csillag'dm,
Mikor rózsám setét szeme ragyog vilm.

* * *

Szőke ifju barna lányokat emleget,
Barna lányka szőke fiut nem szeret —
Szőke ifju barna lányokat szereti —
Bübánata barna földbe temeti.

* * *

Rózsa nyilik a szomszédom kertjébe'
Belopództam, hogy majd tépek belőle,
Vig menyecske őrizte a rózsafát, —
Rózsát loptam — megcsókoltam ajakát.

Józsi.

Quem dii oderunt.

— A kit az istenek gyülölnek. —

Szalay Sándortól.

VIII. Tovább!

(Folytatás.)

Antalfalván a két levita-kandidátusnak nyugtalan álmaik voltak. Predikáltak álmukban, s minduntalan benn vesztek, mint a göcsei szekér a sárban.

A nyugtalanságnál ugyes jobb ébresztő óra. A nyugtalan ember, többször és előbb ébred minden lelkiismeretes kakasnál.

Még Amerikában európai gyomorszámitás szerint az uzsonához készülhettek, mikor már a két kandidátus fölébredt. Az egerek strategiája szempontjából is nagyon szűk szobában Hajas alias Zsiraf Péter első lábaival tapogatózni kezdett valami Isten rendelte és ember-gondolta gyujtószerszám után. E közben valami oly szobasarki álapot akadt a kezébe, s mi durungnak ugyan vékony, de gyufának meg ugyancsak irgalmatlan test lett volna.

Valahol mégis teremtett valami gyujtószerszámot, mivel felgyujtható az estéről maradt, egórkimélte fagyugyertyát. A gyertyavilánnál vizsgálni kezdték Kopasz barátunkkal az értelmes fustélyt.

Az a vándorbot volt, a mit szegény Bandi szülőföldje temetőjénél vágott; megőrizve a hozzá kötött emlékek kegyeletével. A foganték alatt gondosan egy jelszó volt belevésve, méltó tulajdonosa nagy szellemének, akaraterejének: „Tovább!“

Mikor a két kandidatus ezt olvasta, valami különös intést, titkos sugalmat látott a dologban.

— Te Csicsa! — kezdé Hajas. — Nem jó volna ennek a gerundiumnak szót fogadni?

— Hogyan?

— Hát nem látod, hogy mit mond? „Tovább!“ Nekem igen nagy gyanum van, hogy Bandi erre a botra ezt véghetetlen emberszeretete sugalmából irta; ne hogy valami szerencsétlen atyjafia itt maradjon a a nyomoruság siralom-házában.

A két kandidatus összenézett. A gyertyát eloltották; azután kakaszót sem várva nyakukba vették az ország utját.

Másnap reggel kezdett az érdemes gyülekezet a levitalakás köré a vagyoni állapot különböző voltát okmányoló kisebb nagyobb karimáju kalapokkal gyülekezni.

A levitalak ajtaja nem nyilott. A levita szállitó ügynök, a helység érdemes birája is megérkezett már, hirdetve arczának minden vonásával, hogy ő a naphőse, ő a dicsőség, mert van kettős fogás.

Hanem nagyon meglepte az a körülmény, hogy a levita-kandidátusokat nem látta a környezetben. „Na persze, iszen — gondolá — már csak kell nekik készülni a papoláshoz.“ És hadvezéri nyugalommal tárlott a levitalakás felé. O a biró és kurator egy személyben; neki joga van oda menni a levitákhoz és megmondani, hogy „ne erőltessék magukat, csak hát mégis csak na.. hát iszen nem szükséges olyan nagy czeremonia! ugy is csak addig választják valamelyiket, mig a másik az igazi levita megjön“.

A biró koczogat. Semmi válasz. Megint koczogat. Nagy hallgatás. Akkor jobb kezébe a kilincsöt, baljába kalapja szélét fogván (hogy mint curator ne kivül, hanem a küszöbön emelje le) be akar nyitani.

Az ajtó zárva. Zörgeti gyengén, erősebben, utoljára dühösen. Mély csend rá a válasz belülről.

Egyszer csak egyik gyülekezetbeli oda megy a biróhoz, hogy ne zörgesse már annyira, mert bedől.

— Ha bedől lesz másik! felel haraggal kurator uram.

— Jól van no.Inkább azt kérdem, hogy megjelölte-e őket biró uram?

— Micsoda bolond beszéd! Minek jelöltem volna?

— Há'sze, nem hallotta kee biró gazda, hogy a szentesiek is megnyirták annak a nagy csukának a farkát, a kit nem mertek bántani; ugy ereszttették vissza a vizbe, hogy rá ismerjenek.

— Iszen csak nem cserélték ki őket?

— Nem ám biró-gazda, hanem azért mégis csak szentesi csukákat fogott kee. — Csakhogy nem keed eresztette el őket, hanem maguk szöktek el.

— Hogyan?

— Hát ugy, hogy csak hült helyük!

A biró és a gyülekezet nagy fölindulással mentek a lak ablakához; benéztek. Biz ott a kandidatusnak se hire, se hamva nem volt.

A zugolódás, a gorombábbnál gorombább élczelés javában folyt, mikor a levitalak felé melyiyel szemben a helység vendéglőnek minősitett korcsmája áll, egy szép uri fogat közelgett.

A fogat a nagy néptömeg miatt nem is haladhatván, megállott. A benn ülő két urat Drávaszékyné és Poroszkay voltak. Orosfaiva és V.. között a közlekedési út Antalfalván vezetett keresztül és szokott állomáshely volt.

Poroszkay Drávaszékyné kérésére mindjárt tudakozódott a szokatlan csoportosulás oka után.

A rászedett gyülekezet körülállta a bintót és a nap dicsőségétől megfosztott kurator leplezetlen desperatioval kezdé festeni a helyzetet.

— Bizony drága nagyasszony és nagyúr, a mi községünk nagy sanyarúságban szenved. Esztendőink jönnek és mennek a nélkül, hogy nálunk jobb voltot hagynának. Adnánk mi szivesen a haza javához, segitnénk szivesen másokon, ha minket is nem nyomna a nyomoruság. De mi még az ur oltárához sem járulhatunk. A rector fizetése is oly nyomorúságos, hogy kötélen is alig kapunk embert, a ki szegény népünk lelki épülését előmozditaná; volt egy derék levitánk; de az elment a német ellen.

— Ki? Hogyan? mi volt a neve kérdé mohón Drávaszékyné.

— Hat könyörgöm alássan — válaszolt siralmas hangon a biró — valami Horváth Endre volt az. Derék becsületes ember, a jó Isten áldja meg még a lába nyomát is. Furcsa világ volt a mi községünkben, mig az a tudós, okos ember közibénk nem jött. A szegényt földhöz tapasztotta a nyomoruság; a jómódú kezdte lassankint elköltení, a mit apja, ősegapja összetakargatott, mert, a sanyarú esztendők elvették a jövedelmet. A köszég kezdett eladósodni. Akkor küldötte Isten őt közibénk. O tanitott meg bennünket dolgozni, ő mutatta meg, hogy nem csupán a föld adja a mindennapi kenyeret, hanem a szorgalom, a munka. De bizony, mikor már egy kissé rendbe hozta volna helységünket — a mint ő mondá — fontossabb kötelesség szólitottá el közülünk.

Drávaszékyné és Poroszkay nagy érdeklődéssel hallgatták a kurator ösztönszavait.

Horváth Endre Poroszkainál mint ügyvédsegéd működött, s egyszersmind a tanitóképző intézet hallgatója volt. Egyszer csak megköszönte a szolgálatot és eltávozott. Senki sem tudta, hogy hova ment?

Akkor ment Antalfalvára levitának, mert megtudta, hogy oda senkisem ment volna el oly nyomoruk hazájára.

Most már tisztában volt Drávaszékyné és Poroszkay előtt, hogy hova tavozott el Bandi és hol találta ő a szabadságot szem jázó nemzet szent elhatározása.

— De hát azt megsem tudjuk, hogy mert gyülekeztek össze?

A kurator lelkiismeretes pontossággal elmondta, hogy miként fogott ő két kandidátust és hogy miképen szöktek el.

— Csak azt sajnálom — szólt a kurator — hogy annak a becsületes jóravaló embernek a szobájába hagytam őket éjjelre is.

Poroszkay kivánatára tőlakarták fesziteni a becsukott ajtót, mit a megszökött két kandidátus azért csukott be, hogy eltüntesük olyan rögtön napvilágra ne jöjjön.

De ebbeli szándékuk végrehajtását megszüntette, az a körülmény, hogy az alatt a kulcsot papirosba takarva megtalálták az ajtó mellett.

A papirosra az volt irva: „Az éjjel azt álmodtuk, hogy „tovább!“

Az ajtót felnyitották. Poroszkay vizsgálni kezdte az asztalon hagyott kéziratokat.

Ez alatt kivül ismét zaj támadt.

„A Józsi bácsi, a Józsi bácsi!“ hangzott minden felől.

És a Józsi bácsi csakugyan jött, úgy a hogy felbeszaladva a német tagolást, lőhatos, véres rubával véres fegyverrel. Ez volt az az öreg kafonos, a ki olyan jószü humorral küldözte más világra a németek lelkeit.

Mi hir van Józsi bácsi? — kérdé őt a kurator. Megjegyezendő, hogy ő volt a község által Horváthnak mellé rendelve, mint valóságos hű tesitor.

Az öreg Józsi arczán valami különös vonás volt az alkalommal, mintha ki volna zökkentve szokott egykedvüségéből.

— Hát bizony furcsa hir van biró gazda. A százados ur köszönteti a gyülekezetet, eltunnak, ne várjak!

— Hová? — siettek többen kérdezni?

— Hová?! — szólt durczásan a vén harczos — mintha ilyen világban máshova

sok küzlés és fáradság után juthatunk, hanem kezdje alantabb; adjon kedvezést az uj telepekre, szüntesse meg az adót a megszünt jövedelem után a szünetelés idejére; a hegyi hajlékok, ugy a fogyasztási adó zaklatásait félre nem magyarázható világos rendeletekkel szüntesse meg; szüntesse meg itt a határszéleh reánk szerfelett káros azon anomáliát, hogy az europai forgalom előmozditására irányzott literméréek, s hordainknak e szerinti hitelesitése a Stajer szomszédnak bor vásárlás helyett birságot ne akasszon nyakába: iparkodjék a a vitelbért ugy a vámokat kibirható mértékig leszállitani.

A jelzett akadályoknak elhárítása a jogos kedvezményezésnek megadása minden tekintetben jótékonyan fog hatni árra, hogy több és jobb faju szőlő termeltessék; — s ennek folytán magától bekövetkezik az is, hogy az előállitott jobb anyagból saját előnyéért is a termelő parkodni fog minél értékesebb bort előállitani: és ekkor fog a most tett intézkedéseknek üdvös hatása egész mérvben mutatkozni.

—

A „gentry" bucsuztatója.

I.

A magyar „gentry" mint Láng Lajos ur — a „generösa gens" mint Szontagh Pál ur — a „félmilié chevaliers" mint Thierry — a „régi jó táblabirák" mint Vasgereben — a „7 szilvafás földes ur" mint a nagyok és nemnagyok gunyora nevezé, — nem más, mint a most haldokló magyar kisbirtokos és középosztály!

Ugyanaz — hogy kissé elején kezdjem — mely a honszerző Almosnak Hazát — a „Puszta szeren" jogállamot — Szt-Istvánnak keresztyén államot alkotni segitett!

Ugyanaz — mely az „aranybullával" kezében első magvetője volt Europában az alkotmányos monarchiának!

Ugyan az — mely II. Endre alatt a kereszttel s ezzel a civilisatiot Jerusalemig elvitte.

Ugyanaz — mely élő bástyája volt Europának három századon át — török-tátár-mongol ellen (és lenne most a pánszszizmus ellen, ha azt erné)!

Ugyanaz — mely Nagy Lajos királyi boszujáért számot kért Nápolytól, — Várnáért — Mohácsért a törökről, — a rosz szomszédságért státyás alatt Bécstől — Prágától.

Ugyanaz — mely még előbb Ottokár ereje ellen Habsburgot és Ausztriát segéde megakadni. A nőkalyert pedig (a csmbókó Nádasdy vai ének) éppen 7 leic tette meg a mesterváguat!

Ugyanaz — melynek midőn mezes pitjiban adják be a pakkanyméreget (mint Bécsbe csalogatott gárdistáknak), a méreget megemésztették, de mézéből mint szorgalmas méhek- „köpüt" csináltak, melyből éppen az „antidotum" rajzott ki — a magyar irodalom! — melyet mint saját méhmagzatját éppen e középosztály istápol legszivósabban — utolsó fillérével is! . .

Ugyanaz — mely a Rákóczi — Bocskai és Bethlenek zászlója alatt kiküzdötte a bécsi-linzi békekötéseket s ezekben a lelkiismereti szabadsággal az egyénit — a nemzetit is.

Ugyanaz — melynek „névtelen félistenei" 1848 egyt vivtak azért, a mi a földön égi magjaszt, szabadság — testvériség — egyenlőség! (pedig az I. meg volt nekik, tehát hogy a 2 utóbbira feloszthassák).

Ugyanaz — mely „világosi" halálából feltámadva: passiv ellenállásával vivta ki a 1861-et és 1867-et, mint archimedesi zárkövét a pragmatika sanctionak.

Ugyanaz, mely a jelen financia is haldoklása közben is azt mondja és teszi, amit bölcs Salamon itéletéből hiressé lett anya: „vegyétek tőlem bár — csak öljen édes gyermekem"! Csakhogy itt megforditva — a honfi mondja az édes anyára — a hazára — a hazai földre!

* * *

Ez a „gentry" ez a középosztály — e nemzettest zömi haldoklik most — lassu de biztos méreg által, — hibás tán de nem vétkes viselkedése miatt — a körülmények fátuma — tul-loyalitásának önsulya alatt — artatlan és mégis diestelen halálnak halálával! . .

Ez az osztály — mely joggal mondhatja költőjével „száz csatán — ezer veszély közt — vivtam értedsz. Hazám" — most egy nyomőrult „papiros sárkány" fogai által örletik, egy csimasz, de ezer csápu vámpir szipolya — polyp karja által fujtogattatik — miknek neve: uzsora — vexli — executiol

S mégcsak nem is igen jajgat a siralomházban! Nem is igen zugolódik a halálos operatiok alatt! Csikorog de állja! . .

Megtujták felette a halotti tárogotót — mint éber örök — Zichy K. gróf Sopronban — Láng L. az ország szivéből — Szontagh P. az országházából. Köszönet nekik érte!

Nem tréfa — nem üres hü lő már!

Látják a vészt bár: még se vádolnak — még se okoznak egyesleg senkit: csak sajnálják az okok összetalálását és feljajdulnak a költővel:

„Teremt-e Isten több magyart. —
Mig a világ, mig napja tart —
Ha mink is elfogyánk?!"

Sőt — valódi keleti resignatióval — mint az igazi szerelmes — azt mondják az „uj gentry"-nek (az alakulóban levő uj középosztálynak) — „adja Isten — hogy veled boldogabb legyen szerelmesem — az édes haza!

De utána teszik: „videant consules!" Nehogy a jövő kor Kölcsey-je (ha lesz?) ismét felsóhajtson — hogy:

„Más faj állott a kihalt' helyére —
Gyenge fövel — romlott szivtelen!"

* * *

Mintha csak e korra és ez osztályra irta volna a költő Apotheosisát hogy:

„A sirt hol nemzet sülyed el
Népek veszik körül
S az ember milliőinak
Szemében gyász könny ül!" . .

Néma könny — de sokat mondó! — A nemzeti keserv csendesen sajog — még. Még a veszkiáts is csak mitt amott hangzik, — a tanácsadás még kevesb helyről, — a segély meg éppen legkevesebb helyről! . .

Ez ájatos néma csend — mint a vész előző tikkadt borulat — mint a haldoklót virrasztók éjfeli órái — éppen alkalmas arra, hogy — elmélkedjünk a haldokló fölött!

Elmélkedjünk — igen — megérdemli a nemzettest ezredéves tagadhatlan centrumának — az erkölcsileg — jellemileg is „generosa gens"-nek sorvadása — sőt (tessék szétnézni a vidéken) haldoklása! —

Azt mondja Gr. Bethlen András ur (a Január 19-iki „Ellenőrben") „Bárcsak a ruralis érdek (a birtokos osztály) is oly érzékeny és erélyes volna az önvédelemben, mint például a városi polgárság, például a czukor-, kávé-, sör-adóval szemben, — vagy a tőkepénzes osztály, például a szőlő-dézsma papirok (ártatlan) prolongátiójával szemben! . . .

Aki nem erélyes az önvédelemben: — az maga alatt vágja a fát — vagy vágni hagyja.

Igaza volt hát Szontagh Pál urnak mikor ezt irá a „Gentry"ről. És igazam volt midőn irám, hogy ezen osztály nem jajveszékel a vég-operatió alatt sem.

Okait is megmondom: tagadhatlan tulloyalitása — álszemérme — keleti indolentiája és rajongó honszeretme.

Ezekről utóbb, — most nézzük a haldoklás okait és a segélyesz. közöket.

* * *

Semmi sincs, ami egy okból származék, hanem több okok összehatásából. Ez okok részint önmagából erednek — részint rajta kivülállók — általa el nem háríthatók. — Például:

1-ör. A tulköltekezés? De ez (m. Láng ur is mondja) bizonyos fokig a civilizatio kivánalma — (az ipar és kereskedés előmozditása) mert e középosztálynak sok oly „nobile officium"-ja — erkölcsi és honfiui obligója van melyet tőle állása — környezete sőt a más osztályok is megvárnak követelnek! . . Ez tehát rajta kivül álló ok.

2-or. Kevés kereset? . . De ha joldje keveset jövedelmez — a tagadhatlan sürü csapásos években. (rozsda-, üszög, phylioxera stb. miknek máskor hirük se volt ily mérvben) — Ha nincs export (annyi sincs mint máskor)! — Ha vám és vasuti viszonyai kedvezőtlenek. Ugy-e hogy ez is rajta kivül eső ok?!

3-or. Primitiv gazdálkodás? Tessék pénzt adni gőz- vagy mélyitő ekére, — vetőgépre — alagcsövezésre, fajbuzára, stb. (mint Angliában ad az állam, nolle vele ad) — mert a kis jövedelem kell az elismert nagy adókra — a fönnebb igazolt nobile obligókra — az élletésre — állásához mért anyagi szellemi (némü kis) élvezetre (mert „asketa" nem lehet, keleti véralkata szerint és a civilisatio követelése szerint se) Tehát ez is általa el nem hárítható külk ok! —

4-er. Nem igen adja gyermekeit iparosnak, kereskedőnek, katonának sat. No ez igaz is, nem is. (Láng ur szerint is.) De I-ör is tessék visszanézni az ős Egyptomi sat. társadalmi életre, — ott a papnak fia pap — a biróé biró, — a katonáé katona tartozott lenni — plánó törvény szerint!

Tehát a hasonló neveltetésre van historiái példa. — De van rátiója is: a csecsemő korátóli elsajátithatás. — Van természeti indoka is: lám minden növény is önfaját szaporitja!

A mennyiben tehát ez ok áll, és magában a gentryben feneklik, annyiban természetes — nem is oktalan — nem is precedens nélküli.

De egészen nem is áll már — maga beismeri Láng ur, sőt ebben véli ez osztály sorvadásának megszüntét: hogy lám már ez osztály fiai lassankénti átmennek az iparos-, kereск. sat. pályára. Ergo e hibáját is kezdi belátni javitani — tehát nem megrögzött bűnös ebben sem!

A „lassankénti átmenet" pedig a fönttiek szerint indokolt természetes. Engedjenek hát időt az átmenetre. Adjanak segélyt az átmeneti idő tartamára!

Minden átmenet abnormitás. Tehát a segély is lehet kivételes, és ha ez átmeneti társadalmi közérdek (pedig az — mint alább kifejtem) ugy a segély társadalmi kötelesség!

Es gyors kötelesség, mert beismerve van, hogy ez átmenetben — e beismert jó osztály el is kallódhatik! amikor vele halnak elismert nemes tulajdonai; — hibái pedig — az átmenet keservei közt deprávatióvá korcsulhatnak a közmerár kárára, mely nélkül „Róma ledül s rabigába görnyed"! . .

A jó kertész a jó magnak nem hagyja faját veszni — kiválóan istápolja. (Legyen itt a jó kertész: az állam — társadalom — v. csak a közvélemény is? . . Ahogy tetszik). —,

5-ör. A tulloyalitás? . . Ez már egyik direct belső oka ez osztály bukásának. Oknak igaz. Elismerte félvilág. Kellemes is — jó is — másokra, de saját magára káros! — Majd le szoktatja róla a kufár kor nyomása! Nem lesz üdvös ugyan a köz-re, de hasznos lesz önmagára. Eltanulja a nagy, többség fegyverét, — hogy egyenlő fegyverrel küzdje e létérti harcot! — Eltanulja lassankénti; de addig támogatni kell, — támogatni közkötelesség — ha magnak kivánjuk — szükségeljük az uj spherában mint Láng ur is kivánja — multja — erkölcse és fajunk gyér voltа miatt is.

6-or. Az álszemérem? . . No ez is vele született hibája ez osztálynak — saját magában rejlő ok anyagi bukására. — Tagadhatatlan. — S épen ez által czáfoltatik meg Láng urnak a „távozó és érkező Magyarország" czimü, Szontagh urhoz intézett de nyiltlevelének azon főargumentuma; midőn azt irja hogy „ezen osztály sem igaztalanabb önmagairánt, mint mások iránt zsebkérdésekben"(? Igenis igaztalanabb önmaga iránt.

Tessék visszanézni a sok példa közül csak egyre kettőre! Ott van a földtehermentesités! Ma is fizeti (pót adójával) ez osztály maga is azt a váltság pénzt, mely más osztálytól járna neki! . . Tagadhatatlan tulloyalitás? Azért tán helyén valóbb is lett volna ezt az előző pontba irnom, de a következőkért ide is vág . . . Tette tán a 48-ki áramlat nyomásából? . . Hiszen már 40 körül tették sokan — Széchenyi, Somsics és többek. Hát a Lengyel közép-osztály mért nem tette a nagy forrodalomkor vagy előzőleg? . . Melyik nemzet tett ily hasonlót?. Egy önzőfaj és osztály nem tesz ilyet, ágyu torka előtt sem — a Hazáért sem, mert azt tartja a czigány katonaként „haza ón vagyok" — — nem tette meg ez egyenlitését egy más osztály vagy felekezet, csupa hit dolgában sem a mohácsi vész előtt, — pedig ha megteszi: alig ugy üt ki Mohács?! (mint nagy historikusok mondják) No de ez régen volt!

De most taval — midőn a kormány, teherrel nem járó bevételekről gondoskodva — javaslá, hogy a dézmapapirok 22 év helyett 32 évig sorsoltassanak (mi hozott volna országunknak évi pár milliót,) mily világra szóló zajt ütött a bankár osztály! egy kis ephemere vesztességért, mert a „hause baisse" pár hó alatt restaurálódott volna is, ez esik legbiz osb (legelől keblezett) papirnál . . . Addig is arany kamatár kapta volna e jajveszéklő bankár. — És azért az ő papirja a legelső huzásnál is kijöhet — ugy hogy a 33-évi mellett is, holnap is megkaphatja százas papirjáért a százat, miért csak 70 frtot adott.

És a gentry (az országgyűlési többség) — álszemérem vagy tulloyalitásságból — még ezt a csak látszólagos kis terhet se rakta a ráférő bankárfajra, pedig ez meg se nyekkent volna bele. Elhallgatott vele.

De elhallgat e tulloyalis osztály az oly tehernél is (mint a legutóbbi jövőd. pótadó) habár pusztul is bele — mert szégyenli önmagának — szégyenli barátjának — szégyenli az országházban nyiltan bevallani, hogy pusztul — inkább takargatja — sőt mutatja az ellenkezőt, erőltetve is, — miglen elpusztul! Ez a közép-osztály hiu álszemérme! (Hány áldozata van vidéken is?!

Pereze hogy egyik oka pusztulásának ez is. Nagy hiba — de bennünk kis bűn se — s hiba is csak önmaga iránt. Mentsége ez is az is, az is, hogy majd lesszokja, de mint ártatlan hibáért az átmenetig segiteni érdemes.

Több ok van tehát ez osztály bajára — tőle nem eredő általa nem háritható, — s ami ok benne van: ez lélektanilag történelmileg sat. menthető, gyors közös segélyt érdemlő.

De azért ne várjátok ezt hazám gentry ifjai. Vessétek magatokat tömegesen a műhely- a gyár- a kereskedés- a katonai, papi pályára! A nagy Amerika egyik elnöke szabó, a másik tán lakatos volt. A munka tisztelet — a munka imádság — a munka pénz!

Igen pénz — s ez a mi nincs — de kell.

Vigyétek át örökölött erényeiteket — hibáitok nélkül a más osztály erényei közé. Angliában a Lordnak csak az első fia Lord a másik iparos- gyáros- katona meg minden — s nem szégyeni egyik a másikat. Itt is ugy lesz — rövid időn — ha van (pedig van) józan ész.

Igy nem lesz kihalás — de uj életre kelés — uj és megszaporodott gentry lesz — a korigénye mint való, mely ismét uj ezer évig lesz Centruma édes Hazánknak.

Addig mi tovább elmélkedünk a rohamos átmenetü pusztulást tán fentartóztató segédeszközökről.

Czigány Károly.

(Vége köv.)

Fővárosi levél.

Vasárnap, 24-én.

Odakünn csikorgó hideg van . . . A szél porhavat fú a járókelők szemébe, a confortáblik ügetnek, a fiakkerek vágtatnak, a csörgő szánkák repülnek. — A sugáruton özönlik a nép a városliget felé, a jégpályán vidám katonazene fogadja az érkezőket s az ifjuság hidegtől pirosodott arcza, élvezetől csillogó szemei kellemes hatást gyakorolnak azokra is, a kik — szintén — csak csodálni jöttek. —

Az elite közönség megint együtt mulat, daczára annak, hogy vasárnap van, télen még ezt a sustter-délutánt sem vetik meg; azt is Szent-Halifaxnak áldozzák, mert hiába ha az ember gróf is, jeget nyáron nem teremthet, ha csak „Kugler"-nél nem és még azon sem lehet — korcsolyázni. —

A minap B. orvos Sanyó barátomnak a hó- és jég-csillogás ellen zöld szemüvegeket rendelt, és én jó szemeimnek daczára követni fogom e jeles dr. ajánlatát — ha t. i. a jegpályára megyek, mert annyi szép asszony, annyi szép leány elkápráztatja . . . elvakitja az embert ha még olyan — husz éves volna is. —

De mit látok?! A kis B..... Zsóti sőt a fesch K.. Gyuláné is titokban karmantyúja megett egy hercsig ásitozást rejt a t. cz. közönség elől?

Hjah! ha az ember mégolyan — fess asszony is — álmos mikor egy jogászbál ránczolt végig.

Kiemelem hogy „végig", mert az anyjait tesz, hogy reggeli 7 órág, mely időtartamból 11 csárdás számtalan „újrá"-val s egy 2 órai tüzertáncz is kitutja.

A vigadó termei a szuffoláció tömve voltak, a négyeseket 180 pár táncolta, 180 táncznő! megannyi csillag! — Leirni azt nem lehet, lebilincselve .. elbűvölten szemléltem a hófehér... mondjuk... vállak, a piczi lábak és illatos fürtök özönét.

Körülöttem keringett minden... a terem ablakaival, a notabilitások, a székek, a párok... a csillár.

Ne vigy minket: a kisértetbe... rebegém s szöktem le a lépcsőn, mert: „Fogadásom tiltja... táncolni."

Ez volt a farsang tulajdonképeni kezdete és bátran mondhatom, szép kezdet volt.

Most szonban már benne vagyunk a mulatozásban, és úszunk az árral. — Rösztelve tekintem végig a következő napok programmjál: „Elitebál, álarczos, koszorucska, hangverseny, piknik, uj nőegylet alakulása, jégünnepély, jótékony-club mulatság... theátrum" . . .

Nini, de majd el felejtém, hogy Nagyságodnak még nem is referáltam premierejeinkről, pedig mindenesetre érdemes róluk szólani. A nemzetiben Almásy, két egyfelvonásos vigjátéka — („Rendelő ára." „Két év múlva"), a népszinházban Maillac vig operetteje („A dragonyosok") aratott ugyanegy estén első babérokat, hogy mennyiben érdemlik meg őket azt nem bonczolgatom, nem szeretek kritizálni ott, hol feltétlenül hódolni nem akarok (Tekintetbe véve azt, hogy a hölgyeknél ugyanigy tesznek, senki sem fogja ezen felülettességemet elitélni.

A minap kérdőre vontak, hogy ugyan miért irom leveleimet mindig bizonyos személyhez? mért nem vagyok objectivebb, komolyabb? — mint afféle törekvő firkászokhoz illik? . . E kérdés megvallom zavarba hozott mert a komolyság bizony nem épen erős oldala irályomnak és objectivitással már azért

---

is utaznék az igazi magyar, mint a másvilágra.

— Hol van most, hol van? — Szóljon Józsi bácsi! — faggatá a kurator.

— Hát jöjjenek keetek utánam. Majd megmutatom.

Ez azután nagy szó volt. A gyülekezet tudta kötelességét. A ki tehette befogott; a ki nem tehette, a maga lábaira támaszkodott, s ugy készült fel egy búcsujáró tömeg kedves levitájuk után.

Drávaszékynné és Poroszkay vallik tartottak, s mentek együtt az öreg Józsi után, hogy attól a pótolhatlan nagy élektől búcsút vegyenek örök utja előtt.

— Igaz — szólt az öreg József indulás előtt — a százados ur meghagyta, hogy egy botja volt, azt vigyem el neki! Még egyszer akarja látni.

A botot előkerosték, Ott volt a sarokban, a nagy jelentésü mottóval: „Tovább."

Ha majd a nagy lélek, az a váratlan akarat erő kezébe veszi még egyszer azt a nagy világba kisérő vándorbotot, mit fog gondolni rá, mikor elolvassa, hogy „tovább"!

Hát hova?

A másvilágba!

Eltettették az öreg fuztélyt és elindultak.

(Folyt. köv.)

Egy forradalmár.

(Folytatás és vége.)

Óriási gránit sziklából felépitve, ezen erőd a Finistere departement-hoz tartozó Morlaix város kikötőjének bemenetelénél fekszik. Ez eredetileg mint municipalis erőd, sma partnak védelmére épittetett XIV. Lajos által, királyi citadellává alakitatott át és nevezetes államfoglyok részére börtönül használtatott. Minden katonai jelentőség nélkül — alapitása óta egy *egyő* sem lövetett ki belőle — lassu enyészetnek indult és csak egy kapuőr és egy felügyelőnek szolgált lakásul, kik az erődben foglalt 8 üteget és a „tanyagot őrizték, midőn hirtelen 1871. máj. közepén tiztek és katonák számára lakassok rendeztettek be. Néhány nappal később egy 25 katonából és 2 tiztből álló szakasz elfoglalta az erődöt; ők őrizetül szolgáltak egyetlenegy fogoly az akkor 66 éves, beteges és minden fizikai erőkitejtésre képtelen Blanqui Lajos Ágost részére. Ez a hely, mintha teremtve lett volna egy ember eleven eltemetésére, mintha teremtve lett volna, hogy a XIX. század vas álarczosának börtönül szolgáljon. Sekelyes tenger nedvesitő meg a massiv falak lábát, az éjszaki oldal kivételével, a hol az apály pillanatokra szabadon hagyja a köveses talajnak egy keskeny szalagját. 30 lépcső vezett a vonó hidhoz, a mely alatt félkör alakú kapu nyiláson keresztül a belső udvarba érkeznek. Egy másik, az alsó részében boltozott lépcsőn a tetőre jutunk, hol világitó torony van. Az ár alkalmával a külső perron teljesen a habok alá merül, melyek a vonó hid hivnaját érik el. Az erőd ilyenkor tengeren evező hajóhoz hasonlit, melynek egész alsóbb részét hullámok veszik körül. A vestibule alatt egy 8 meter hosszu és 4 met. széles 4 élü gránit darabokból összeilleszlett boltozott casemata van, a mely gyenge világosságát, egy az udvarba szolgáló rácsozott ablakból nyeri, de napsugár, hogy ha a nap még oly magasan áll is, nem képes oda hatni. A padló laza kövekkel van kirakva; a falakat vastag salétrom réteg boritja, a mely alig vakartatik le, csakhamar megujul. Ezen a helyen nyáron is fagyos légmérséklet uralkodik és sós viz bugyog szünetlenül a kövekre. Ehhez járul még az is, hogy sajátságos constructió következtében az erődben okozott minden zaj ebben a casematában pontosul össze.

Ez volt az a hely, a mely tartózkodási helyül rendeltetett egy vén, beteg embernek.

Mikor a csónak az erődhöz közeledett, a sötétségből felhangzott, qui vive? — Franciaország, felele a zsandár őrmester. Még csapat? Csendőrség! Előre. Nagy nehezen kiküzött a csolnak a sikos sziklán, és a benne lévők felkuszoznak a gránit lépcsőn, átlépik a vonóhidat és egy piszkos szobába jutna ahól az egy szörség csatarendben van felállitva. A parancsnok átveszi a foglyot és egy szögletes, félig elpusztult lépcsőn át egy alacsony ajtóhoz vezeti, mely a casematába nyilik.

Ő belép Blanquival „Uram, becsületére apellálok, mondja ki szabadon, hogy hord-e magával veszedelmes fegyvereket." Borus mosolylyal veszi elő a fogoly kis tollkését, egy varrótüt, és két gombostüt. Ezen veszedelmes fegyverek meghagyattak Blanquinál. A parancsnok visszavonul, mögötte csikorog a kulcs a rozsdás lakatban. Megmerevedve a hidegtől, fáradtan, dül az ősz egy nedvességtől átázott fekhelyre.

A legközelebbi napon a hadügyminister egyenes parancsára a következő instructiot nyerte: „Parancs a fogolyra a legcsekélyebb menekülési kisérletre tüzet adni, és ha kisérlet tétetnék megmentésére, őt azonnal agyon lőni, ugy, hogy szabaditóinak kezébe csak holtája jönne."

Blanqui vállat vont. Ő már is belátta, hogy ez erődből szabadulni lehetetlenség. — Kétszer napjában változatlanul reggel és este eljött érte a börtönőr és két katona kiséretében, hogy a tetőzetre vezesse. Három negyed óráig járkálhatott itt fel s alá kisérővel, a nélkül, hogy egy szót lett volna szabad hozzájuk intézni. Egykor a mellvédhez közeledett. „Onnek el van tiltva a tengerre tekinteni," rivalt rá a börtönőr. Legjobban kinozta a foglyot azon elsiketitő lárma, mely nappal és éjjel az acusticai tekintetben oly szerencsétlenül épitett casemattában visszhangzott. Minden félórában felváltatott az őr, mely négy-öt meternyire állott az ablaktól és mindig felhangzottak a szokásos megszólitások. Azután a katonák hangos dalolása. Éjszaka a körjáratok s minden alkalommal a menydörgő qui vive? És mind e zaj ott pontosult össze Blanqui cellájában. Hogy meg ne őrüljön, visszaszaszal ragasztotta be füleit; de három nap mulva gyuladásba esett a füle s a viaszkot ismét le kellett vennie.

Önök sirba zártak engem, mondá a parancsnokhoz, sljják meg nekem legalább a sir nyugalmát. Én embereimet, a kik unatkoznak, nem akadályozhatom az éneklésben, hangzott a felelet, a szolgálatnak pedig ugy kell megtörténnie, a mint rendelve van.

A fogoly tápláléka elégtelen volt és napról-napra kevesebb lett. Csak aug 25-én irhatta családjának: „Jobb hirt adhatok nektek; három nap óta változtak a dolgok; táplálnak engem.

Nagy ideje volt már!"

Ezen irtózatos börtönben Blanqui egy művet irt a csillagászatról, a mely azon czim alatt: „Az örökkévalóság a csillagokban" a legközelebbi évben Párisban megjelent. Épen befejezte és készült, hogy a telet e bastilleban töltse, midőn a kormány parancsa Versaillesbe idézte. Sötét éjszakán, szakadó esőben ült csónakba és bérig átázva folytatta utazását a vasuton. Még betegebben, mint rendesen érkezett rendeltetési helyére. A hadi törvényszék előtt kellett megjelennie, vádolva lévén azzal, hogy mint a forradalmi központi bizottság tagja a commune-mozgalmat a vidékbe akarta átültetni. Az itélet uj Caledoniába való deportálásra hangzott; öregsége és meggyöngült egészsége iránti tekintetből a büntetést megváltoztatták.

1872 juliusban a Quelen erődbe zárták. Később a Clairvanti fogházba, melynek kapui végre 1879-ben megnyiltak előtte.

Mint testileg és szellemileg megtört férfiu lépett vissza a világba, mint saját magának árnyéka jelent meg a munkás gyülések szószékein, kisértete egy hosszu évi fogságok által tönkre ment embernek, elhomályosult szellemmel, meggyöngült emlékező tehetséggel, csak még tengetve életét, forradalmi tébolyának tüze által, mely utolsó lehelletéig fejében égett.

—

sem dicsekedhetem mert — idealista vagyok. — Magam is restelem eme mentalis betegségemet, de bizton remélem, hogy kopaszodó fejemnek és esetleges podagrámmal a realizmus is bekopogtat majdan hozzám, és lesz idő mikor másért sóhajtozom, másért ejtőzik . . . most! hiába nem adom egy szép szemű mosolyát — kegyét — Kroeczus kincsért. —

Ma éjjel is van egy álarczos, nem az előkelő publikum számára, nem is jótékony csak afféle szobalány bál, amelyen minthogy vasárnap van, a vigadó termei tömve lesznek — bál becsből felnézek souper után.

Szerdán azaz 26-án lesz a mainak pendant-ja a high life álarczosa melyen 6 lány patronessa képviseendi a siker garantiáját.

Hogy ne kétkedjenek felemlitem, hogy a pátronesek közt lesz K. B. Paula a főváros legszebb szőke asszonya is.

Az idén még nem volt érdekes álarczos bál se lárma, se tömeg, se intrigue, csak Guszti barátom mulatott nagyszerűen a minap, mert egy chic-es rózsaszin dominó szórakoztatta irigy ismerősei jogos haragjára, minthogy Gusztinak szép felesége van. Barátom a valóban pompás maszkot megnyerte, s upirozásra istenileg leisaza magát, leönti boldogságában piros borral partnerje dominéját és magasztosan mulat.

Reggel grand „Jammerkatzen" és hűlt helye a szép maszknak. De megmaradtak a reminiscentiák és Gusztinak büszkesége folytán napokig beszélni sem lehetett:

Egyszere meghunyászkodott — megszegem mért — a felesége szekrényében megleite vélettenül — a rózsaszin dominót.

De kérem ne mondják vissza neki, mert neki mániája a „Don Juánság.

Jövőre többet addig is legtorrótb . . . mit is mondjak — tisztelteimet

Svarcz József.

— **Sürgöny** a szerkesztőhöz: A „világpolgár" czimü álarczos borzasztóan sikerült . . . a plebsbálok lejárták magukat egy kicsit. Egy szép maszk volt . . . avval beszélgettem, sörözött mint egy kefekötő . . . gágogott, mint egy vadlud.

Brrr. Devotissimo.

Helyi és megyei hirek.

— **(Paszita.)** Weiser József ur, kiné kedves neje ujabban egy szép fügyermekkel ajándékozott meg, gazdag paszitát tartott e hó 23-án a kaszinó helyiségében. Az asztalok ő válogatott ételek és italok nagy sokaságával voltak megrakva és ezek elfogyasztására oly nagyszámu és diszes közönség gyült egybe, a milyent még valóban ritkán láttunk együtt. A paszita fél tizenegykor kezdődött dél előtt s az utolsó vendégek ugy 3 óra felé szállinköztak haza. A szeretetreméltó házigazda pedig e diszes vendégsereg szükségletének kielégitésére oly kiválóan gondoskodott, hogy nem jött volna zavarba, ha a jelenlevőkön kivül még jöttek volna vendégek. Hogy a pohárfelköszöntőkben nem volt hiány, azt fölösleges elmondani is, a kis 8 napos János, ki ez alkalommal a nap hőse volt, s e hősiességet vérrel is megpecsételte, a legjobb kivánatokkal bocsáttatott dajkájának ölelő karjai közé, nem kevésbbé szives üdvözletekkel halmozták el a boldog szülőket.

Ide iktatjuk még a „menut," a melynek számaiban mindegyik kedve szerint válogathatott, hogy távolabb élő olvasóinknak legalább némi fogalmat nyujthassunk a lakodalomnak beillő paszitáról.

„Menu"

1. Assiettták (máj, nyelv, thunhal, szardina, hering, füstölt hus, stb.) 2. Halak (fogas, galócza) 3. Pecsenyék (kappan, pulyka). 4. Giardinetto (sütemények, gyümöcs, sajt stb.) 5. Kávé, silvorium, liqueurök stb. Minden fajta finom borok, sörök és szivarok ingyen.

Weiser ur azonban még másképpen is kifejezést adott a fia születése felett való örömének. 200 fortot küldött a polgármester urhoz, a helybeli szegényeknek valláskülönbség nélkül való gyámolitására. 25 frtot szegény fiuk felruházására. — A szerzett derült órákat köszönjük neki; — az adományért azonban áldja meg őt az isten. Szegény embernek nagyon kemény a tél.

— **Jégpálya megnyitás.** Az elmult vasárnapon volt ünnepélyes megnyitása a helybeli jégpályának a szokásos zenével mellett. Csikorgó hideg volt, hanem azért megtelt a jégpálya korcsolyázókkal, kik e kissé hideg sportnak kitartó bátorsággal engedték át magukat.

— **A helybeli** polgári iskolában ugy mint minden évben es évben is e hó 29-én Deák ünnepély lesz, Deák Ferencz elhalálozásának évfordulója kegyeletes megemlékezésére. Az ünnepély állani fog zenés szavalatokból, szavalásból és ünnepi szónoklatból.

— **(Téli szüret.)** Kedélyes kis mulatság esett — a milyen csak fumigálja a telet — vasárnap délután Fakoson a derék Gutmann család szőlejében. Gutmann Vilmos ur hivására, körülbelül 50 vendég jelent meg egy kis délutám mulatságra. Igen érdekes látvány volt, midőn a tizenhatra menő szőlőn a fiapiczon összegyült, hogy együtt tartsanak ki Fakosra, a hol már egy nappal előbb kezdettek füteni a tágos szobát, melyet meleg falai közé volt hivatva fogadni a diszes vendégsereget. Kemény hideg volt ugyan, de a szánon ülők jó bundákba voltak takarva, ugy hogy baj nem keletkezhetett. Pont fél háromkor indult meg a szánok hosszu sora. Nemsokára ki is értünk rendeltetésünk helyére, hol az asztalok hajlongtak a sok pecsenye, sült, hideg étel, borok s. a. t. alatt. A társaság csakhamar elfepte az asztalokat, s a szeretetreméltó házigazdák hivására kiki hozzáfűtött az addóttól teljesen mentt fogyasztáshoz, a mire Gutmann Vilmosné, Weiss Samuné, Rosenfeld Adolfné ő Nagyságaik Weisz Szabina és Rosenfeld Adel kedves fiatal hölgyek is szeretetreméltó rábeszélésel buzdiltották. A vig kedv, jó uzsonna és zene mellett észrevétlenül osont el az idő, a egyszerre csak láttuk, hogy esti homály terül el a ködbe borult téli tájra. A szép szóban nem volt hiány. A felköszöntések hosszu sorából csak a következőket emlitjük: Rechnitzer Vilmos ur, G. Gutmann Vilmos urat, mint házi gazdát köszöntötte fel családjával együtt, Simon Gábor ur, G. Gutmann Henrik urat; s később a jelenvolt hölgyeket; Wolheim Ernő ur, Dr. Laky Kristof főügyész urat; Kovács János járásbiró ur kedélyes felköszöntőben ugyancsak főügyész urat, Varga Lajos, a polgármester urat; — e sorok irója két derék hazafit Varga Imre czredes és Somsich Lőrincz urakat; Pühál Ferencz közjegyző ur többször felszólalt szokott világos és vonzó modorában; és ki tudná végét és ki tudná hosszát. Estére járt az idő, a vendégek lassankint előkeresték téli gunyáikat, s a valóban szives, magyaros vendéglátást megköszönve, haza felé vették utjokat, néhány derült óra fölötte kellemes emlékét vivén magukkal.

— **A tapolczai** elhalálozott rabbi a minden rendü és rangu közönségnek részvéte mellett temettett el. A más felekezetűek különösen azért szerették a derék férfiut, mert tetőtől talpig magyar ember volt, és magyar érzületének mindig örömest is adott kifejezést. — A temetési gyászszertartás igen ünnepélyes volt. A sir fölött kitünő magyar beszédet tartott Dr. Rozenberg Sándor kaposvári rabbi, ki jeles magyar szónoklatairól általában ismeretetes. E beszédet tapolczai t. levelezőnk szives volt ugyan megküldeni, de mult számunkra későn érkezett az már, jelenleg pedig szűk terünk nem engedi, hogy azt egész terjedelmében közöljük; a következő passust azonban mégis kiemeljük belőle. — „Továbbá az isteni igazságot és vallásos türelmességet hirdető papságnak koronáját is viselte, de nem azért, mivel ő véletlenül a zsidó papi törzsből származott volna, hanem egyedül azért hogy ő a kitartó szent munkálkodás folytán kiérdemelte magának a disznevet: a legfenségesebb egy Isten papja"; és ez gyászoló hallgatóim az igazi emberi és papi nemesség, t. i. a munka nemessége ám nem a született. Végül még „az uralkodás koronája" is tündökölt az ő áldott fején; mert ő, ki egy egész más, kivált Izraelra nézve sokkal sötétebb, szomorubb és elfogultabb időszakban nevelkedett fel, mint a mi korunk, bizonyosan sokáig önmagával küzködött; az akkor nyert ferde eszmék és nézetek ellen bajnokilag harczolt mind addig, mig önmaga felett uralomra emelkedve erélyesen elhatározta, hogy ő vallásilag ugyan a legjobb lelkesült zsidó, de nemzetileg tetőtől talpig magyar ember akar lenni; oly magyar, ki már mint aggastyán rendületlen szorgalommal és lángoló hazafiui szeretetben elszajtitotta magának édes, elragadó költői anyanyelvünket; mig ő belátta, hogy Thoránk örök igazságait az emberiség bárminő nyelvén hirdetni nemcsak hogy nem bün, de a legszentebb kötelesség, mert ezen nagy igazságok nem egyedül a zsidó népet, hanem a föld összes nemzeteit nemesiteni és üdvözitoni akarják."

— **A zala-egerszegi** izr. hitközség a nagyméltóságu vallás és közoktatási magy. kir. miniszteriumnak 1880. évi október hó 25-én kelt rendelete folytán felszólittatott, hogy alapszabályait és utolsó évi költségvetését a megyei törvényhatóság utján terjeszse fel. Miután ezen bekövetkezett körülmény szükségessé tette az alapszabályok módositását és bővitését az emlitett község előljáróságа február 3-án délután 2 órakor rendkivüli közgyülést tart, melyre a zalaegerszegi és a hozzátartozó községek egyenes adófizető tagjait meghivtá.

— **Panaszos czikket** olvasunk az „Ungban", az Ungváron megejtett népszámlálás a kalmából: A hosszabb panaszos czikkből csak két passust idézünk: „Azt kérdi a számláló lap, hogy mi az anyanyelve? és erre Markos Mihály kanonok, Lihvárcsik Mihály képezdei igazgató, Homicskó Miklós gymnáziumi tanár s. cz. kanonok, (aki egyházmegyei tanfelügyelő is lévén, mint tanár egy évi szabadságot kapott a népiskolák rendezésére) Petrik János gymnasiumi tanár, Gebé Viktor cz. kanonok, Drohobeczky Gyula papnöveldei tanár, Bendász püspöki hivatalnok, Csucska Péter papnöveldei aligazgató, ifj. Gebe Andor papnöveldei prefektus, Hadzsega János lelkész, stb. azzal válaszolnak, hogy ruthén-orosz. Hát püspökük ő méltósága Pásztélyi János nem gör. kath. családból származik-e? nem gör. kath. lelkésznek fia-e, s ő oda irhatta hogy anyanyelve: a magyar; Jámbor Antal papnöveldei tanár, Firczák Gyula kanonok és papnöveldei igazgató, Vályi János papnöveldei tanár, Roskovics Ignáz kanonok nem gör. kath. szülőktől származtak-e, s nagyrészük atyja gör. kath. lelkész volt? s ők oda jegyezhették, hogy magyar az anyanyelvük!"

— **Az idei tél** ismeretes környékén már megkivan a áldozatát. Mint értesülünk egy földmives ember megfagyott, a környékről Letenyére iparkodván.

— **Rövid hirek.** Kutschker bécsi kardinalist gutaütes érte. Állapota reménytelen. — Pozsonyban Schott József fojegyzőt alispánná választották. — Egy pozsonyi ékszerárusboltból 35.000 frt. áru ékszert loptak el. A nyomozások erélyesen folytattatnak. — Váczott az ottani fegyházban egy több évre elitélt fegyencz gyilkossági kisérletet követett el Batta lelkész és a börtönőr ellen, azonban szerencsére ez teljesen nem sikerült, a mennyiben csak életveszélyesen sebesithette meg a dühöngő rab, ki a lelkészt gyülölte, a hivatásának erőnyedetlen buzgalommal megfelelni törekvő áldozat. — Székesfehérvárott az uj népszámlálás szerint 26.512 lélek lakik. — Perzsiából egy majdnem hibátlan távirat érkezett Kolosvárra a magyar polgár szerkesztőségéhez. — Pejachevits Tivadar gróf a horvát bán fia 22-én esküdött örök hűséget Vay báró borsodi főispán leányának, Lila bárónőnek. Budapesten. — Erzsébet királyné a budapesti szegények részére tüzelő anyag beszerezhetés czéljából 500 frtot adományozott magánpénztárából. — A kolozsvári egyetem Ferencz József czimet nyert. — Bátorkesziben egy Szilvásy Irma nevü fiatal leány gyufaoldatót ivott, mert a bálban senkisem hivta tánczolni.

Irodalom.

Az e rovat alatt fölemlitett művek kaphatók és megrendelhetők vagy-Kanizsán Fischel Fülöp könyvkereskedőnél.

— **Népszerü oktatás** a balesetek alkalmával szükségessé válandott segélynyujtásban, az 1876-ik évi 14-ik közegészségügyi t. cz. első részének V-ik fejezete kifolyásából. — Irta: Tersánczky József, Zalamegye Kanizsa járás tiszti orvosa, orvos-sebész, és szülészmester. A nép, népiskolák, hajósok, halászok, mozdony- és vonatvezetők, bányászok, rendőrök, halottkémek, halottakra felügyelők, betegápolók használatára. 20 kr. az ára. — Ismét egy hasznos munka jelent meg a nagybuzgalmú Tersánczky József, orvos urtól, ki folyton buzgólkodik azon, hogy az egészségügy terén való teendőket mennél inkább népszerüsitse és ez által a népet is megismertesse azon teendőkkel, melyeket egyes esetekben ismernie nagyon is szükséges. Az előttünk fekvő könyvecske, melynek czime annak használatára nézve eleget mond, nagyon is megfelel ennek a czélnak. Röviden megismerteti az olvasót: 1) a segélynyujtásról a tetszhalál esetében, 2) a segélynyujtásról, némely erőmüvi hatányok és betgségi balesetek alkalmával. — A könyvecske, melynek ára 20 kr., mindenkinek ajánlható, minden egyszerü földmives lakában ott kellene lenni a kalendárium mellett, és bizonyára szorgalmasan olvasva az egyszerü család tagjaitól lényegesen nagyobb hasznot tenne, mint a kalendáriumnak sok babonás historiákkal telt közleményei. Ajánljuk mindenkinek figyelmébe. — Arra van szükség, hogy e könyvecske a nép körébe eljusson. —

— **Uj zenemüvek** Táborszky és Parsch nemzeti zenemü kereskedésében Budapesten megjelent: „A szerelmis sötét verem." Lukácsy Sándor népszinmüvének legkedveltebb dalai. 1. Rózsás kedvvel jöttem én. 2. Nem kell a szomoruság. 3. Hosszú sötban szált a vadlut 4. Bús az erdő. 5. Repül a szán. 6. Ha én piros rózsa volnék. 7 Mért esalogatsz barna kis leány. Énekhangra zongorakisérettel vagy zongorára különszerzé Erkel Elek. Ára 1 forint. — Továbbá megjelent Rozsavölgyi és társa zenemükereskedésében Porte-Bonheur Polka-Mazurka. zongorára szerzé Alexander de Benkovich. Továbbá Furcsa divat! Csermelyi Erzsike urhölgynek ajánlja, Csárdás kedvelt népdalokból zongorára alkalmazta Nagy Zoltán, Ára 60 kr.

— **A „Hymen"** czimü szépirodalmi hetilap 3-ik száma következő változatos tartalommal jelent meg: A szépirodalmi részben: Est a fővárosban. Kőtemény Gáspár Imrétől. — „Huh!" Kalandos történt Lauka Gusztávtól. — A tánczteremből. Farsangi tárcza Gáspár Imrétől. — Karneval. Karczolatok Satyrtól. — Vegyes közlemények: A „Hymen" hirei. (Eljegyzések, esküvők.) — Farsangi krónika. — Divat-tudósitás. — Levelezés mindenről mindenkinek. (Kérdések és feleletek.) — Mindenféle. — Adomák. — A házasság előcsarnoka (A „Hymen" házassági kis hirdetései.) — Talány. — Regénymelléklet: A kastély titka. Angol regény. — Érdekes inditványt tesz a „Hmen" szerkesszője a lap élén, azt, hogy az agglegények — 30 éven felüli nőtlenek — jövedelmük arányában megadóztassanak. — Az élénken szerkesztett lap ára negyedévre 1 frt, mely Budapest, Gyár-utcza 15 sz. alá küldendő. — Teljes számu példányok még vannak.

Vegyes közlémények.

— **Gambetta a borkereskedők lakomáján.** A párisi borkereskedők e hó 21-én nagyszerü lakomát rendeztek, mely az által válik rendkivül érdekessé, hogy, mint azt már táviratainк is jelentették, Gambetta elnökölt rajta. A lakoma Tivoli nagyszerü tánczteremben folyt le, és 1064 egyén vett benne részt, — eltekintve a kitünőségektől, kiknek számára emelvényen volt föltartva egy hosszu asztal, melynek följén Gambetta ült. A borkereskedők kivétel nélkül frakkban voltak, s elnökük Laplagne nemzeti szinü mellszalagjával vált ki társai közül. A terem főhelyén hatalmas szobra állott a köztársaságnak déli virágok között, ugyancsak francia szinü mellszalaggal Gambettát beléptekkor viharosan üdvözölték; a zenekar rázenditte a Marseillaiset s a teremben allig akari szünni a „Vive la République" mennydörgése. Az ebéd végeztével Laplagne elmondá köszöntőjét, mely egy szerü, okos szavakban dicsőité a köztársaságot, s üdvözlé Gambettát, megjelent képviselő társait és a hirlapirókat. Azt, hogy Gambetta nevének emlitése minő lelkesedést keltett, még elképzelni is fölötte bajos. Az éljenzés valóságos orkánban tört ki, s eltartott perczegig. A tüntetéseket megköszönni Gambetta, s ő mint a roppant zaj lecsillapulhatott, a lakómázók tele álltak asztalokat, székeket, hogy hallják a képviselőház elnökének szavait. Valósággal viaskodtak a jó helyért. Kissé meg voltak ugyan lepve. Midőn Gambetta eléve kijelenté, hogy ő nem politikáról, hanem kizárólag a borkereskedők ügyeiről akar beszélni, de ez aztán annál jobban esett. Természetes, hogy szavai végeztekor csak ráfordult arra a csapásra, hol leg otthonosabbá kelle magát éreznie. Legyenek önök meggyőződve, — fejezé be beszédét, — hogy Francziaország elért józan, ratonalis, tudományos politika szinvonalára. Legutólbb adta annak bizonyitékát, hogy egy negyven millió lélekből álló nép, melynek tizennégy századon át monarchikus élete volt, szabadsággal it kormányozható, de azért sokkal erősebbnek, sokkal fényesebbnek, sokkal ragyogóbbnak és sokkal termékenyebbnek és sokkal tiszteletreméltóbbnak bizonyulhat, mint bárminő hatalom, bárminő császárság, mint bárminő fejedelemség. (Hosszas viharos tetszészaj. „Éljen a köztársaság!") S ez eredményt Franczia rszág önmagának köszönheti. Igen, a demokratia ura önmagának s érzi magában azt az erőt, mely megóvja nevetséges dictaturáktól, a mit rá akarnak fogni. (Mozgás.) Ugyanaz a népuralom, mely nem akarja elöidézni sem a fejetlenséget, sem a meddő ellenzékiséget. Az uj társadalmi osztály, mely a democratia védelme alatt a kormányra jutott, illetékességet bebizonyitá. A legujabb választások által a clericális párt erőlködéseit, valamint a névtelen párt fölforgató törekvéseit elitélte. Különben béke a legyőzöttnek. (Tetszés,) csak azt akarom mondani, hogy a következő választásokon is győzni fog az érdek, mely azonós a köztársaság, a demokratia és a haza érdekével. (Hosszantartó viharos tetszés.) Gambetta ezután a sajtóra ürité poharát, s mint megjegyzé, az összes sajtóra. Szavai végeztével a lelkesedés az elképzelhető legmagasabb fokot érte el.

Zalamegyei Gazdaság Egyesület Értesitője.

Jegyzőkönyve

a zala-megyei gazdasági egyesület Zala-Eger szegen 1880-ik évi december hó 6-án s fo ly tatva tartott rendes közgyülésének.

(Folytatás és vége.)

129|208—1880.

Keöd József ur hajós kapitány és földbirtokos „Népszerü szőlőmüvelés és borkezelés" czimü szakmunkája egy tisztelet példányát azzal küldi meg, hogy e mü összes jövedelmét jótékony czélra, a „Balatonfüredi szeretetház" javára ajánlotta fel, mert is ez egyesületet hatáskörében e mü terjesztésére felkéri, egyszersmind arról is értesit, hogy az ő saját találmányu szabadalmazott „kettős működésü borsajtók" Schlammadinger Alajos gazdasági gépgyárosnál Székesfehérvárott kaphatók.

A küldött mü köszönettel fogadtatott, a könyvtárba eltétetni, a megjelent szakmunkára, és a „kettős működésü borsajtóra" a gazdaközönség figyelme fetébresztése végett, jelen közlemény a végésnek az egyesület közlönyében beiktatásával közzététetni határoztatott.

130|269—1880.

Farkas László ur kérvénye folytán, melyben előadá, hogy a gazdasági egyesületnek 1860 évi márczius 5-én lett megalakuláskor, mint még egészen fiatal ember lelkesedve az akkor élénken nyilvánuló hazafias mozgalmakon, nem annyira a már akkor is szerény vagyoni állására támaszkodva, mint inkább reménynyel nézve egy jó jövő elébe s bizva, hogy személyes kereseményéből kötelezettségének eleget tehet, a zalamegyei gazdasági egyesület alapitó tagjául aláiratkozott, a 200 frt. alapitó tőkéről. 5% kamattal kötelezvényt kiállitotta, azomban e reményeiben csatlakozva, sőt volt csekély vagyonát is elvesztve — kötelezettségét sem a hátralékos kamatokra, sem a tőkére most vagy jövőben teljesiteni nem tudja, mért is tartozását egészben leiratni s magát a tagok sorából kihagyatni kéri.

A kérelmező köztudomásu vagyontalansága miatt az egyesület követelése behajtható nem lévén, egészben leiratni, kérelmező a tágok sorából kihagyatni, s erről ügyvezető elnök ur és pénztárnok ur értesittetni határoztatott.

131|262—1880.

Árvay István ügyvezető elnök ur előadja, hogy Zala megye közönsége által a gazdasági egyesület használatára átengedett Zala-Egerszegi megyei kert nagyobbitására az eladott megyei kertek árának felhasználhatása az 1880 évi május 10-ki megyei bizottsági közgyülés 733 szám alatt hozott végzésével engedélyezve, s ennek következtében a gazdasági egyesület f. 1880 september 6-án tartott közgyülése 90|195 sz. a. hozott végzésével 5 az alkalmas telek vásárlására felhatalmazva lévén, e czélra a Zala Egerszegi 1915 számu tkjkvben Ar. 265 hszz. a foglalt néhai Molnár György Zala-Egerszegi ügyvéd tulajdonát képezett az ugynevezett fehérképi utczában a zalamegyei gazdasági egyesület épülete átellenében levő ház éjszaki szomszédságában fekvő kertet az illető tulajdonosoktól 1800 frtért o. é. kialkudva s arról a szerződést az eladók által aláiratva beterjesztvén, a tekintetes megye közönség által elfogadását és érvényre emelését kérte:

helyeslőleg tudomásul vétetett.

132|212, 214, 226, 227|1880.

Miklós Gyula ur országos borászati kormánybiztos 730, 839, 851, 783 szám alatti körleveleiben a szőlőre kivitelre ajánlkozott külföldi, kereskedők és közvetitésre ajánlkozott ügynökök, a külföldi nevezetesb városokig a vasuti szállitási vitelbérek dijjegyzékét közölvén

minthogy az utóbbiakban a megyében levő vasuti állomásokról közlemény nem foglaltatik — tudomásul vétetett.

133|228—1880.

Országos borászati kormánybiztos ur 930|1880 sz. a. kelt körlevelében a szőlő kivitel iránt érdeklődő külföldi vállalkozók által hozzáintézett kérdésekre a hazai gazdasági egyesületek, kereskedelmi és iparkamaráktól beérkezett vélemény nyilvánitásokat pontozatokban körvonalozva, tudomás végett közli:

az egyesület közlönyében közzététetni határoztatott.

134|213—1880.

Villásy Pál ur az általa szerkesztett: „Gyümölcsészeti és kertészeti füzetek" czimü folyóirat felől vélemény nyilvánitást kérvén

a Zala megyei gazdasági egyesület a Villásy Pál ur által szerkesztett gyümölcsészeti és kertészeti füzeteket oly közhasznu vállalatnak tartja, a mely a jeles ismertetések értekezések és általános beltartalmánál fogva nem csak e téren s irodalmunkban is eddig érzett hiányt pótol, de hivatva van arra, s ennek már eddig is bizonyitékát adta, hogy a gyümölcsészet és kertészet gyakorlati terén bő ismereteket terjesztve a mezőgazdászat ezen ágát tudományosan okszerűen tovább fejlessze; e diszéretes beltartalmán kivül a kiállitás s különösen a jeles kivitelben adott rajzok oly diszes munkává egészitik ki, mely tekintve mindezekhez arányositva a munka csekély árát, a közönség legélénkebb pártolását méltán megérdemli: miért is a gazdasági egyesület azt jelen végzésnek az egyesület közlönyében közzétételével a nagy közönség pártolásába melegen ajánlja.

135|216—1880.

A Nmgu földmivelés ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszterium 27453 sz. a. kelt válasza, melyet e gazdasági egyesületnek a f. é. szept. 6-ról 88|195 sz. a. kelt azon felterjesztésére küldött, melyben az ugynevezett phylloxera mentes szőlőcsemek behozatala alkalmából felmerült aggodalmait kifejezte, s a vállalkozást hazai szőlőszeink élétérdeke megóvása tekintetből beszüntetni kérelmezte:

minthogy az egyesület közlönyében már közzétéve volt — tudomásul vétetett.

136|218—1880.

Földmivelési ipar- és kereskedelem ügyi kir. miniszterium 28517 szám alatti felhivásának azon gyümölcstermelők nevei közlése ért, a kikhez a kir. miniszteriumot közlésre megkereső Porosz-Szilézia Hirschberg városban létező Haensler Károly Samuel czég szállitásért fordulhatna.

minthogy Zala megyében ez évben gyümölcstermés nem volt — elég nem tétethetett.

137|220—1880.

Földmivelés- ipar- és kereskedelem ügyi kir. miniszterium 29814 szám alatt kelt körirata, a Somogy megyei Vizvár községhez tartozó Jama puszta uralgott keleti marhavész megszüntéről

tudomásul vétetett.

138|221—225—1880.

Országos borászati kormánybiztos ur által husz — a soproni kereskedelmi kamara által egy példányban küldött „az okszerü szőlőtelési eljárást tárgyazó és ismertető népies nyelven szerkesztett füzetek"

A tagok között kiosztattak.

139|222—1880.

A soproni cs. kir. katonai élelmezési raktárnak 1880 szeptember 30-án 811 szám alatt kelt német nyelven szerkesztett f. é. october 6-án érkezett hirdetménye a pagykanizsai és keszthelyi állomásokra szükségelendő kenyér és zab szállitmány biztositása czéljából tartandó kibérlésre

mint késön érkezett figyelembe nem vétetett.

140.|224—1880.

Szentkirályi Árpád, székely-keresztúri birtokos értesitése, hogy nála „a legkorábbi Székely tengeri" a Hejás falvi vasuti állomásra állitva métermázsánkint 20 forintért kapható.

Jelen végzésnek az egyesület közlönyében beiktatásával a közönség tudomására hozatik.

141.|241—1880.

Az egyesület által dijazott szőlészeti pályamunka szétküldéséről titkár által beterjesztett kimutatás

Tudomásul vétetett, s a szállitási költségeknek a pénztárból utalványozásával ügyvezető elnök ur megbizatott.

142.|236—1880.

Országos borászati kormánybiztos ur által 1002 sz. a. megküldetvén azon jelentése, melyet a Nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi kir. miniszter urhoz a Dunán és Tiszán inneni és tuli kerületek nevezetesb borvidékei bentazása alkalmával szerett tapasztalatairól véleménye kisérettében beterjesztett:

tudomásul vétetett.

143.|237—1880.

Országos borászati kormánybiztos ur 999|1880 sz. a. kelt értesitése, hogy „Gusztáv Mayer & Comp.Láverpool 31. James-Street" czég kéznek nyilatkozott magyar gyártmányu Cognácot bármely mennyiségben vásárolni és azt az angol piacon meghonositani.

A jelen végzéssel a közönség tudomására hozatik.

144.|238.256—1880.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi kir. miniszterium 30602. sz. a. megküldvén

a Bécsben, 1881. april. 8. 9. és 10-én rendezendő első hizó állat-kiállítás programmját az egyesület közlönyében már közzétéve lévén, tudomásul vétetett.

145.|242—1880.

Országos borászati kormány biztos 1119|1880. sz. a. közli, hogy az egyesületnek a borászati kormánybiztossali levelezései az esetben kezeltetnek portomentesen, ha azok következő módon czimeztetnek.

„A Nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszteriumhoz — (borászati kormánybiztos) — hivatalos felszólitásra adott válasz. — Portomentes."

egyesületi titkárnak tudomásul és ahoz alkalmazkodásul szolgáljon.

146.|244—1880.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi kir. miniszterium 2.5081 sz. a. „a kender termesztése és kikészitése" czimű Bakay Nándor által irt művet azon értesitése mellett küldi meg, hogy Bodola főmérnök által a munkában foglalt rajzoknak megfelelő kender törő és tisztitó gépek szerkesztettek, és Vidacs budapesti gépgyárában elkészittettek; a tett kisérletek alapján a gépek teljesen kielégitő módon működnek, s egy ily kézi erőre alkalmazott kendertörő s egy kendertisztitó gépnek éra együtt 250 frt, ha pedig a gépek lóerővel szándékoltatnának hajtatni, a lovas járgányhoz való tengely és két szij, kerék, külön 25 frtért megszerezhető

Tudomásul vétetett s a mű a könyvtárba eltétetett.

147.|246—1880.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi kir. ministerium 30574. sz. a. kelt az összes közigazgatási bizottságokhoz intézett körrendelete, hogy az 1880. évi marczius 2-án 5693 sz. a. kelt rendelete értelmében gyökeres és szima szőlővessők — valamint a szőllőtő minden egyébb alkatrészének forgalma teljesen tiltva marad.

Az egyesület közlönyében már közzétéve lévén, irattárba tétetett.

148.|248—1880.

Ügyvezető elnök ur előadja, hogy azon vakáyha melyet Österreicher Zsigmond, mint a gazdasági egyesület háza épitésére volt vállalkozó az egyesület termében beállitott a f. é. őszi befütésakor önmagában szétmállásnak indult, a kitünt, hogy az egy ellaszmáit feketére bekent ócska, és nem uj kályha volt: miért is ajánlott levélben felszólitotta nevezett vállalkozót, hogy szerződési kötelezettsége folytán más kályhát állitson be, a felhivásnak azonban eleget nem tett:

Árvay István ügyvezető elnök ur megbizatott, hogy a törvény utján is elégtételt szerezzen.

149.|251—1880.

Kecskeméthy Albert ur kéri az egyesületet, hogy miután mint tiz gyermekkel megáldott családatya a jelen sulyos körülmények között alapitó tőkéjét befizetni egyáltalán képtelen, — kellő zálogjogi bekeblezéssel biztositás mellett részére haladék engedtessék, igérvén, hogy a kamatokat 1881 január 15-én befizetni fogja.

Kecskeméthy Albert ur értesittetik, miszerint az esetre, ha az összes hátralékot kamat tartozását 1881-ik évi január 15-ig az egyesület pénztárába befizetni fogja, a 200 frt. alapitó tőke — saját költségén teljesitendő jelzálogi bekeblezéssel eszközlendő biztositás és a kamatok pontos fizetése mellett a felhozott méltánylást igénylő okok tekintetbe vételével továbbra is nála hagyatik. Erről ügyvezető elnök ur a végzés kiadásáról értesittetik.

150.|257—1880.

Országos gazdasági egyesület szövetkezeti osztálya 156. sz. a. felhivja az egyesületet annak közlésére, hogy területének mely részeiben mutatkozik hajlam szövetkezetek létesitésére. —

Minthogy az egyesület tapasztalata szerint mezőgazdasági szövetkezetek alakitására irányuló hajlam még nem észleltetett, az esetleges jelenségek mutatkozásig irattárba tétetett.

151.|265—1880.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi kir ministerium rendeletére alatt álló több gazdasági könyvek és nyomtatványok jegyzékét megküldi oly értesités mellett, hogy azokból a kivántató példányokat a gazdaközönség körébe eljuttatás végett megküldeni hajlandó

köszönettel fogadtatott ügyvezető elnök ur a kivánat felterjesztésével megbizatott.

152|296—1780.

Titkár előterjeszti, hogy Ceigi Vincze, szili plébános ur által az „okszerű és hasznos bortermelés kézikönyve" egy példányának utánvét melletti megküldésére megkeresztetvén, egy példányt dijtalanul küldött.

Helybenhagyatott.

153.|268—1880.

Ügyvezető elnök ur a f. é. szeptember 6-ki közgyülés 98|294 sz. a. hozott végzésére látatkozva előterjeszti, miszerint Thassy Lajos pénztárnok ur neki személyesen kijelenté, hogy pénztárnoki hivatalát tovább folytatni hajlandó.

Helyeslő megelégedéssel tudomásul vétetett.

154.|271—1880.

Földmivelés ipar és kereskedelemi kir. miniszterium 36,226 szám alatt értesiti az egyesületet, miszerint a soproni kereskedelmi s iparkamara hivatalos jelentésében a bőrgyártás fejlődésének utjában álló akadályokat ismertetvén, utal arra, hogy a magyar-országi szarvasmarha bőrök minőségét s igy azok értékét igen kárositja az, hogy az állatok nem tisztogattatnak kellően, s a kamara szerint kiváltképen a tisztogatás által eltávolitható bögöly férgek nagy mértékben értéktelenitik a bőröket, mért is az egyesület figyelmét e körülményre irányozván felhivja, hogy a gazdaközönséget az állatok okszerű ápolásának mulasztásából keletkező káros következményekre általában ugy a kérdéses ügyre különösen figyelmeztesse:

mi is a jelen értesitésnek az egyesület közlönyébe beiktatásával a közönség tudomására hozatik.

155|272—1880.

Egyesületi titkár előterjeszti, miszerint az egylet alakulása kezdetén volt alapitó tagok közül számosan elhaltak, s minthogy az alapszabályok 6. § értelmében „az alapitó tagok joga átmegy azoknak törvényes vagy hagyományos férfi ágbeli — a 4 § értelmében erre alkalmas örököseire s hagyományosaira, ezek közül arra, kit az végrendeletileg kijelöl, vagy végintézkedés hiányában a többi örökösök közül arra, kit az örökösök kijelölnek, ha az a 4. § szerint megkivántató tulajdonokkal bir, de ennek halálával megszünik s utódaira az az: másodizre át nem megy" — szükségesnek látja a közgyülés oly intézkedését, hogy az elhalt alapitó tagok emlitett jogai gyakorlására jogositott utódok kétségtelenül megtudhatók s a lajstromba bevezethetők lehessenek.

Egyesületi titkár utasittatik s megbizatik, hogy az elhalt alapitó tagok örököseitől a jogositott utódok személyiségét kitudván, annak eredményéhez képest egyesületi pénztárnok urral egyetemben az alapitó tagok névsora kiegészittessék. —

156|273—1880.

Egyesületi titkár előterjeszti, hogy ámbár a „Zala" czimű lapnak mint az egyesület közlönyének azon számai melyek egyesületi közlemenyt tartalmaznak, átitala a Zalamegyei gazdasági egyesület szinnyomatu pecsétjével bélyegezve, s a Zala-Egerszegi pósta hivatalnál feladva küldetnek meg az egyesületi tagoknak a példányok ide, de a lap kiadó és szerkesztő értesitése szerint — mint a beküldött czimsza-agok igazolják — gyakran kemény kifejezések kiséretében meg nagyobb számban hozzájok vissza küldettek: titkár véleménye szerint czélszerű lenne a kiadóval egyetértőleg ugy intézkedni, hogy az egyesületi közlemények — ha a kiadonak és szerkesztőnek ugy tetszik a „Zala" czimű lapban is közzététethessenek ugyan, azonban az egyesületi tagok számára mint „Zalamegyei gazdasági egyesületi értesitője" külön kinyomatnának, s a kiadó által figyelmessé tétetnének az illetők, hogy tagdiletmény nyomtatvány és nem hirlapszám küldetvén hirlápi dij nem követeltetik tőlük, azt elfogadni fognák.

Ügyvezető elnök ur megbizatik, hogy a legczélszerübb módozat iránt intézkedni szivesked jék.

157|274—1880.

Titkár bemutatja az előfizetési felhivásokat: Domokos Kálmán: „A földmérő" — Sporzon Pál: „Mezőgazdasági üzlettan" — Gonda Béla: „Gazdasági Mérnök" czimű gyakorlatu és közhasznu müveikre,

tudomásul vétetett.

158.

A jelen jegyzőköny hitelesitésével Dr. Czinder István, Farkas Dávid urak bizatták meg s teljesitésére felkéretnek.

Egyébb elintézendő tárgy nem lévén — elnök ur — köszönetés fejezvén ki a megjelentek szives közreműködésükért — a közgyülést befejezettnek nyilvánitotta. — Kmf. Árvay István m. k. elnök, Szigethy Antal m. k. jegyző, Dr. Czinder István m. k. Farkas Dávid m. k.

Közli:
Szigethy Antal
titkár.

Felelős szerkesztő:
HOFFMANN MÓR.

Vasuti, menetrend.

Indul Kanizsáról hova:

Vonat szám		Órák	Perc.	Idő.
207	Eszék, Mohács, Dombovár	5	10	reggel
215	„ „ „	2	30	délut
209	„ „ „	11	1	éjjel
202	Buda-Pestre (gyorsvonat)	5	55	reggel
204	„ (postavonat)	2	6	délut.
212	„ (vegyes vonat)	11	20	éjjel
313	Bécsbe (Szombathely, Sopron-felé)	6	15	reggel
301	„	11	50	éjjel
215	Sopronba	3	40	délut.
205	Pragerhof, Kottori, Csáktornya	4	5	reggel
203	„ „ „	2	47	délut.
201	„ „ (gyorsv.) „	10	50	éjjel

Érkezik Kanizsára:
honnét:

210	Zákány felől	5	27	reggel
316	„ „	1	43	déb
208	„ „	11	1	éjje
211	Buda-Pestről (vegyes vonat)	4	15	regge
203	„ (postavonat)	2	5	délut
201	„ (gyorsvonat)	10	30	éjje
302	Bécsből	4	1	regge
314	„	10	15	éjj-
316	Sopronból	12	5	déb.
202	Pragerhof felől (gyorsvonat)	5	37	reggel
204	„ „	1	20	délut.
206	„ „	10	50	éjjel

HIRDETÉSEK:

Családi csokoládénk

Victor Schmidt & Söhne
k. k. Hofl. Fabrikanten
Wien.

csak akkor való di, ha minden
csomagon fenti aláirásunkon
kivül még ezen védjegy van
alkalmazva.

SCHUTZ MARKE S&S REEL

Ára a jó minőségünek	sárga	papirban	1 font	50 kr
„ „ finom „	rózsaszin	„	1 „	70 „
„ „ finomabb „	zöld	„	1 „	80 „
„ „ legfin. „	fehér	„	1 „	1— „

Raktár Nagy-Kanizsán: **Rosenfeld Adolf** és **Strém & Klein** urak kereskedésében.

Keskeny (791 10—52)
utifü-mellczukorkák,
a tüdő és mellhajok, köhögés, fejtőkösögés, rekedtség és tüdőkurut biztos gyógyszere.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny utifü azon már eddig fel nem derített titkot foglalja magában, miszerint a gége és légcső rendszer gyuladt nyakhártyájára való szomszédi gyors és enyhitő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegiti.

Mintán gyártmányunkról a czukor és keskeny utifü-füszta vegyületéről kérezkedünk, különös figyelmbe ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket, sat. dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.

Victor Schmidt & Söhne

Schmidt Victor & fiai
cs. k. szab. gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.
1 skatulya ára 30 kr.

Kaphatók: Práger Béla gyógyt. Belus J. gyógyt. N.-Kanizsán, Kálivoda J. Letenyén, Kis A. gyógyt. A.-Lendván, Dorner Kaj. vas- és fűszerkereskedő Sümegen, Wertl M. gyógyt. Kaprononán, Illésh. Morell F. Vasváron, Hollósy József E. gyógyszt. Z.-Egerszegen, Fischer Mór (Somogy) Szobi, Simon Gyula Szombathely, Sólyár Lipót Perlak.

Házeladás Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsán, a Batthyány-utczában (ezelőtt Gábor utcza) egy szép nagy lakásból álló még 9 évig adómentes uj ház szabad kézből eladandó.

A Csengeri-utczában egy még 3 évig adómentes öt lakásból álló nagyobb bérház szabad kézből eladandó.

Bővebb tudósitásokat Fischel Fülöp könyvkereskedésében nyerhetni. 814 1—3

Nincs többé köhögés!!!

Egger-féle mellpasztillák,

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokhajok, és minden nemü nyákhajok ellen. — Eredeti doboz 25 kr. — 50 kr.

Egger-féle
giliszta chokoládé

Igen kellemes szer giliszták szenvedő gyermekeinél, valamint felnőtteknél is. Eredeti tabletákban minden nagyobb gyógyszertárban kapható. Szétküldés postán utánvét mellett a kezelési utasitással nem küldetik. — Kevesebb mint 1 frt. értékű megrendelés nem küldetik.

Egger A.
789 10—10 *Budapest Erzsébettér 9. szám.*

Kapható *N.-Kanizsán*: Belus József, Práger Il. gyógyszerész uraknál. *Zala-Egerszegen*: Hollósy József, *Csáktornyán*: Gönci L. gyógyszt. uraknál.

FLEISCHNER LAURA
Hölgy-divat-terme
37. Annenstrasse Gracz. 37.

Ajánlja magát a legujabb éta, estély és szalontoilettek fényes és olcsó kiállitására és zállitására (814 4—5)

Mikor legnagyobb a szükség legközelebb a segitség ház hivatalos hatóságok által kivalo gyógyerejünek constatálva. Legujabb gyógytudositás és hálafelirat.

Magdeburg 1880.

Az ön Hoff János-féle concentrált kivonat és malata sör küldeménye 50 üveggel; 5 kl. malata chokoládé, és 10 doboz malata czukorka kellemesen lepett meg bennünket és uj bizonyosságul szolgál azon igazságnak: „Mikor legnagyobb a szükség, legközelebb a segitség." Tekintettel a küldött postacsomag a rendelési szerint vesszük be mint a gyógyszert. A hatás meglepő s mindkettőnek kell valamint, hogy azon tapasztalt eltérést, melyhez eddig minden ilyen fenomenert kivonat iránt viseltettem, egészen elenyészett. Sőt azt is állitom, hogy a ki rendes szabályszerű eltérésül szolgált a Hoff János-féle malata kivonatokat élvezi, könnyen 100 éves kort ér el. Igy tehát csak sürgősen sugalmazt tisztelem, hogy ön most mindjárt nem szerezne is, ki Gut mint Isten altal küldött angyal tekintik, legszegényebb hálamat kifejezem. Sőt azt sem hagyom, mert a hála kifejezésére szegény a nyelv. Jutalmazza ön meg a jó Isten. Addig remélem, hogy a küldött elegendőben nem egészségünek teljes helyreállitására. Hogy egy erőmmel szolgálhatok lehetőleg, tessék szóltam rendelkezni. —

Kérek szám szerint küldeni 50 üveg malatasort; 5 kilo malata chokoládet; 10 doboz malata czukorkat.

Kojava I. P. A magdeburgi biztositó társaság kiváltságolt; Császári kir. és fejedelmi ügyvivőtanácsosok.

I. Vilmos német császár: „Az ön szép malata kivonat". — *I. Ferencz József*: *Szerencsés ítéletem ön!*". *A szász király*: *Jó hatása a királyi ő anyának.* *A dán király*: *Gyógyhatása erőt csalt.* *Mecklenburg Schwerin nagy herczeg*: „Elismerésem!", — *Orosz nyilatkozatok*: *tanácsosok*: *Dr. Traube, Dr. Grüfe Berlinben*; *Dr. Granichstädten, Bécsben*; — *Dr. Jaudecy, Pétervárott Dr. Petric Sándor Párisban* és sok ezer más orvos és egyetemi tanárok iratai. — Hoff-féle malata kivonat készitményeivel.

A legtöbb európai fejedelmek udvari szállitójának Hoff János urnak cs. k. tanácsos, a kormány aranyérdemkeresztje tulajdonosa, magas porosz és osmán érdemrendek lovagja.

Bécs, gyár: Grabenhof 3, gyári raktár: Nindl, Graben, Bräunerstrasse 9.

Főraktár: Nagy-Kanizsa Fischelhoffer József. Z.-Egerszeg. Hubinsky A. Sopron Müller P. Keszthely Wunsch Ferenc. Kapuvár: Lajczig Antal.

(809 1—4)

Singerstrasse 15.
zum
gold. Reichsapfel

PSERHOFER J. gyógyszerész
Bécsben.

Vértisztitó-labdacs sokszor egyszerűen labdacsnak nevezetett, és az utóbbi nevet megérdemli, mert nincs alig van betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatást ne gyakoroltak volna, számtalan betegségekben, hol mar más gyógyszer nem használt, ezen labdacsok csodás hatásukat tették és a beteg tőle felgyógyult. 1 dobor 15 labdacsai 2 kr. 1 tekercs 6 dobozral 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr. (*Kevesebb egy tekercsnél nem küldetik.*) Küldemények a vidékre biztositott pénzbeküldés vagy utánvét mellett.

Számtalan köszönetiratok küldettek be hozzám, melyekből néhányat nyilvánosságra hozok.

Tisztelt Pserhofer ur! A 3 csomag labdacsa első levelemben tudatott betegséget nemének hogy megjavitotta, hanem egészen megszüntette. Nőm ki volt és öta százféle szer próbálása által egészen megszivanyodott és elgyengült, az ön labdacsaitól egy szer meggyógyult és visszanyerte életörömeit. Fogadja tehát családom nevében köszönetemet, a kivánom szivemből stb. stb. Mellékelt 10 frtért kérek labdacsokat, hogy más szenvedőt is segithessek.

Galatz, febr. 25-én 1879

Wrednor Rezső.

Tek. ur! Szerencsés valék az ön labdacsaihoz juthatni melyek nálam csodát müveltek. Évek óta szenvedtem főfájás és szédelgésben, egy barátnőm engedett át 10 labdacsot és ezen 10 labdacs ugy helyre hozta egészségemet, hogy csoda, fogadja köszönetemet, és kérem nekem még egy csomaggal küldeni.

Nagy Zsam, decz. 3. 1880

Szabó Malvina.

Tek. ur! Nem találok illő szavakat, önnek azon kitünő „Vértisztitó labdacsának" hatását kellőleg megköszönni, nem sorolom betegségeimet elő, melyek hosszu ideig kinoztak. 1 dobor az ön labdacsaiból teljesen meggyógyitott. Más szenvedők kérésére lesnet kérek 3 csomagot.

Mély tisztelettel

Altstadt, szept. 11. 1878

Wegner J.

Csenay, miljus 17-én 1874

Tek. ur! Miután önnek „Vértisztitó labdacsai" nálunk, ki több évig gyomorfájas és tagszakban szenvedett, szinnek az életnek adta vissza, ismét uj iszu erőt kölcsönözött neki. Más szenvedők számára kérek meg 2 csomaggal e csodalabdacsokból utánvét mellett.

Mély tisztelettel

Spánstek Blasius

Rayek nov. 22. 1879.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Köteleségem nekem — mint több másnak, — kiknek az ön „Vértisztitó labdacsai" egészségemet adta vissza, legkisebbikét kiszolgáltatnom irásilag nyilvánitani. Több betegségben segitettek az ön labdacsai ott, ahol más szer hiába volt. — Vérfolyás nőknél, gelltiknál gyomorgyengeség és gyomorgörcsök, szédelgés a több a fele betegségeknél. Teljes bizalommal kérek 12 tekercset küldeni

Zwilling E.

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan, és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csikos baj, nevezetesen hátgerincbaj tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülzúgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr

Chinai toilette szappan, a legtökéletesebb szappangyártás terén. Használta után a bőr bársonyossá lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiakerzpor, általános ismert jeles hatászer hurut, rekedtség, fejtőkösök stb. ellen. 1 dobos 36 krajczár.

Lendtner testvérek hires tyúkszemtapasza, dobozokban 12 darab 60 kr., 3 darab 18 krajczár.

Élet essenczia (prágai cseppek, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emészthetés minőségű ételek, hajok ellen, kitünő hatászer. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, valódi eredeti igen megtisztitva a legkitünőbb minőségű. Egy üveg 1 frt.

Mia Poko, valódi chinai (Pa-Ho-nak is nevezetik.) fő-, arcz- és fogfájás ellen sok orvosi ajánlta. Egy cseppel a homlokot bekenve, a fejfájás néhány perczi multva elenyészik. 3. nagyságban 80 kr., 1 frt., 1 frt 50 kr. (Csomagolás 10 kr.)

Por lábizzadás ellen. Ezen szer eltávolitja a lábszagot, s az ezáltal keletkező kellemetlen szagot, eltávolitja a lábbelit, és ártalmatlan szerunk van behintve. Egy dobozka ára 50 kr.

Georgé Pate pektorale-ja, sokszor irta elő orvoslás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőhajok gégehártyának ellen legjobb és legkellemesebb szegedszerunk általánosan elismerve. 1 dobozka ára 50 kr.

Tannouchinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajkenőcsök közöttt a legjobbnak elismerve. 1 csomag kiállitási nagy edénnyel 2 frt.

Egyetemes tapasz, Strudel tanártól végzett és szert sebek, mérges kelevények, a lábak régi, ellenszenvesen fájó kelései, makacs mirigykelések, tűjt pokolvar, sebes és gyulladásos mell, megfagyott tagok kösvény és hasonló hajok ellen jónak bizonyult. Egy tégely 50 kr.

Egyetemes tisztitó só, Bullrich A. W.-tól. Kitünő hatászer magszavart emésztés minden kiretkezményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorbéz, arczfő dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Mindennemű francia különlegességek vagy raktárokban tartatnak, vagy kérésre gyorsan és olcsón szerezhetünk. (788 11—12)

Zalamegyében, a szt.-mihályi vasuti állomáshoz ¾ óra távolságra, az ugynevezett **Lipótmajorban** van 32 db. göböl ökör és 150 db. göböl ürü minden órában eladó. Pacsán, 1881. január 20-án. (813 2—2)

Pacsán,

Minden kiállitás nagy az első érdemrendszerű kitüntetése.

Kétszer évem Paris 1878

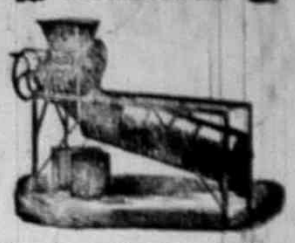

Brogle J. és Müller
gép- é rosta-lemez gyára
Budapesten.
a Margit-hid közelében, készit
Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.
Trieur hengereket malmok számára.
Koptatókat,
Szelelő rostákat,
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára. 702. 49—50

11. Évfolyam. **„MERCUR"** 11. Évfolyam.

Authentikus kisorsolási jelentés.

Osztrák-magyar és külföldi sorsolási-értékek, kisorsolható állami és magán kötvények, vasuti-, gőzhajózási- és iparvállalati részvények és elsőbbségi kötvények, zálogleveleiről stb. Bank-, pénzügyi- és vasuti ügyek folyóirata

1881 január 1-én nyitunk uj **egész éves előfizetést** a **negyedévenkénti** **3 évfolyamára.**

A **„MERCUR"** magyar-német nyelvben 3—4-szer jelenik meg havonkint, megkivantatván esetben **többször** is, és pedig minden jelentékeny húzás után: authentikus húzási lajstromokat czélszerű tabellar a áttekinthen könnyen érthető jövedéknek közöl, valamint közli, a **kisorsmaradottakat**, vagyis a kihuzott de még le nem vett nyereményeket, ennél fogva az értékekkel biró közönség részére nélkülözhetlen lapot.

Előfizetési ár bérmentve hátsóra hordva vagy postaküldéssel egész évre csak **3 forint.**

A „MERCUR" kiadóhivatala Budapest, Dorottya-utcza 12. szám BUDAPEST.

Ezennel megkérdeznek tesszük előfizetésre a c. czimnek és utolsó postanak pontos és világos megjelölését. Az előfizetési pénz beküldése legjobb és legolcsóbban eszközölhető postai utánvétel levélnyével. (832 5—5)

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál, Nagy-Kanizsán 1881.